

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

ВЕРБНА НЕДІЛЯ – 10 КВІТНЯ 2022

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?

Kříž na Kalvárii, na místě, kde byl Ježíš ukřižován, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 1. března 2013.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, při vstupu do Jeruzaléma byl Ježíš oslavován jásajícím zástupem jako Král a Mesiáš. Také my uznejme věčnou vládu našeho Spasitele a volejme:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Za naši farnost, ať účasti na liturgii Svatého týdne hlouběji pochopí tajemství své spásy.
- Pro Krev svého Syna, učiň přítrž válce na Ukrajině, zastav zvěrstva, páchaná barbarským Putinovým Ruskem na dětech, ženách, na zmučeném obyvatelstvu, odpověz na nevinnou krev, která k tobě volá o pomstu, a posilni v naději ukrajinské uprchlíky a jejich rodiny.
- Modleme se, abychom prožívali svátost smíření s obnovenou vroucností a mohli zakoušet nekonečné Boží milosrdenství.
- Modleme se za zdravotníky, kteří s velkým nasazením pečují o nemocné a starší lidi, aby zejména v nejchudších zemích byli účinně podporováni ze strany vlády i svého okolí.
- Modleme se za ty, kteří uvažují o povolání ke kněžství, jáhenství a zasvěcenému životu, aby poctivě naslouchali Pánovu hlasu a odvážně odpověděli na jeho volání.
- Do nebeského Jeruzaléma uveď naše zemřelé, ať mají účast na tvém věčném vítězství.

K: Otče, slyš volání trpícího lidstva a učiň naše srdce vnímavým pro porozumění a soucit s utrpením našich bližních, ve spojení s Kristem, naším Pánem.

L: Amen.

POTOM SE ODEBRAL NA OLIVOVOU HORU A UČEDNÍCI HO NÁSLEDOVALI. KDYŽ BYL NA MÍSTĚ, ŘEKL JIM: "MODLETE SE, ABYSTE NEPŘIŠLI DO POKUŠENÍ." SÁM PAK SE OD NICH VZDÁLIL, ASI CO BY KAMENEM DOHODIL, KLEKL A MODLIL SE: "OTČE, CHCEŠ-LI, ODEJMI ODE MĚ TENTO KALICH, AVŠAK NE MÁ VŮLE AŽ SE STANE, ALE TVÁ." TU SE MU ZJEVIL ANDĚL Z NEBE A POSILOVAL HO. JEŽÍŠ UPADL DO SMRTELNÉ ÚZKOSTI A MODLIL SE JEŠTĚ USILOVNĚJI; JEHO POT STÉKAL NA ZEM JAKO KRŮPĚJE KRVE. (Lk 22,39-44)

POTOM VSTAL OD MODLITBY, ŠEL KE SVÝM UČEDNÍKŮM A NALEZL JE, JAK ZÁRMUTKEM USNULI. ŘEKL JIM: „PROČ SPÍTE? VSTAŇTE A MODLETE SE, ABYSTE NEPŘIŠLI DO POKUŠENÍ!“ (Lk 22,45-46)

/SPÍCÍ APOŠTOLOVÉ, detail: zleva Petr, Jakub a Jan/
 Getsemanská zahrada Římskokatolické farnosti Pustiměř, polychromované plastiky z lipového dřeva, pocházející z přelomu 15.-16. století, smluvně deponovány v Muzeu umění Olomouc.

*Všechno, co žijeme s láskou,
přechází s Kristem do vzkříšení*

MOZAIKY P. MARKA RUPNIKA S.J. NA SARKOFÁGU TOMÁŠE KARDINÁLA ŠPIDLÍKA S.J., VE VELEHRADSKÉ BAZILICE.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДНЬОГО – 17 КВІТНЯ 2022

Toto je den, který připravil Pán, jásejme a radujme se z něho.

"PROČ HLEDÁTE ŽIVÉHO MEZI MRTVÝMI? NENÍ TADY, BYL VZKŘÍŠEN" (Lukáš 24,5-6).
Svatý Hrob. *Peregrinatio Ad Fontes Salutis*, Jeruzalém, Izrael, 1. března 2013.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

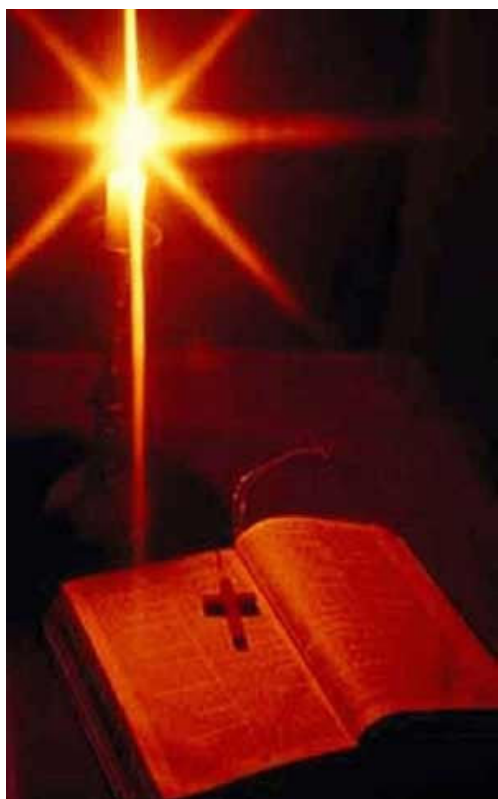
K: Bratři a sestry, prosme Boha Otce, aby se velikonoční radost rozšířila po celém světě:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Za papeže Františka: ať ho Bůh posiluje Duchem Zmrtvýchvstalého, aby byl otcem ve víře, svědkem lásky a vedl k přátelství s Tím, který dává pravou radost a život v plnosti.
- Za svatou Církev: ať jí Bůh dá sílu s trpělivostí a láskou čelit pronásledováním, a světu ať odhalí zářné tajemství ukřižovaného a vzkříšeného Krista.
- Pro Kristovo vítězství nad smrtí, učiň přítrž válce na Ukrajině, zastav zvěrstva, páchaná barbarským Putinovým Ruskem na dětech, ženách, na zmučeném obyvatelstvu, odpověz na nevinnou krev, která k tobě volá o pomstu, a posilni v naději ukrajinské uprchlíky a jejich rodiny.
- Modleme se za zdravotníky, kteří s velkým nasazením pečují o nemocné a starší lidi, aby zejména v nejchudších zemích byli účinně podporováni ze strany vlády i svého okolí.
- Modleme se za ty, kteří uvažují o povolání ke kněžství, jáhenství a zasvěcenému životu, aby poctivě naslouchali Pánovu hlasu a odvážně odpověděli na jeho volání.
- Za věrné zemřelé, ať jim Bůh dá účast na slávě svého Zmrtvýchvstalého Syna.

K: Otče, vzkříšením svého Syna zaháníš všechen strach a činíš možným i to, co naše srdce ani neodvažuje doufat, vyslyš naši modlitbu. Skrže Krista našeho Pána. **L:** Amen.

LITURGICKÉ TEXTY KVĚTNÉ NEDĚLE

1. ČTENÍ – Iz 50,4-7

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Pán, Hospodin, mi dal dovedný jazyk, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každé ráno mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníka. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, proto nejsem potupen. Proto dávám své tváři ztvrdnout v křemen a vím, že nebudu zahanben.

ŽALM 22

Posmívají se mi všichni, kdo mě vidí, – šklebí rty, pokyvují hlavou: – „Spoléhal na Hospodina, ať ho vysvobodí, – ať ho zachrání, má-li ho rád!“ Obkličuje mě smečka psů, – tlupa zlosynů mě svírá. – Probodli mi ruce i nohy, – spočítat mohu všechny své kosti. Dělí se o můj oděv, – losují o můj šat. – Ty však, Hospodine, nestůj daleko, – má sílo, pospěš mi na pomoc! Budu vyprávět svým bratřím o tvém jménu, – uprostřed shromáždění budu tě chválit. – "Kdo se bojíte Hospodina, chvalte ho, slavte ho, všichni z Jakubova potomstva."

2. ČTENÍ – FLP 2,6-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

EVANGELIUM – LK 22,14-23,56

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Lukáše.

Ve stanovenou hodinu zaujal Ježíš místo u stolu a apoštolové s ním. Řekl jim: "Toužebně jsem si přál jíst s vámi tohoto velikonočního beránka, dříve než budu trpět. Neboť vám říkám: Už ho nebudu jíst, dokud se nenaplní v Božím království."

A vzal kalich, vzdal díky a řekl: "Vezměte ho a rozdělte mezi sebe; neboť vám říkám: Od této chvíle už nikdy nebudu pít z plodu révy, dokud nepřijde Boží království."

Potom vzal chléb, vzdal díky, lámal ho a dával jim se slovy: "To je mé tělo, které se za vás vydává. To konejte na mou památku!" Stejně tak vzal i kalich, když bylo po večeři, a řekl: "Tento kalich je nová smlouva, (zpečetěná) mou krví, která se za vás prolévá."

Hle, u mě na stole je však ruka mého zrádce. Syn člověka sice jde svou cestou, jak je určeno, ale běda tomu člověku, který ho zradí." Oni se začali ptát jeden druhého, který z nich to asi je, kdo to hodlá udělat.

Vznikl také mezi nimi spor, kdo z nich je asi největší. Řekl jim: "Králové vládnu svým národům, a kdo mají nad nimi moc, dávají si říkat 'dobrodinci'. U vás však ať to tak není! Ale kdo je mezi vámi největší, ať je jako nejmenší, a kdo je představený, ať je jako ten, kdo druhým slouží. Vždyť kdo je větší: ten, kdo sedí u stolu, či ten, kdo obsluhuje? Přece ten, kdo sedí u stolu! Já však jsem mezi vámi jako ten, kdo slouží.

Vy jste se mnou až do nynějška vytrvali v mých zkouškách. A já vám odkazuji královskou vládu, jako mně ji odkázal můj Otec, takže budete jíst a pít u mého stolu v mém království, sedět na trůně a soudit dvanáct izraelských kmenů.

Šimone, Šimone, satan si vyžádal, aby vás směl protříbit jako pšenici; ale já jsem za tebe prosil, aby tvoje víra nezanikla. A ty potom, až se obrátíš, utvrzuj své bratry."

Petr mu řekl: "Pane, s tebou jsem ochoten jít do vězení i na smrt!"

On mu odpověděl: "Říkám ti, Petře: Ještě se ani kohout dnes neozve, a ty už třikrát zapřeš, že mě znáš."

Dále jim řekl: "Když jsem vás poslal bez měšce, bez mošny, bez opánků, měli jste v něčem nedostatek?"

Odpověděli mu: "Ne, v ničem."

Řekl jim: "Nyní však, kdo má měšec, ať si ho vezme, a stejně tak mošnu; a kdo nemá, ať prodá svůj plášť a koupí si meč. Říkám vám totiž, že se na mně musí splnit, co je psáno: 'A byl počítán mezi zločince'. Neboť co je o mně řečeno, už se naplňuje."

Řekli: "Pane, tady jsou dva meče." On jim odpověděl: "To stačí."

Potom se podle svého zvyku odtamtud odebral na Olivovou horu a učedníci ho následovali. Když byl na místě, řekl jim: "Modlete se, abyste nepřišli do pokušení."

Sám pak se od nich vzdálil, asi co by kamenem dohodil, klekl a modlil se: "Otče, chceš-li, odejmi ode mě tento kalich, avšak ne má vůle ať se stane, ale tvá." Tu se mu zjevil anděl z nebe a posiloval ho. Ježíš upadl do smrtelné úzkosti a modlil se ještě usilovněji; jeho pot stékal na zem jako krupěje krve.

Potom vstal od modlitby, šel ke svým učedníkům a našel je, jak zármutkem usnuli. Řekl jim: "Proč spíte? Vstaňte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení!"

Když ještě mluvil, objevil se houf lidí; jeden ze Dvanácti, jménem Jidáš, šel před nimi. Přiblížil se k Ježíšovi, aby ho políbil. Ježíš mu řekl: "Jidáši, políbením zraňuješ Syna člověka?"

Když ti, kdo byli s Ježíšem, viděli, co se chystá, zeptali se: "Pane, máme zasáhnout mečem?" A jeden z nich udeřil veleknězova služebníka a utál mu pravé ucho.

Ježíš však na to řekl: "Přestaňte! Dost!" A dotkl se jeho ucha a uzdravil ho.

Potom řekl Ježíš těm, kteří se na něho vypravili, velekněžím, chrámovým velitelům a starším: "jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji. Býval jsem den co den mezi vámi v chrámě, a ruce jste na mě nevztáhli. Tohle však je vaše hodina a vláda temnoty."

Pak se ho zmocnili a odvedli. Přivedli ho do veleknězova domu. Petr šel zpovzdálí za nimi. Když rozdělali uprostřed dvora oheň a sesedli se kolem, sedl si Petr mezi ně. Jak

seděl ve světle, uviděla ho jedna služka, pozorně se na něj podívala a řekla: "Také ten byl s ním!"

On však to zapřel: "Neznám ho, ženo."

Za chvíli ho uviděl jiný a řekl: "Ty jsi také jeden z nich!" Petr odpověděl: "Člověče, nejsem!" Uplynula asi hodina a někdo jiný zase tvrdil: "Doopravdy, i tento člověk byl s ním, vždyť je to Galilejec!"

Petr však řekl: "Člověče, nevím, o čem mluvíš." V tom okamžiku, když ještě mluvil, zakokrhá kohout.

Tu se Pán obrátil a pohleděl na Petra. A Petr si vzpomněl na to, co mu Pán řekl: "Dříve než kohout dnes zakokrhá, třikrát mě zapřeš." A vyšel ven a hořce se rozplakal.

Muži, kteří Ježíše hlídali, posmívali se mu a bili ho, zavázali mu oči a ptali se: "Když jsi prorok, pověz nám, kdo tě to udeřil." A rouhali se mu, jak mohli.

Jakmile se rozednilo, sešel se sbor starších z lidu, velekněží a učitelé Zákona, a dali ho předvést před svůj soud.

Řekli: "Jsi-li Mesiáš, pověz nám to!"

Odpověděl jim: "I kdybych vám to řekl, neuvěříte, a kdybych se vás zeptal, nedáte mi odpověď. Ale od této chvíle bude Syn člověka sedět po pravici všemohoucího Boha."

Všichni mu do toho vpadli: "Ty jsi tedy Boží Syn?" Odpověděl jim: "Ano, já jsem!"

Oni řekli: "Nač ještě potřebujeme svědectví? Vždyť jsme to sami slyšeli z jeho úst!"

Celé jejich shromáždění povstalo a vedli ho k Pilátovi.

Tam na něj začali žalovat: "Zjistili jsme, že tento člověk rozvrací náš národ, brání odvádět císaři daně a vydává se za krále Mesiáše."

Pilát se ho zeptal: "Ty jsi židovský král?" Odpověděl mu: "Ano, já jsem!"

Pilát pak prohlásil velekněžím a lidu: "Neshledávám na tomto člověku žádné provinění."

Ale oni naléhali a říkali: "Pobuřuje lid svým učením po celém Judsku, počínajíc Galileou až sem!"

Jakmile to Pilát uslyšel, zeptal se, zdali ten člověk je Galilejec; a když se dověděl, že je z Herodova území, poslal ho k Herodovi, který se také právě v těch dnech zdržoval v Jeruzalémě. Jakmile Herodes spatřil Ježíše, velmi se zaradoval. Už dávno si ho totiž přál uvidět, protože o něm slychal a doufal, že uvidí, jak udělá nějaký zázrak. Kladl mu tedy mnoho otázek, ale on mu vůbec neodpovídal. Velekněží a učitelé Zákona stáli při tom a urputně na něho žalovali. Tu Herodes i se svými vojáky mu dal najevo, že jím pohrdá, a ztropil si z něho posměch: dal ho obléci do bílých šatů a poslal ho nazpět k Pilátovi. V ten den se Herodes a Pilát spřátelili; předtím totiž spolu žili v nepřátelství.

Pilát svolal velekněze, členy velerady i lid a řekl jim: "Přivedli jste mi tohoto člověka, že prý pobuřuje lid. Já sám jsem ho vyslechl ve vaší přítomnosti, ale neshledal jsem, že by se tento člověk provinil něčím z toho, co na něj žalujete. Ale ani Herodes ne, vždyť ho poslal nazpět k nám. Prostě nespáchal nic, co by zasluhovalo smrt. Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím." Ale oni se všichni dali do křiku: "Pryč s ním! Propuť nám Barabáše!" Ten byl uvržen do žaláře pro nějakou vzpouru vzniklou v městě a pro vraždu.

Pilát začal znovu na ně naléhat, protože chtěl Ježíše propustit. Ale oni odpověděli křikem: "Ať je ukřižován, ať je ukřižován!" Potřetí jim řekl: "Ale co špatného udělal? Neshledal jsem na něm nic, co by zasluhovalo smrt. Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím." Oni však doráželi s velkým křikem a žádali, aby byl ukřižován, a jejich křik se stále stupňoval. Pilát se proto rozhodl povolit jejich žádosti: propustil toho, který byl uvržen do žaláře pro vzpouru a vraždu a kterého si vyžádali, a Ježíše vydal, aby se jim stalo po vůli.

Když ho odváděli, zadrželi jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole, a vložili na něj kříž, aby ho nesl za Ježíšem.

Za ním šel velký zástup lidu a ženy, které nad ním naříkaly a plakaly. Ježíš se k nim obrátil a řekl: "Jeruzalémské dcery, neplačte nade mnou! Spíše nad sebou plačte a nad svými dětmi; přijdou totiž dny, kdy se bude říkat: 'Blahoslavené neplodné, životy, které nerodily, a prsy, které nekojily!' Tehdy lidé začnou říkat horám: 'Padněte na nás!' a kopcům: 'Přikryjte nás!' Neboť když se toto děje se zeleným stromem, co se teprve stane se suchým!" Spolu s ním byli vedeni na popravu také dva zločinci. Když došli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jeho i ty zločince, jednoho po pravici a 'druhého po levici. Ježíš řekl: "Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí." Jeho šaty si rozdělili losem.

Lid stál a díval se. Členové velerady se mu vysmívali: "Jiným pomohl, ať pomůže sám sobě, je-li Mesiáš, Boží Vyvolený." Posmívali se mu i vojáci, přistupovali, podávali mu ocet a říkali: "Když jsi židovský král, zachraň sám sebe!" Nad ním byl totiž nápis: To je židovský král. Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal: "Copak ty nejsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!" Druhý ho však okřikl: "Ani ty se nebojíš Boha? Vždyť jsi odsouzen k stejnému trestu! My ovšem spravedlivě: dostáváme přece jen, jak si zasloužíme za to, co jsme spáchali, ale on neudělal nic zlého." A dodal: "Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království." Odpověděl mu: "Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji." Bylo už asi dvanáct hodin. Tu nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne, protože se zatmělo slunce. Chránová opona se vpůli roztrhla. Ježíš zvolal mocným hlasem: "Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha." A po těch slovech vydechl naposled.

C H V Í L E T I C H É M O D L I T B Y V K L E Č E

Když setník viděl, co se stalo, velebil Boha a řekl: "Tento člověk byl skutečně spravedlivý." A všichni ti lidé, kteří se tam shromáždili k této podívané, když viděli, co se stalo, bili se v prsa a vraceli se domů. Jeho známí všichni zůstali stát opodál, i ženy, které ho provázely z Galileje a na to se dívaly.

Jeden člen velerady, jménem Josef, ušlechtilý a spravedlivý člověk z judského města Arimatie, nesouhlasil s jejich rozhodnutím a jednáním. On (také) očekával Boží království. Zašel k Pilátovi a vyžádal si Ježíšovo tělo. Pak ho sňal, zavinul do lněného plátna a položil do hrobky vytesané ve skále, kde nebyl ještě nikdo pochován. Bylo to v den příprav, právě nastávala sobota. Přitom ho doprovázely ženy, které přišly s Ježíšem z Galileje. Podívaly se na hrobku i na to, jak bylo jeho tělo pochováno. Potom odešly domů a připravily si vonné věci a masti. V sobotu však zachovaly sváteční klid podle přikázání.

"Čiňte pokání a věřte evangeliu" (Marek 1,15)

DOBA POSTNÍ S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ SVATÉHO TÝDNE - 11. DUBNA 2022

Šest dní před velikonoce přišel Ježíš do Betánie, kde bydlel Lazar, kterého vzkřísil z mrtvých. Připravili tam (Ježíšovi) hostinu a Marta obsluhovala. Lazar byl jeden z těch, kteří s ním byli u stolu. Marie vzala libru drahocenného oleje z pravého nardu, pomazala Ježíšovi nohy a utřela mu je svými vlasy. Dům se naplnil vůní toho oleje. Jidáš Iškariotský, jeden z jeho učedníků, který ho měl zradit, však řekl: „Proč se ten olej neprodal za tři sta denárů a nedalo se to chudým?“ To řekl, ne že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: spravoval pokladnu a bral z toho, co se do ní dávalo. Ježíš odpověděl: „Nech ji. Ať jej uchová pro den mého pohřbu. Vždyť chudé máte mezi sebou vždycky, ale mne vždycky nemáte.“ Velký zástup židů se dověděl, že je tam, a tak přišli nejen kvůli Ježíšovi, ale také, aby viděli Lazara, kterého vzkřísil z mrtvých. Velekněží tedy rozhodli, že zabijí i Lazara, protože mnoho židů kvůli němu odcházelo a věřilo v Ježíše. (Jan 12,1-11)

Pomazání olejem k pohřbu. Řecké znění textu tu snad není přesně zachováno. Někteří exegeti myslí, že Ježíš neřekl, že tu byl pomazán pro budoucí pohřeb, ale přál si, aby se zbytek toho oleje k jeho pohřbu uchoval. Ale tento rozdíl čtení není důležitý. Spíš nás zajímá, proč se mrtvá těla balzamovala. Egypťané v tom byli odborníci. Dodnes vidíme zachovalá těla faraónů. Byl to v jejich případě bláhový pokus o nesmrtelnost. Faraónům se vzdávala božská pocta a pak se měl najednou rozpadnout? Jejich balzamování a ukládání mrtvol bylo ovšem nákladné. prostí lidé se spokojili s užitím vonných mastí, aby se vyhnulo mrtvolnému zápachu při rozloučení se zesnulým. To všechno prozrazuje, jak je hluboko v nás zakořeněna touha po nesmrtelnosti. Vždyť podle Bible není smrt přirozená, i když se takovou v koloběhu přírody zdá. Člověk jako osoba a Boží obraz si je vědom, že do něho nemůže být bezohledně zařazen.

Drahocenný olej - symbol svatosti. Pomazání Kristova těla v Betánii i pak při pohřbu byl projev piety, úcty. Jeho nesmrtelnost se stala skutečností. Pomazání vonnými oleji pak se stalo mystickým autorům symbolem, jak my sami se máme připravit na smrt a vzkříšení spolu s Kristem. Mluví o „vůni svatosti“. V tradici východní církve se někdy požadovala ke kanonizaci, k prohlášení za svatého, podmínka, že jeho tělo nepropadlo rozkladu, že je

zachované, často vydávalo vůni. Narážku na tuto tradici čteme v Dostojevského románu Bratři Karamazovi, kde Aljoša prožívá duševní krizi, protože zapáchá mrtvola jeho duchovního otce, „starce“, kterého považoval za světce. Samozřejmě nesmíme hledat tak automatické viditelné spojení. Ale základ je pravdivý. Je-li hřích příčinou smrti, snaha o svatost připravuje nesmrtelnost. Protože pak byla Matka Boží bez hříchu, její tělo se stalo nesmrtelným, vzatým na nebe.

Vonné oleje - symbol ctnosti. Svatost je především dar milosti, Ducha svatého. Při svátostech se udílí pomazáním svatými oleji. Této milosti jako lidská spolupráce odpovídají ctnosti. I tu se mluví mysticky o „vůni ctností“. Origenes dokazuje jejich totožnost s Kristem. On totiž je pravda, je spravedlnost, je láska. My nejsme pravda, spravedlnost, láska. Můžeme se však v těchto ctnostech cvičit, osvojit si je. Pak se stane, že máme pravdu, spravedlnost, lásku. Protože však ony jsou Kristus, máme tedy Krista. To je naše duchovní pomazání, kterým se připravujeme k smrti a věčnému životu. Ctnostný člověk je ostatně milý na pohled, příjemný ve styku, je to jako by rozléval kolem sebe duchovní vůni. Tato předtucha nebeské hostiny byla u některých svatých i smysly vnímatelná.

Postava apoštola Jidáše zůstává pro nás někdy velmi tajemná. Jak je možné, že ten, který byl svědkem mnoha zázraků, moudrých slov a zblízka poznal Pánovu dobrotu se najednou stává zrádcem. Jeho zrada jistě nebyla nějakým náhodným zkratem, ale šlo zde o děletrvající krizi, kterou Jidáš prožíval. Jeho láska ke Kristu postupně chladla, slyšeli jsme, že neměl pochopení ani pro skutek lásky, který Marie prokazovala Kristu. Viděl jen peníze, které asi také sehráli v jeho vztahu k Ježíšovi nemalou, ne-li podstatnou roli. Po zradě však svého činu lituje, ale je už bohužel pozdě. Tuto těžkou situaci řeší sebevraždou namísto, aby prosil Krista za odpuštění, kterého by jistě dosáhl. Jidášovi zřejmě chyběla vytrvalost, bez které i náš vztah k Bohu může velmi rychle ochabnout. Vytrvalost znamená každodenní věrnost v maličkostech. Vyžaduje také pokoru, bez které se neobejdeme, pokud chceme povstat, znovu začít. Prosme Pána, abychom byli věrni ve svých každodenních povinnostech a vytrvale směřovali k Pánu navzdory svým omylům, překážkám i porážkám.

ÚTERÝ SVATÉHO TÝDNE - 12. DUBNA 2022

Když Ježíš seděl se svými učedníky, v duchu se zachvěl a s důrazem prohlásil: „Amen, amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Učedníci pohlíželi jeden na druhého v rozpacích, o kom to říká. Jeden z jeho učedníků ležel na Ježíšových prsou, ten, kterého Ježíš miloval. Šimon Petr na něj kývl a vybídl ho: „Zeptej se, kdo to je, o kom to říká.“ On se naklonil k Ježíšovým prsům a zeptal se ho: „Pane, kdo je to?“ Ježíš odpověděl: „Ten je to, komu podám omočené sousto.“ A vzal sousto, omočil ho a podal Jidášovi, synu Šimona Iškariotského. Po tom soustu vstoupil do něho satan. Ježíš mu pak řekl: „Co chceš

udělat, udělej rychle.“ Z ostatních, kteří byli u stolu, nikdo nerozuměl, proč mu to řekl. Poněvadž Jidáš spravoval pokladnu, mysleli někteří, že mu Ježíš nařídil: „Nakup, čeho potřebujeme na svátky“, nebo aby dal něco chudým. On pak vzal sousto a hned odešel. Byla noc. Když (Jidáš) odešel, Ježíš řekl: „Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je oslaven v něm. Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě; ano, hned ho oslaví. Dítky, jen krátký čas jsem s vámi. Budete mě hledat, ale jak jsem řekl židům, říkám teď i vám: Kam jdu já, tam vy přijít nemůžete. Šimon Petr se ho zeptal: „Pane, kam jdeš?“ Ježíš odpověděl: „Kam já jdu, tam za mnou teď nemůžeš jít; půjdeš však za mnou později.“ Petr mu řekl: „Pane, proč nemohu jít za tebou už teď? Svůj život za tebe položím!“ Ježíš mu odpověděl: „Svůj život za mne položíš? Amen, amen, pravím tobě: Dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ (Jan 13,21-33.36-38)

Jeden z vás mě zradí. Lidé rádi diskutují o tom, bylo-li skutečně zapotřebí Jidášovy zrady k tomu, aby Ježíš trpěl. Vždyť už se ho pokoušeli několikrát zatknout v samém chrámě. On jim doposud unikal, protože ještě nepřišla jeho hodina. V daném okamžiku však dal souhlas. Mohlo se tedy jeho zatčení uskutečnit kdekoliv. Není potřeba velkých úvah k řešení této problematiky. Plány Boží prozřetelnosti hledíme pochopit a ne napravit. V tomto bodě se pak zdá, že můžeme najít motiv, proč Ježíš zvolil tuto cestu. Chtěl ve svém utrpení prožít všecko, co lidi v životě pronásleduje. Není pak malým neštěstím, když někdo je od všech opuštěn a když ho zradí i nejbližší. Ježíš chtěl tedy prožít i tuto bolest a dát jí posvěcující sílu.

Sama v sobě by vedla k zoufalství.

Ten, komu podám omočené sousto. Diskutují o tom, byl-li Jidáš přítomen u poslední večeře až do okamžiku proměnění chleba a vína, nebo odešel-li dřív. V rumunských kláštorech se často vidí obraz poslední večeře jako sv. přijímání. Ale Jidáš je stranou, vychází ven a zvrací. Přijal tělo Páně, ale nemohl je v sobě snést, byla to strava, která ho pálila. Jde tu ovšem o myšlené apokryfní podání. Vyjadřuje však jistou myšlenku. Stykem s Kristem, hlavně sv. přijímáním, se s ním ztotožňujeme, máme záruku věčného života. Ta pouta se zradou násilně přetrhávají. Kdo zvrací, odmítá to, co ho udržuje při životě. Zrada Krista je tedy na prvním místě zrada sama sebe. Jidáš skončil sebevraždou. Je to obraz skutků, ve kterých se zřikáme Krista. Jsou jako kameny hozené proti nebi, které pak padají na naši vlastní hlavu.

Co chceš udělat, udělej rychle. Vyzval sám Ježíš Jidáše k zradě? Nemohl ho zadržet, naposledy ještě varovat? Jsou to neužitečné otázky. Nevidíme do srdce lidí, tím méně do plánů Boží prozřetelnosti. Přesto však lidé stále přemýšlejí o tom, proč Bůh nezamezí zlo ve světě. Bylo by mu to přece lehké. Když Bůh vidí budoucnost, proč by nemohl nechat umřít člověka dřív, než se dopustí těžkého hříchu? Odpovědi neznáme mnoho, ale dvě všeobecné jsou základní. Jistě by Bůh nedopustil zlo, kdyby i z něho nebylo větší dobro. Vždyť i ze zrady Jidášovy, která je částí v mozaice Kristova utrpení, vzešla spása celého světa. Ale Jidáš sám a jeho hřích? Jisté je také, že Bůh respektuje lidskou svobodu v rozhodnutí k dobru i ke zlu. Zdá se to upřílišené? Alespoň jeden pozitivní prvek tu vidíme: Kdo se rozhodl ke zlu svobodně, může se svobodně vrátit k dobru. Pokání pak je podstatná část spásy světa.

STŘEDA SVATÉHO TÝDNE - 13. DUBNA 2022

Jeden z Dvanácti – Jidáš Iškariotský – odešel k velekněžím a zeptal se jich: „Co mi dáte, když vám ho zradím?“ Oni s ním smluvili třicet stříbrných. Od té chvíle hledal vhodnou příležitost, aby ho zradil. První den o svátcích nekvašeného chleba přistoupili učedníci k Ježíšovi s otázkou: „Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?“ On řekl: „Jděte do města k jistému (člověku) a vyřídte mu, že Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko; budu u tebe se svými učedníky slavit velikonoční večeři.“ Učedníci udělali, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního beránka. Když nastal večer, zaujal místo u stolu s Dvanácti. Při jídle jim řekl: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Velmi se zarmoutili a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já, Pane?“ Odpověděl: „Kdo si se mnou namáčí rukou v míse, ten mě zradí. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“ Také Jidáš, který ho chtěl zradit, se zeptal: „Jsem to snad já, Mistře?“ Odpověděl mu: „Tys (to) řekl.“ (Mt 26,14-25)

Jeden z vás mě zradí. Existuje staročeská legenda o Jidášovi. Její téma je v duchu jiných apokryfních vypravování. Jidáš tu vystupuje jako zlý, prohnaný člověk, který se lstivě vetřel do skupiny apoštolů. Moderní romanopisci a povídkáři se pokoušejí vysvětlit události jinak. Jidáš byl apoštol jako ostatní, ale poněmhu ho unavovalo chodit s Ježíšem, přestal věřit, začal se starat o peníze. Nakloněná cesta se povážlivě svažovala, až přišel pád do propasti. Toto podání je ovšem daleko přijatelnější, ale i ono je pouhý dohad. Evangelium nám podává jen suchou zprávu: zrada. Zrádce má u všech národů velmi špatnou pověst. Liší se od nepřítele. Ten je cizí a bojuje proti tomu, koho považuje za svého škůdce. Zrádce je naopak někdo blízký, úzce spojený. Ten, koho zrazuje, není škůdce, ale dobrodinec. Ve skutečnosti je každý hřích zrada. Opouštíme nebeského Otce, jehož jsme syni a od kterého dostáváme všechno dobré.

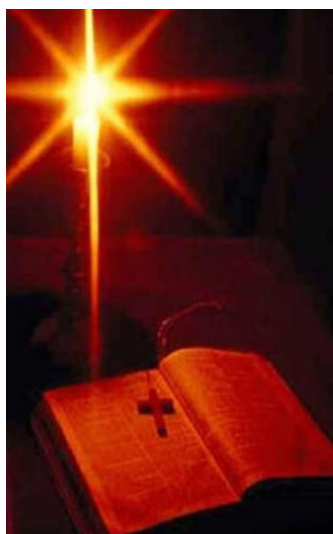
Co mi dáte, když vám ho zradím? Odložíme knihu, když nám nic neříká. Přestaneme poslouchat hudbu, když nás už netěší. Rozejdeme se beze všeho s člověkem, s kterým jsme se náhodou dali do řeči. Nemůže však někdo opustit rodinu a domov a nehledat nějakou náhradu. Křesťan patří do Boží rodiny, do Božího království. Když se rozhodne, že tento svazek přetrhne, musí nutně hledat nějakou náhradu. Boží království znamená, že si nade všechno ceníme dobro, pravdu, věrnost Bohu a lidem. Kdo se v hříchu rozhodne, že to opustí, začne okamžitě hledat nové hodnoty, kterým by v duši postavil oltář jako falešným modlám. Modloslužebníci se poznají nejlépe podle toho, s jakým fanatismem své nové hodnoty hájí. Prozrazuje se tím vnitřní nejistota. Kdo platí falešnou mincí, má mnoho důkazů pro to, že je pravá. Nedivme se proto, že najdeme mnoho horlivců mimo Krista.

Vysázeli mu třicet stříbrných. Peníze jsou jeden z nejdůležitějších vynálezů lidstva. Umožňují spořádaný styk s lidmi ve společnosti. Dá se s nimi udělat i mnoho dobrého. Dostatek peněz znamená životní hojnost. Křesťan však věří v život věčný. Je si vědom, že ten, kdo tuze přilne k životu na zemi, na věčný život zapomene, odsune ho z pozornosti.

Peníze mu k tomu pomohou, vždyť se za ně dá tolik pořídit pro dnešek i zítřek. Místo aby lidi spojovaly v lásce, peníze pak izolují od lidí i od Boha. Jeden finančník, ale dobrý člověk, říkával: Když беру peníze do ruky, snažím se modlit, protože vím, jak snadno by mě toto stříbro přivedlo k tomu, že bych zapomněl na pravé zlato, které bude platit u Božího soudu.

LITURGICKÉ TEXTY - VELIKONOČNÍ TRIDUUM

ZELENÝ ČTVRTEK

MŠE SVATÁ NA PAMÁTKU VEČEŘE PÁNĚ

1. ČTENÍ – Ex 12,1-8.11-14

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi a Árónovi v egyptské zemi: „Tento měsíc bude pro vás začátkem měsíců; bude to pro vás první měsíc v roce. Řekněte celému společenství Izraele: `Desátého dne tohoto měsíce ať si každý opatří beránka pro rodinu, jehně pro dům. Jestliže však je rodina tak malá, že beránka sníst nestačí, ať si vezme ze sousedství, které je (tomu) domu nejbližší, tolik osob do počtu, kolik stačí beránka sníst. Beránek ať je bezvadný, ve stáří jednoho roku, sameček. Můžete ho vzít z jehňat nebo kůzlat. Uchováte ho až do čtrnáctého dne tohoto měsíce, kdy ho k večeru zabije celé shromážděné společenství Izraele. Pak ať vezmou trochu jeho krve a pomažou jí obě veřeje i příčný trám (nad nimi) v domech, kde ho budou jíst. Ať jedí maso tu noc, ať ho jedí pečené na ohni s nekvašenými chleby a hořkými bylinami. Budete ho pak jíst takto: Mějte přepásaná bedra, obuv na nohou a hůl v ruce, a jezte ve spěchu. Neboť je to Hospodinova Pascha (Přejítí). Oné noci přejdu egyptskou zemí a pobiji všechno prvorozené v egyptské zemi jak u lidí, tak u dobytka. Nad všemi egyptskými bohy vykonám soud. Já, Hospodin. Pro vás však bude krev (beránka) sloužit jako znamení na domech, že tam přebýváte. Když uvidím krev, přejdu vás, a tak uniknete ničící ráně, až budu zabíjet po egyptské zemi. Tento den si uchováte jako památný a budete ho slavit po všechna svá pokolení jako ustanovení věčné.“

Kalich požehnání je společenstvím krve Kristovy.

ŽALM 116,12-13.15+16BC.17-18

Čím se odplatím Hospodinu za všechno, co mi prokázal? Vezmu kalich spásy a budu vzývat jméno Hospodinovo. Drahocenná je v Hospodinových očích smrt jeho zbožných. Jsem tvůj služebník, syn tvé služebnice, rozvázal jsi moje pouta. Přinesu ti oběť díků, Hospodine, a budu vzývat tvé jméno. Splním své sliby Hospodinu před veškerým jeho lidem.

2. ČTENÍ – 1KOR 11,23-26

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

(Bratři!) Co jsem od Pána přijal, v tom jsem vás také vyučil: Pán Ježíš právě tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, rozlámal ho a řekl: „Toto je moje tělo, které se za vás (vydává). To čiňte na mou památku.“ Podobně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví. Kdykoli z něho budete pít, čiňte to na mou památku.“ Kdykoli totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud (on) nepřijde.

EVANGELIUM – JAN 13,1-15

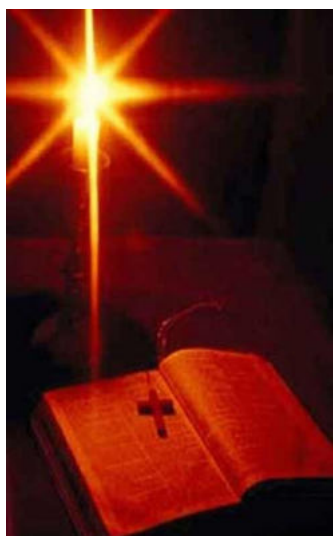
Slova svatého evangelia podle Jana.

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, kdy měl přejít z tohoto světa k Otci. A protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti. Bylo to při večeři. Ďábel už vnukl Jidáši Iškariotskému, synu Šimonovu, myšlenku, aby ho zradil. Ježíš věděl, že mu dal Otec všechno do rukou a že vyšel od Boha a vrací se k Bohu. Proto vstal od večeře, odložil svrchní šaty a uvázal si kolem pasu lněnou zástěru. Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu. Tak přišel k Šimonu Petrovi. Ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš mu odpověděl: „Co já dělám, tomu ty nyní ještě nemůžeš rozumět; pochopíš to však později.“ Petr mu řekl: „Nohy mi umývat nebudeš! Nikdy!“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl.“ Šimon Petr mu řekl: „Pane, tak mi umyj nejen nohy, ale i ruce a hlavu!“ Ježíš mu odpověděl: „Kdo se vykoupal, potřebuje si umýt jen nohy, a je čistý celý. I vy jste čistí, ale ne všichni.“ Věděl totiž, kdo ho zradí; proto řekl: „Ne všichni jste čistí.“ Když jim tedy umyl nohy, zase si vzal na sebe své šaty, zaujal místo u stolu a řekl jim: „Chápete, co jsem vám udělal? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem, a to právem: to skutečně jsem. Jestliže jsem vám tedy umyl nohy, já, Pán a Mistr, máte také vy jeden druhému umývat nohy. Dal jsem vám příklad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“

VELKÝ PÁTEK

PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ

1. ČTENÍ – IZ 52,13-53,12

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hle, můj Služebník dojde úspěchu, bude povýšen, povznesen k velké vznešenosti. Jak mnozí budou nad ním žasnout! Neboť jeho podoba byla nelidsky zohavena, vzhledem se nepodobá člověku.

On přivede v údiv mnohé národy, králové před ním zavřou svá ústa, neboť spatřili, co se jim neřeklo, zpozorovali, co dříve neslyšeli. Kdo uvěřil, co jsme slyšeli? Komu se ukázala Hospodinova moc? Vyrašil před ním jako výhonek, jako kořen z vyprahlé země. Neměl podobu ani krásu, aby upoutal náš pohled; neměl vzhled, abychom po něm zatoužili.

Opovržený, opuštěný od lidí, muž bolesti, znalý utrpení, jako ten, před nímž si lidé zakrývají tvář, potupený, od nás nevážený. A přece on nesl naše utrpení, obtížil se našimi bolestmi, ale my jsme ho pokládali za zbitého, od Boha ztrestaného a ztýraného. On však byl proboden pro naše nepravosti, rozdrcen pro naše zločiny, (tížily) ho tresty pro naši spásu, jeho rány nás uzdravily. Všichni jsme bloudili jak ovce, každý šel svou vlastní cestou. Hospodin na něho uvalil vinu nás všech. Byl týrán, ale podrobil se a neotevřel svá ústa; jako beránek vedený na porážku a jak ovce, která mlčí před stříhači, neotevřel svá ústa. Odstraněn byl soužením a (nespravedlivým) soudem. Kdo se stará o jeho právo? Vyrván byl ze země živých, pro zločin svého lidu byl ubit k smrti. Hrob mu vykázali se zločinci, posmrtný domov s boháči, ačkoli se nedopustil křivdy ani neměl v ústech podvod. Hospodinu se však zalíbilo zdrtit ho utrpením; jestliže dá na usmíření svůj život, užítí potomstvo, které bude žít dlouho, skrze něho se zdaří Hospodinův plán. Pro útrapy své duše uvidí světlo, nasytí se svým poznáním. Můj spravedlivý Služebník ospravedlní mnohé, neboť sám ponese jejich viny. Proto mu udělím mnohé a s reky rozdělí kořist proto, že sám sebe vydal na smrt, že se dal přičíst ke zločincům, když nesl hříchy mnohých a prosil za viníky.

Otče, do tvých rukou poroučím ducha svého.

ŽALM 31,2+6.12-13.15-16.17+25

K tobě se utíkám, Hospodine, ať nejsem zahanben navěky, vysvobod' mě, jsi spravedlivý! Do tvých rukou svěřuji svého ducha, Hospodine, věrný Bože, ty mě vysvobodíš. Všichni nepřátelé mnou opovrhují, sousedům jsem pro smích, na postrach svým známým, kdo mě venku zhlédne, prchá přede mnou. Vypadl jsem z paměti, jako bych byl mrtev, podoben jsem rozbitému hrnci. Já však, Hospodine, v tebe doufám, říkám: Ty jsi můj Bůh! Můj osud je ve tvé ruce, vysvobod' mě z moci mých úhlavních nepřátel! Svou jasnou tvář ukaž svému služebníkovi, zachraň mě svou slitovností. Vzmužte se a buďte srdnatí, všichni, kdo spoléháte na Hospodina.

2. ČTENÍ – ŽID 4,14-16; 5,7-9

Čtení z listu Židům.

Máme vynikajícího velekněze, který prošel až do (nejvyššího) nebe: je to Ježíš, Boží Syn. Proto se pevně držíme (svého) vyznání. Náš velekněz není takový, že by nebyl schopen mít soucit s námi, slabými. Naopak! Vždyť on sám byl vyzkoušen ve všem možném jako my, ale nikdy (se nedopustil) hříchu. Přistupujme tedy s důvěrou k trůnu milosti, abychom dosáhli milosrdenství a našli milost, kdykoli potřebujeme pomoci. V době, kdy jako člověk žil na zemi, přednesl s naléhavým voláním a se slzami vroucí modlitby k tomu, který měl moc ho od smrti vysvobodit, a byl vyslyšen pro svou úctu (k Bohu). Ačkoli to byl Syn (Boží), naučil se svým utrpením poslušnosti. Když tak dokonal (své dílo), stal se příčinou věčné spásy pro všechny, kteří ho poslouchají.

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana.

Ježíš vyšel se svými učedníky za potok Kedron, kde byla zahrada. Vstoupil do ní, on i jeho učedníci. To místo znal i jeho zrádce Jidáš, protože se tam Ježíš často scházel se svými učedníky.

Jidáš si tedy vzal vojenskou četou a od velekněží a farizeů služebníky a šel tam s pochodněmi, s lucernami a se zbraněmi. Ježíš věděl všechno, co na něj má přijít. Vystoupil tedy a zeptal se jich: "Koho hledáte?"

Odpověděli mu: "Ježíše Nazaretského."

Řekl jim: "Já jsem to." Stál s nimi také zrádce Jidáš. Sotva jim tedy Ježíš řekl "Já jsem to", couvli a padli na zem. Znovu se jich zeptal: "Koho hledáte?"

Odpověděli mu: "Ježíše Nazaretského."

Ježíš odpověděl: "Už jsem vám přece řekl, že já to jsem. Hledáte-li mne, tyto zde nechte odejít." To proto, aby se splnilo jeho slovo: "Z těch, které jsi mi dal, nenechal jsem zahynout nikoho."

Šimon Petr měl při sobě meč; vytasil ho tedy, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu pravé ucho. Ten sluha se jmenoval Malchus. Ježíš však Petrovi řekl: "Zastrč meč do pochvy! Což nemám pít kalich, který mi podal Otec?"

Tu se četa s velitelem a židovští služebníci zmocnili Ježíše a svázali ho. Napřed ho vedli k Annášovi. Annáš totiž byl tchán Kaifáše, který byl v tom roce veleknězem. Byl to ten Kaifáš, který dal židům radu: "je lepší, když jeden člověk umře za lid."

Šimon Petr a jiný učedník šli za Ježíšem. Tento učedník se znal s veleknězem, proto vešel s Ježíšem do veleknězova dvora; Petr však zůstal u dveří venku. Ten druhý učedník, který se znal s veleknězem, vyšel tedy ven, promluvil s vrátnou a přivedl Petra dovnitř.

Vrátná se Petra zeptala: "Nepatříš také ty k učedníkům toho člověka?"

On odpověděl: "Nepatřím." Stáli tam sluhové a služebníci velerady, kteří si rozdělali oheň, protože bylo chladno, a ohřívali se. Také Petr u nich stál a ohříval se.

Velekněz se vyptával Ježíše na jeho učedníky a na jeho učení. Ježíš mu odpověděl: "Já jsem mluvil k světu veřejně. Já jsem vždycky učival v synagóze a v chrámě, kde se shromažďují všichni židé, a nic jsem nemluvil tajně. Proč se ptáš mne? Zeptej se těch, kdo slyšeli, co jsem k nim mluvil. Ti dobře vědí, co jsem říkal." Sotva to vyslovil, jeden ze služebníků velerady, který stál při tom, dal Ježíšovi políček a řekl: "Tak odpovídáš veleknězi?"

Ježíš mu odpověděl: "Jestliže jsem mluvil nesprávně, dokaž, co bylo nesprávné. Jestliže však správně, proč mě biješ?"

Annáš ho pak poslal svázaného k veleknězi Kaifášovi.

Šimon Petr stál u ohně a ohříval se. Řekli mu: "Nepatříš také ty k jeho učedníkům?"

On zapíral: "Nepatřím."

Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný toho, kterému Petr uťal ucho, řekl: "Copak jsem tě neviděl v zahradě s ním?" Petr to však znovu zapřel. Vtom právě kohout zakokrhal.

Od Kaifáše vedli Ježíše do vládní budovy. Bylo časně ráno. Sami do vládní budovy nevstoupili, aby se neposkvrnili, ale aby mohli jít velikonočního beránka. Pilát tedy vyšel k nim ven a zeptal se: "Jakou žalobu vznášíte proti tomuto člověku?"

Odpověděli mu: "Kdyby to nebyl zločinec, nebyli bychom ti ho vydali."

Pilát jim řekl: "Vezměte si ho vy sami a suďte ho podle vašeho zákona!"

Židé mu odpověděli: "My nemáme právo nikoho popravovat." Tak se totiž mělo splnit Ježíšovo slovo, kterým naznačoval, jakou smrtí zemře.

Pilát se vrátil do vládní budovy, dal Ježíše předvolat a zeptal se ho: "Ty jsi židovský král?"

Ježíš odpověděl: "Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?"

Pilát odpověděl: "Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?"

Ježíš na to řekl: "Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud."

Pilát se ho zeptal: "Ty jsi tedy přece král?" Ježíš odpověděl: "Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas."

Pilát mu řekl: "Co je to pravda?"

Po těch slovech vyšel zase ven k židům. Řekl jim: "Já na něm neshledávám žádnou vinu. Je však u vás zvykem, abych vám k velikonočním svátkům propustil jednoho vězně. Chcete tedy, abych vám propustil židovského krále?" Oni znovu začali křičet: "Toho ne, ale Barabáše!" Ten Barabáš byl zločinec.

Potom Pilát vzal Ježíše a dal ho zbičovat. Vojáci upletli z trní korunu, vsadili mu ji na hlavu, oblékli ho do rudého pláště, předstupovali před něj a provolávali: "Bud' zdrav, židovský králi!" a bili ho.

Pilát vyšel znovu ven a řekl židům: "Hle, dám vám ho vyvést, abyste uznali, že na něm neshledávám žádnou vinu." Ježíš vyšel s trnovou korunou a v rudém plášti.

Pilát jim řekl: "Hle, člověk! "

Když ho však uviděli velekněží a služebníci, začali křičet: "Ukřižuj, ukřižuj ho!"

Pilát na to řekl: "Vezměte si ho vy sami a ukřižujte, neboť já na něm neshledávám žádnou vinu."

Židé mu odpověděli: "My máme zákon a podle toho zákona musí zemřít, protože dělal ze sebe Syna Božího." Když Pilát uslyšel to slovo, ulekl se ještě více. Vešel proto zase do vládní budovy a zeptal se Ježíše: "Odkud jsi?" Ježíš mu však nedal žádnou odpověď. Pilát mu řekl: "Se mnou nechceš mluvit? Nevíš, že mám moc tě propustit, a že mám moc dát tě ukřižovat?"

Ježíš odpověděl: "Neměl bys nade mnou vůbec žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shora. Proto má větší vinu ten, kdo mě vydal tobě."

Pilát se proto snažil ho propustit. Ale židé křičeli: "Když ho propustíš, nejsi přítel císařův. Každý, kdo se dělá králem, staví se proti císaři! " Jak Pilát uslyšel ta slova, nařídil

vyvést Ježíše ven a zasedl k soudu na místě zvaném Kamenná dlažba, hebrejsky Gabbatha. Byl den příprav na velikonoce, kolem poledne. Pilát řekl židům: "Hle, váš král!"

Ale oni se pustili do křiku: "Pryč s ním! Pryč s ním! Ukřižuj ho!"

Pilát jim namítl: "Vašeho krále mám ukřižovat?" Velekněží odpověděli: "Nemáme krále, ale jen císaře!" Tu jim ho vydal, aby by ukřižován.

Vzali tedy Ježíše. On sám si nesl kříž a šel na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota. Tam ho ukřižovali a s ním ještě dva jiné, každého po jedné straně, a Ježíše uprostřed. Pilát dal také zhotovit a připevnit na kříž nápis v tomto znění: Ježíš Nazaretský, židovský král. Tento nápis četlo mnoho židů, protože místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města; byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky. Proto židovští velekněží říkali Pilátovi: "Nepiš: 'Židovský král', ale: 'On tvrdil: Jsem židovský král'."

Pilát odpověděl: "Co jsem napsal, napsal jsem!" Rozdělili si mé šaty. Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho svrchní šaty a rozdělili je na čtyři části, každému vojákovu jednu; vzali i suknicí. Suknice byla nesešíváná, v jednom kuse setkaná odshora až dolů. Řekli si tedy: "Netrhejme ji, ale losujme o ni, komu připadne." Tak se měl splnit výrok Písma: 'Rozdělili si mé šaty a o můj oděv losovali.' Právě tak to vojáci udělali.

U Ježíšova kříže stála jeho matka, příbuzná jeho matky Marie Kleofášova a Marie Magdalská. Když Ježíš uviděl svou matku a jak při ní stojí ten učedník, kterého měl rád, řekl matce: "Ženo, to je tvůj syn." Potom řekl učedníkovi: "To je tvá matka." A od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě. *Dokonáno je.*

Potom, když Ježíš věděl, že už je všechno dokonáno, řekl ještě: "Žízním." Tak se mělo splnit Písmo. Stála tam nádoba plná octa. Nasadili tedy na yzop houbu naplněnou octem a podali mu ji k ústům. Když Ježíš přijal ocet, řekl: "Dokonáno je." Pak sklonil hlavu a skonal.

C H V Í L E T I C H É M O D L I T B Y V K L E Č E

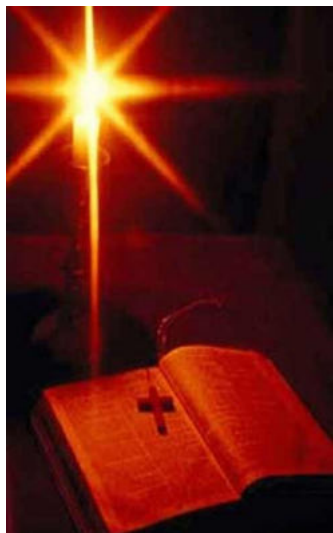
Protože byl den příprav, takže mrtvá těla nesměla zůstat na kříži přes sobotu - tu sobotu totiž byl velký svátek požádali židé Piláta, aby byly ukřižovaným přeraženy nohy a aby byli sňati. Přišli tedy vojáci a přerazili kosti prvnímu i druhému, kteří s ním byli ukřižováni. Když však přišli k Ježíšovi, viděli, že už je mrtvý. Proto mu kosti nepřerazili, ale jeden z vojáků mu kopím probodl bok a hned vyšla krev a voda.

Ten, který to viděl, vydává o tom svědectví a jeho svědectví je pravdivé. On ví, že mluví pravdu, abyste i vy věřili. To se stalo, aby se splnil výrok Písma. 'Ani kost mu ;nebude zlomena'. A na jiném místě v Písmě se říká: 'Budou hledět na toho, kterého probodli'.

Josef z Arimatie, který byl Ježíšovým učedníkem, ale ze strachu před židy jen tajným, požádal potom Piláta, aby směl sejmut Ježíšovo mrtvé tělo, a Pilát mu to dovolil. Přišel tedy a sňal jeho tělo. '

Dostavil se tam i Nikodém, ten, který k němu přišel jednou v noci, a měl s sebou směs myrhy a aloe, asi sto liber: Vzali tedy Ježíšovo tělo a zavinuli ho s těmi vonnými věcmi do pruhů plátna, jak mají židé ve zvyku pohřbívat. Na tom místě, kde byl ukřižován, byla zahrada a v té zahradě nová hrobka, kde nebyl ještě nikdo pochován. Tam tedy položili Ježíše, protože u židů byl den příprav a hrobka byla blízko.

BÍLÁ SOBOTA

VELIKONOČNÍ VIGÍLIE

1. ČTENÍ – GEN 1,1-2,2

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země však byla pustá a prázdná, temnota byla nad propastnou hlubinou a Boží dech vanul nad vodami. Tu Bůh řekl: „Buď světlo!“ A bylo světlo. Bůh viděl, že světlo je dobré, a oddělil světlo od temnoty. Bůh nazval světlo dnem a temnotu nocí. Nastal večer, nastalo jitro – den první. Potom Bůh řekl: „Ať je obloha uprostřed vod, ať odděluje jedny vody od druhých!“ A stalo se tak. Bůh udělal oblohu, která oddělila vody pod oblohou od vod nad oblohou. Oblohu nazval Bůh nebem. Nastal večer, nastalo jitro – den druhý. Potom Bůh řekl: „Ať se shromáždí vody, které jsou pod nebem, na jedno místo a ukáže se souš!“ A stalo se tak. Bůh nazval souš zemi a shromážděné vody nazval mořem. Bůh viděl, že je to dobré. Bůh řekl: „Ať vydá země zeleň, semenotvorné rostliny a ovocné stromy, které plodí na zemi ovoce nejrůznějšího druhu, s jádry uvnitř!“ A stalo se tak. Tu země vydala zeleň, semenotvorné rostliny nejrůznějších druhů a stromy nesoucí ovoce s jádry uvnitř, nejrůznějšího druhu. A Bůh viděl, že je to dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den třetí. Potom Bůh řekl: „Ať jsou svítilny na nebeské obloze, aby oddělovaly den od noci a byly jako znamení, ať (označují) údobí, dny a roky. Ať jsou svítilnami na nebeské obloze a osvětlují zemi!“ A stalo se tak. Bůh udělal dvě velké svítilny: svítilnu větší, aby vládla dni, a svítilnu menší, aby vládla noci, a hvězdy. Bůh je umístil na nebeskou oblohu, aby svítily na zem, vládly dni a noci a oddělovaly světlo od temnoty. Bůh viděl, že je to dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den čtvrtý. Potom Bůh řekl: „Ať se hemží voda živočichy a ptáci ať poletují nad zemí na nebeské obloze!“ Bůh stvořil velká vodní zvířata a všechny živočichy nejrůznějších druhů, schopné pohybu, jimiž se hemží voda, a všechny okřídlené tvory nejrůznějších druhů. Bůh viděl, že je to dobré. Bůh jim požehnal slovy: „Plodte a množte se a naplňte vodu v mořích a ptactvo ať se množí na zemi!“ Nastal večer, nastalo jitro – den pátý. Potom Bůh řekl: „Ať vydá země živočichy různého druhu: krotká zvířata, drobnou zvířenu a divokou zvěř nejrůznějšího druhu.“ A stalo se tak. Bůh udělal různé druhy divoké zvěře, krotkých zvířat a všechny druhy drobné zemské zvířeny. Bůh viděl, že je to dobré. Potom Bůh řekl: „Učiňme člověka jako náš obraz, podle naší podoby. Ať vládne nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nad krotkými zvířaty, divokou zvěří a nad veškerou drobnou zvířenou, která se pohybuje po zemi.“ Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jak obraz Boží ho stvořil, stvořil je jako muže a ženu. Bůh jim požehnal slovy: „Plodte a množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji! Vládněte nad rybami moře, nad ptactvem nebe i nade všemi živočichy, kteří se pohybují po zemi.“ A připojil: „Hle, k jídlu vám dávám všechny semenotvorné rostliny, co jich je na zemi, a všechny stromy, které plodí ovoce s jádry uvnitř. Též veškeré divoké zvěři, všemu nebeskému ptactvu, všemu, co se pohybuje po zemi a má v sobě dech života, dávám za pokrm všechny zelené rostliny.“ A stalo se tak. Bůh viděl všechno, co udělal, a hle – bylo to velmi dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den šestý. Tak byla dokončena nebesa, země a všechno, co je oživuje. Sedmého dne Bůh skončil své dílo, které udělal, a přestal sedmého dne s veškerou prací, kterou vykonal.

Sešli svého Ducha, Pane, a obnov tvářnost země.

ŽALM 104,1-2A.5-6.10+12.13-14B.24+35C

Veleb, duše má, Hospodina! Hospodine, můj Bože, jsi nadmíru velký! Velebností a vznešeností ses oděl, světlem se halíš jako pláštěm. Zemi jsi založil na jejích základech, nezakolísá na věčné věky. Oceánem jsi ji přikryl jako šatem, nad horami stanuly vody. Pramenům dáváš stékat v potoky, které plynou mezi horami. Podél nich hnízdí nebeské ptactvo, ve větvích švitoří svou píseň. Ze svých komor zavlažuješ hory, země se sytí plody tvého díla. Dáváš růst trávě pro dobytek, bylinám užitečným člověku. Jak četná jsou tvá díla, Hospodine! Všechno jsi moudře učinil, země je plná tvého tvorstva. Veleb, duše má, Hospodina!

2. ČTENÍ – GEN 22,1-18

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Bůh zkoušel Abraháma a řekl: „Abraháme!“ Odpověděl: „Tady jsem!“ Bůh pravil: „Vezmi svého syna, svého jediného syna, kterého miluješ, Izáka, a jdi do země Moria a obětuj ho tam jako celopal na jedné z hor, kterou ti označím.“ Abrahám vstal časně zrána, osedlal osla, vzal s sebou dva své služebníky a syna Izáka. Naštípál dříví pro celopal a vypravil se na místo, které mu Bůh jmenoval. Třetího dne, když Abrahám zdvihl oči, uviděl zdálky to místo. Tu pravil Abrahám svým služebníkům: „Zůstaňte zde s oslem a já s chlapcem půjdeme tamhle, abychom se klaněli, a pak se k vám vrátíme.“ Abrahám vzal dříví na celopal, naložil je na svého syna Izáka a do rukou si vzal oheň a nůž. A tak oba dva šli spolu. Cestou se Izák obrátil na svého otce Abraháma a řekl: „Otče!“ Odpověděl: „Co je, můj synu?“ Izák nato: „Hle, tady je oheň a dříví, ale kde je ovce k celopalu?“ Abrahám odpověděl: „Bůh si vyhlédne ovci k celopalu, můj synu“ – a šli oba dva spolu dál. Když došli na místo od Boha určené, Abrahám tam vystavěl oltář, narovnal dříví, svázal svého syna Izáka a položil ho na oltář, nahoru na dříví. Pak vztáhl Abrahám ruku a vzal nůž, aby zabil svého syna. Ale Hospodinův anděl na něho zavolal z nebe: „Abraháme, Abraháme!“ Ten se ozval: „Tady jsem!“ (Anděl) řekl: „Nevztahuj svou ruku na chlapce a nic mu nedělej, neboť nyní vím, že se bojíš Boha, když mi neodpíráš svého syna, svého jediného syna.“ Abrahám pozdvihl své oči, a hle – za ním beran, který se chytil za rohy v křoví. Abrahám šel, vzal ho a obětoval jako celopal místo svého syna. Abrahám nazval to místo „Hospodin se stará“, proto se dnes říká: „Na hoře, kde se Hospodin stará“. Hospodinův anděl zavolal na Abraháma podruhé z nebe a řekl: „Při sobě samém přísahám – praví Hospodin – že jsi to udělal a neodepřel jsi mi svého syna, svého jediného syna, zahrnu tě požehnáním a rozmnožím tvé potomstvo jako nebeské hvězdy, jako písek na mořském břehu, a tvé potomstvo se zmocní brány svých nepřátel. V tvém potomstvu budou požehnány všechny národy země za to, že jsi mě poslechl.“

Ochraň mě, Bože, neboť se k tobě utíkám.

ŽALM 16,5+8.9-10.11

Ty jsi, Hospodine, mým dědičným podílem i mou číší, ty mně zachováváš můj úděl. Hospodina mám neustále na zřeteli, nezakolísám, když je mi po pravici. Proto se raduje mé srdce, má duše plesá, i mé tělo bydlí v bezpečí, neboť nezanecháš mou duši v podsvětí, nedopustíš, aby tvůj svatý spatřil porušení. Ukážeš mi cestu k životu, u tebe je hojná radost, po tvé pravici je věčná slast.

3. ČTENÍ – Ex 14,15-15,1

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin pravil Mojžíšovi: „Co ke mně křičíš? Poruč synům Izraele, ať táhnou dál! A ty zdvihni svou hůl, vztáhni ruku nad moře a rozděl ho, aby synové Izraele mohli jít středem moře po souši. A já zatvrdím srdce Egyptanů, takže půjdou za nimi. Ukážu svou moc na faraónovi, na celém jeho vojsku, na jeho vozech a jezdcích, aby Egyptané poznali, že já jsem Hospodin, když ukážu svou moc na faraónovi, na jeho vozech a jezdcích.“ Boží anděl, který šel před táborem Izraelitů, změnil místo a šel za nimi. Také oblačný sloup změnil místo a položil se za ně. Přišel tak mezi tábor Egyptanů a mezi tábor Izraelitů. Byla tma a mlha. Tak přešla noc a po celou noc se jedni nepřiblížili k druhým. Mojžíš vztáhl svou ruku nad moře a Hospodin hnal moře prudkým žhavým větrem po celou noc zpět a moře vysušil. Vody se rozdělily a voda stála jako zeď po pravici i po levici, takže synové Izraele šli středem moře po souši. Egyptané je následovali. Všichni faraónovi koně, jeho vozy a jezdci šli za nimi středem moře. Když nadešla doba ranní hlídky, pohleděl Hospodin z ohnivého a oblačného sloupu na tábor Egyptanů a způsobil zmatek v jejich tábore; zadrhl jim kola u vozů, takže mohli pokračovat v jízdě jen s velkými obtížemi. Proto Egyptané křičeli: „Utečme před Izraelem, vždyť Hospodin bojuje za ně proti Egyptanům!“ Hospodin nařídil Mojžíšovi: „Vztáhni svou ruku nad moře, aby se vody vrátily na Egyptany, na jejich vozy i jezdce!“ Když tedy Mojžíš vztáhl svou ruku nad moře, moře se vrátilo časně zrána na své původní místo. Egyptané prchali proti němu a Hospodin je vrhl doprostřed moře. Vody se valily nazpět a zaplavily vozy i jezdce a celé faraónovo vojsko, které se hnalo za nimi do moře, a nezbyl z nich ani jeden. Synové Izraele však prošli středem moře po souši a voda jim stála jako zeď po pravici i po levici. Tak Hospodin vysvobodil v ten den Izraelity z moci Egyptanů a Izraelité viděli mrtvé Egyptany na mořském břehu a pocítili mocnou ruku, kterou Hospodin zasáhl proti Egyptanům. Lid se bál Hospodina a věřil jemu i jeho služebníku Mojžíšovi. Tehdy zazpíval Mojžíš se syny Izraele tuto píseň Hospodinu:

Hospodinu chci zpívat, neboť je velmi vznešený.

ŽALM - Ex 15,1-2.3-4.5-6.17-18

Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený, koně i jezdce svrhl do moře. Hospodin je má síla, jej opěvuji, stal se mou spásou. On je můj Bůh, a já ho chválím, Bůh mého otce, a já ho oslavuji. Hospodin je hrdina ve válce, jeho jméno je Hospodin. Faraónovy vozy a jeho vojsko svrhl do moře, výkvět jeho reků byl potopen v Rákosovém moři. Hlubiny je přikryly, zřítily se do propasti jako kámen. Tvá pravice, Hospodine, ukazuje svou moc a sílu, tvá pravice, Hospodine, drtí nepřátele. Přivedeš a zasadiš svůj lid na hoře, na svém vlastnictví, na místě, kde si, Hospodine, buduješ své sídlo, ve svatyni, Pane, kterou vystavěly tvé ruce. Hospodin bude kralovat navěky a navždy.

4. ČTENÍ – Iz 55,1-11

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin: „Nuže, vy všichni, kteří žízníte, pojd'te k vodě; i když jste bez stříbra, pojd'te, zásobte se a jezte, pojd'te a kupujte bez stříbra a zdarma víno a mléko! Proč odvažovat stříbro za to, co není chléb, svůj výdělek za to, co nesytí? Slyšte mě a budete hodovat, vychutnávat tučná jídla! Nakloňte ucho své a pojd'te ke mně! Poslouchejte, a naplní vás nový život! Uzavřu s vámi věčnou smlouvu na věrných slibech (daných) Davidovi. Hle, národům jsem ho ustanovil zákonodárcem, knížetem a vládcem kmenů. Přivoláš národ, který neznáš, a národy, které tě neznaly, přiběhnou k tobě kvůli Hospodinu, tvému Bohu, kvůli Svatému Izraele, který tě oslavil. Hledejte Hospodina, když je možné ho najít, vzývejte ho, když je blízko! Ať přestane bezbožník hřešit, zločinec ať (změní) své smýšlení; ať se obrátí k Hospodinu, a on se nad ním smiluje, k našemu Bohu, který mnoho odpouští, neboť nejsou mé myšlenky myšlenky vaše ani vaše chování není podobné mému – praví Hospodin. O kolik totiž převyšují nebesa zemi, o to se liší mé chování od vašeho, mé smýšlení od smýšlení vašeho. Jako déšť a sníh padá z nebe a nevrací se tam, ale svažuje zemi a působí, že může rodit a rašit, ona pak obdařuje semenem rozsévače a chlebem toho, kdo jí, tak se stane s mým slovem, které vyjde z mých úst: nevrátí se ke mně bez účinku, ale vše, co jsem chtěl, vykoná a zdaří se mu, k čemu jsem ho poslal.“

Budete vážit vodu s radostí z pramenů spásy.

MEZIZPĚV Iz 12,2-3.4bcd.5-6

Bůh je má spása! Bez obavy mohu doufat. Hospodin je má síla a má chvála, stal se mou spásou. S radostí budete vážit vodu - z pramenů spásy. Děkujte Hospodinu, vzývejte jeho jméno! Hlásejte mezi národy jeho díla, zvěstujte vznešenost jeho jména! Zpívejte Hospodinu, neboť učinil velkolepé věci, ať je to známé po celé zemi! Plesejte a jásejte, obyvatelé Siónu, neboť velikým uprostřed vás je Svatý Izraele.

EPIŠTOLA – ŘÍM 6,3-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

(Bratři!) My všichni, kteří jsme byli křtem ponořeni v Krista Ježíše, byli jsme tím křtem ponořeni do jeho smrti. Tím křestním ponořením do jeho smrti byli jsme spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem. Neboť jestliže jsme s ním srostli tak, že jsme mu podobní v jeho smrti, budeme mu tak podobní i v jeho zmrtvýchvstání. Vždyť přece víme, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby ztratila svou moc hříšná přirozenost a my abychom už hříchu neotročili. Neboť kdo umřel, je osvobozen od hříchu. Jestliže jsme však s Kristem umřeli, jsme přesvědčeni, že spolu s ním také budeme žít. Víme totiž, že Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá, smrt nad ním už nemá vládu. Kdo umřel, umřel hříchu jednou provždy, a když žije, žije pro Boha. Tak i vy se považujte za mrtvé hříchu, ale za žijící Bohu, když jste spojeni s Kristem Ježíšem.

Aleluja, aleluja, aleluja.

ŽALM 118,1-2.16AB+17.22-23

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, jeho milosrdenství trvá navěky. Necht' řekne dům Izraelův: „Jeho milosrdenství trvá navěky.“ Hospodinova pravice mocně zasáhla, Hospodinova pravice mě pozvedla. Nezemřu, ale budu žít a vypravovat o Hospodinových činech. Kámen, který stavitelé zavrhli, stal se kvádrem nárožním. Hospodinovým řízením se tak stalo, je to podivuhodné v našich očích.

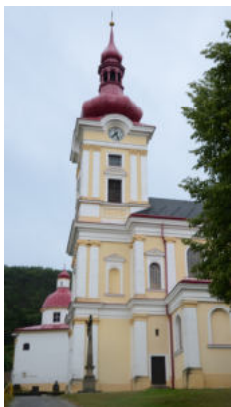
EVANGELIUM – LK 24,1-12

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Prvního dne v týdnu časně ráno přišly (ženy) ke hrobu a nesly vonné oleje, které si připravily. Nalezly kámen od hrobu odvalený, a když vešly, tělo Pána Ježíše nenašly. A jak nad tím byly v rozpacích, najednou u nich stáli dva muži v oslnivě bílém rouchu. Zmocnila se jich bázeň a sklopily oči k zemi. Muži jim řekli: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? Není tady, byl vzkříšen. Vzpomeňte si, jak vám říkal, když byl ještě v Galileji: Syn člověka musí být vydán do rukou hříšným lidem, být ukřižován a třetího dne vstát.“ Vzpomněly si na ta jeho slova, vrátily se od hrobu a oznámily to všechno jedenácti (učedníkům) a všem ostatním. Byly to Marie Magdalská, Jana a Marie, (matka) Jakubova; a ještě některé jiné, které byly s nimi, to všechno pověděly apoštolům. Těm ta slova připadala jako plané řeči a nevěřili jim. Petr se však zvedl a běžel k hrobu. Naklonil se dovnitř a viděl jen pruhy plátna. Vrátil se celý udiven nad tím, co se stalo.

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:**

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:

číslo účtu: 1560129309/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:

číslo účtu: 1560130369/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:

číslo účtu: 1560131329/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:

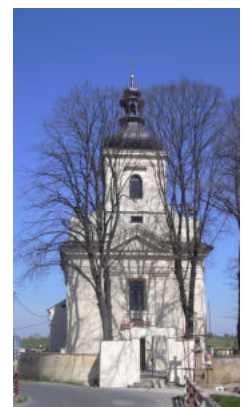
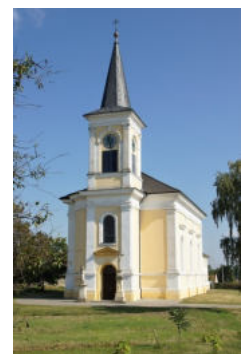
číslo účtu: 1560196309/0800

**SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:**

josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

TAJEMSTVÍ BÍLÉ SOBOTY

Benedikt XVI. - *16. dubna 1927

MEDITACE PŘED TURÍNSKÝM PLÁTNEM V KATEDRÁLE SV. JANA KŘTITELE, TURÍN, 2. KVĚTNA 2010

Drazí přátelé, je to pro mě tolik očekávaný okamžik. Před svatým Plátnem jsem stál už při mnoha jiných příležitostech, ale tentokrát prožívám tuto pouť a toto zastavení se zvláštní intenzitou: snad proto, že mě plynutí let činí ještě vnímavějším k poselství této jedinečné Ikony; možná, a řekl bych především proto, že tu jsem jako Petrův nástupce, a nesu ve svém srdci Církev, ba celé lidstvo. Děkuji Bohu za dar této pouti a také za

příležitost sdílet s vámi krátkou meditaci, k níž mě vede podtitul tohoto slavnostního výstavu: „Tajemství Bílé soboty“. Lze říci, že Turínské plátno je Ikonou tohoto tajemství, Ikonou Bílé soboty. Je totiž pohřebním plátnem, do něhož bylo zavinuto mrtvé tělo ukřižovaného muže, které se ve všem shoduje s tím, co nám evangelia vyprávějí o Ježíšovi, který byl ukřižován kolem poledne, a kolem třetí odpoledne vydechl naposled. Nastal večer, a protože byl den příprav, tedy vigílie sobotní slavnosti Paschy, Josef z Arimatie, bohatý a vážený člen velerady, požádal odvážně Pontského Piláta, zda by mohl pohřbit Ježíše do svého nového hrobu, který si nechal vytesat ve skále nedaleko Golgoty. Když se mu dostalo svolení, koupil lněné plátno, a poté, co sňal Ježíšovo tělo z kříže, zavinul je do plátna a uložil do onoho hrobu (srv. *Mk* 15,42-46). Tak to podává evangelium svatého Marka, a s ním se shodují i ostatní evangelisté. Od té chvíle zůstal Ježíš v hrobě až do úsvitu dne po sobotě a Turínské plátno nám poskytuje obraz toho, jak bylo jeho tělo uloženo v hrobě během té doby, která byla chronologicky krátká (asi půldruhého dne), avšak co do své hodnoty a svého významu byla nezměrná, nekonečná.

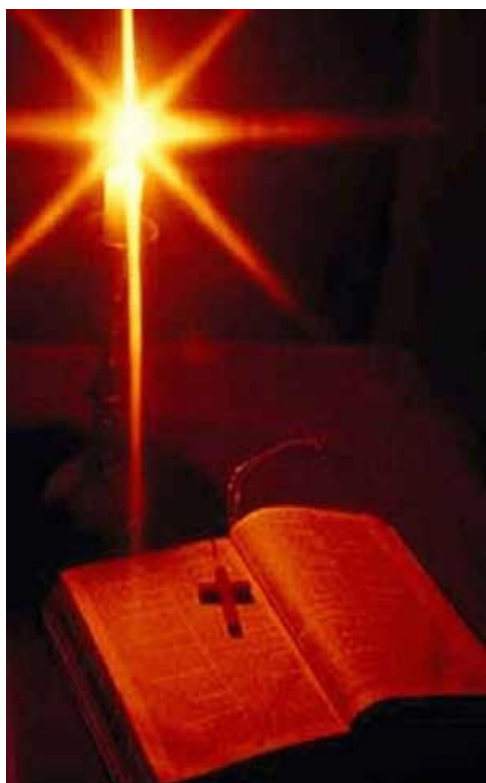
Bílá sobota je dnem skrytosti Boha, jak čteme v jedné starobylé homilii: “Co se stalo? Dnes na zemi panuje hluboké mlčení, veliké ticho a samota. Veliké ticho, protože král spí... Bůh zemřel v těle a sestoupil, aby otrásl říší pekel” (*Homilie na Svatou sobotu, PG* 43, 439). V *Krédu* vyznáváme, že Ježíš Kristus “byl ukřižován pod Pontským Pilátem, umřel, pohřben jest, sestoupil do pekel a třetího dne vstal z mrtvých”.

Milovaní bratři a sestry, lidstvo se v naší době, zvláště poté, co prožilo v minulém století, stalo obzvláště vnímavým k tajemství Bílé soboty. Skrytost Boha je zásadní, skoro podvědomou součástí spirituality dnešního člověka, jako prázdnota v srdci, která se stále více rozšiřuje. Na konci 19. století Nietzsche napsal: “Bůh je mrtev! A my jsme ho zabili!” Stojí za zmínku, že tento proslulý výrok je takřka doslova převzat z křesťanské tradice, často jej opakujeme při *Via Crucis*, aniž bychom si možná plně uvědomovali, co říkáme. Po dvou světových válkách, *koncentračních táborech* a *gulazích*, Hirošimě a Nagasaki, se

naše doba ve stále větší míře stává Bílou sobotou: temnota tohoto dne interpeluje všechny, kdo se ptají po životě, zejména nás, věřící. Také my máme co do činění s touto temnotou.

A přece, smrt Božího Syna, Ježíše z Nazareta má zcela opačný aspekt, naprosto pozitivní. Je zdrojem útěchy a naděje. Přivádí mne to k myšlence, že posvátné plátno se chová jako „fotografický dokument“, který v sobě skrývá „pozitiv“ i „negativ“. A skutečně je tomu tak: nejtemnější tajemství víry je zároveň nejzářivějším znamením naděje, která nezná hranice. Bílá sobota je „zemí nikoho“ mezi smrtí a zmrtvýchvstáním. Ale do této „země nikoho“ vstoupil Jeden, Jediný, který jí prošel se znamením svého Umučení pro člověka: „*Passio Christi. Passio hominis*“. A plátno k nám mluví přesně o této chvíli, přesně dokládá onen jedinečný a neopakovatelný interval v dějinách lidstva a vesmíru, kdy Bůh v Ježíši Kristu sdílel nejen naše umírání, ale také naše setrvání ve smrti. Nejradikálnější solidarita. V tomto „čase za hranicí času“ Ježíš Kristus „sestoupil do pekel“. Co znamená tento výraz? Chce říci, že Bůh, který se stal člověkem, šel až tak daleko, že vstoupil do nejzažší a absolutní samoty člověka, kam nepronikne žádný paprsek lásky a kde panuje naprostá opuštěnost bez jakéhokoli slova útěchy: „peklo“. Ježíš Kristus tím, že zůstal ve smrti, překročil bránu této poslední samoty, aby i nás vedl překročit ji spolu s Ním. Všichni jsme někdy zažili onen děsivý pocit opuštěnosti, a největší strach ze smrti nám nahání právě toto, podobně jako děti jsme se báli zůstat po tmě sami a jediné přítomnost někoho, kdo nás miluje, nás dokázala naplnit bezpečím. Hle, právě to se odehrálo na Bílou sobotu: v říši smrti zazněl hlas Boží. Stalo se něco nemyslitelného: že totiž Láska pronikla „do pekel“: i v nejhlubší temnotě naprosté lidské samoty můžeme slyšet hlas, který nás volá a najít ruku, která nás uchopí a vyvede ven. Lidská bytost žije díky tomu, že je milována a může milovat; jestliže tedy i do prostoru smrti pronikla láska, potom i tam přišel život. V hodině nejzažší samoty nebudeme nikdy sami: „*Passio Christi. Passio hominis*.“ To je tajemství Bílé soboty! Právě odtud, z temnoty smrti Božího Syna, vzešlo světlo nové naděje: světlo Zmrtvýchvstání. A hle, když se dívám na toto posvátné Plátno očima víry jako bych vnímal cosi z tohoto světla. Turínského plátno totiž bylo ponořeno do oné hluboké temnoty, ale současně je zářivé; a mám za to, že jestliže jej přicházejí uctít tisíce a tisíce lidí – nepočítaje ty, kteří je kontemplují prostřednictvím obrazů – je tomu tak proto, že v něm nevidí pouze temnotu, ale také světlo; ani ne tak porážku života a lásky, ale spíše vítězství, vítězství života nad smrtí, lásky nad nenávisť; vidí sice Ježíšovu smrt, ale tuší jeho Zmrtvýchvstání; v lůně smrti nyní pulsuje život, neboť tu přebývá láska. Toto je moc Turínského plátna: z tváře tohoto „Muže bolesti“, který na sobě nese utrpení člověka každé doby a každého místa, i naše utrpení, naše bolesti, naše těžkosti, naše hříchy - „*Passio Christi. Passio hominis*“ – z této tváře vyzařuje slavnostní majestát, paradoxní svrchovanost. Tato tvář, tyto ruce a tyto nohy, tento bok, celé toto tělo vypovídá, ono samo je slovem, jemuž můžeme v tichu naslouchat. Jak mluví Plátno? Mluví krví, a krev je život! Turínského plátno je Ikona psaná krví; krví bičovaného, trním korunovaného, ukřižovaného a na pravém boku zraněného muže. Obraz vtištěný na plátně je obrazem mrtvého, ale krev mluví o jeho životě. Každá stopa krve mluví o lásce a životě. Zvláště ona mohutná skvrna u boku, vytvořená krví a vodou, jež hojně vyřinuly z velké rány po bodnutí římským kopím; tato krev a tato voda mluví o životě. Je jako pramen, zurčící v tichu, a my jej můžeme vnímat, naslouchat mu v tichu Bílé soboty. Draží přátelé, povždy chvalme Pána za jeho věrnou a milosrdnou lásku. Až z tohoto svatého místa budeme odcházet, nesme v očích obraz Plátna, nesme v srdci toto slovo lásky, a chvalme Boha životem plným víry, naděje a lásky.

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ

1. ČTENÍ – SK 10,34A.37-43

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se ujal slova a promluvil: „Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel. A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal, ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtevýchvstání. On nám přikázal, abychom hlásali lidu a se vší rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří.“

ŽALM 118

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, – jeho milosrdenství trvá navěky. – Necht' řekne dům Izraelův: – „Jeho milosrdenství trvá na věky.“ Hospodinova pravice mocně zasáhla, – Hospodinova pravice mě pozvedla. – Nezemřu, ale budu žít – a vypravovat o Hospodinových činech. Kámen, který stavitelé zavrhli, – stal se kvádrem nárožním. – Hospodinovým řízením se tak stalo, – je to podivuhodné v našich očích.

2. ČTENÍ – KOL 3,1-4

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Když jste s Kristem byli vzkříšeni, usilujte o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslíte, co pochází shůry, ne na to, co je na zemi. Jste přece už mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, váš život, potom se i vy s ním ukážete ve slávě.

EVANGELIUM – JAN 20,1-9

Slova svatého evangelia podle Jana.

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží pruhy plátna, ale dovnitř nevešel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží pruhy plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch pruhů plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel ke hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

„Což nám srdce nehořela, když k nám na cestě mluvil
a odhaloval smysl Písma?“ (Lukáš 24,32)

DOBA VELIKONOČNÍ S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J., čestným občanem Pustiměře a P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 18. DUBNA 2022

Ženy rychle odešly od hrobu a se strachem i s velkou radostí běžely oznámit jeho vzkříšení učedníkům. Vtom šel Ježíš proti nim a řekl jim: "Buďte zdraví!" Přistoupily, objaly mu nohy a poklonily se mu. Tu jim Ježíš řekl: "Nebojte se! Jděte a oznamte mým bratřím ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí." Když ženy odešly, přišli někteří ze stráže do města a oznámili velekněžím všechno, co se stalo. Ti se shromáždili se staršími, poradili se a dali vojákům hodně peněz s pokynem: "Říkejte: 'V noci přišli jeho učedníci a ukradli ho, zatímco my jsme spali.' A doslechne-li se to vladař, my ho uchlácholíme a postaráme se, aby se vám nic nestalo." Oni vzali peníze a udělali, jak byli navedeni. A tento výklad je rozšířen mezi židy dodnes. (Mt 28,8-15)

Zjevení ženám. Autoři, kteří píší rozjímání o tajemstvích evangelia, obvykle předpokládají, že se Ježíš po vzkříšení zjevil na prvním místě své matce. Evangelium o tom nemluví, ale dá se to, jak říkají, předpokládat. Matoušovo evangelium začíná s ženami, které šly brzy ráno ke hrobu. Jsou symbolem Božího lidu. Druhý vatikánský koncil dal do popředí definici církve jak Boží lid. Ale dříve si byli mnozí dobře vědomi, že je lid, tj. obec všech věřících, strážcem víry a že tu pokračuje zjevení Ducha svatého. Je to pěkně vidět, když se srovná první návrh a poslední text encykliky Pia XII. o Nanebevzetí Panny Marie. V prvním schématu se začínalo texty Písma Otců, hlasem učitelského úřadu církve a nakonec se uváděla zbožnost lidu. Definitivní text postupuje opačně. Protože křesťanský lid tuto pravdu věřil, Otcové církve a učitelé ji vykládali, protože biskupové žádali o to, aby byla prohlášena, tedy ji hlava církve prohlašuje za článek víry. Křesťan, i když studoval a je inteligentní, si vždycky váží prostých věřících, kteří mají často nejbliže k tajemstvím pravdy.

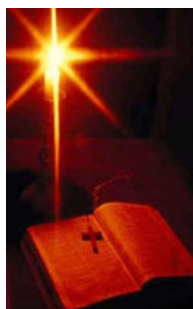
Vojáci to oznámili velekněžím. I v moderní době jsou ti, kdo popírají Ježíšovo zmrtnýchvstání. Zprávy o něm, jak říkají, jsou příliš kusé i v samém evangeliu. Kromě toho pocházejí od žen z lidu a od apoštolů, kteří snadno podlehlí davové sugesci. A přece se zapomíná na to, že byli první svědkové vzkříšení úředníci: vojenská hlídka, jako reprezentanti veřejné autority, kteří okamžitě podali zprávu velekněžím. Obojí se však dohodli, že případ zamlčí, zrovna tak jako předtím byli zajedno, že Ježíše usmrtí. Je to

velmi vážná okolnost. Starý svět vykrytalizoval ve dvě podstatné složky: římská říše a židovské náboženství. V římské říši se sjednotilo filosofické, sociální, kulturní hnutí starověku. Židovská starozákonní tradice je souhrn toho, co Bůh zjevil a vykonal pro to, aby lidi připravil na příchod Krista. Obě tyto složky se Krista zřekly a jeho vzkříšení zamlčely. Vítězstvím Krista tedy začíná nová éra a jeho poselství se obrátí jinam. Zajímavé však je, že se tento vývoj v dějinách stále opakuje. Nové národy nastupují na scénu světa, když staré zapřou Krista.

Oznamte mým bratřím at' odejdou do Galileje a tam mě uvidí. Apoštolové opustili domov a šli za Kristem. Byli s ním dvě, tři léta. Nyní, po jeho smrti, jim nezbylo nic jiného, než se vrátit domů, k původnímu zaměstnání, k lovení ryb v Galilejském jezeře. Ježíš se jim chce zjevit tam. Je to, jako by jejich historie začínala znovu. Ale tak tomu je vždycky v duchovním životě. Umění den co den znovu začínat nás den co den vede dále. Zdá se, jakoby se dny a události opakovaly, ale ve skutečnosti jde o stále nové a nové zážitky s Kristem. Před třemi roky se apoštolové setkali u Genezaretského jezera s neznámým učitelem, kterého považovali za poslaného Bohem. Nyní ho tam potkají jako Bohočlověka, který přemohl smrt a pošle je jménem Božím do světa. I my se vždy znovu a znovu setkáváme s Kristem na své denní cestě a vždycky je pro nás nové zjevení a nové poslání.

Mezi prvními svědky Kristova zmrtvýchvstání patří bezesporu ženy. Ony jsou vyvoleny jako první kazatelky velikonoční pravdy, že Kristus žije. Jízlivé jazyky říkají, že Pán Ježíš se ukázal ženám hlavně proto, aby se ta zpráva co nejrychleji rozšířila. Z evangelií víme, že to nebyli jen apoštolové, kdo chodil s Ježíšem, ale také prosté ženy, jejichž sbor čítal minimálně 12 členek, tedy tolik, kolik bylo apoštolů. My dnes chceme ocenit jejich věrnost Kristu právě v kritických momentech, mezi které patřila křížová cesta a následné ukřižování na Golgotě. Apoštolové zbaběle utekli, jeden z nich Krista zradil, druhý zapřel, ale ženy vytrvaly. A právě tuto jejich věrnost Kristus odměnil, že se stávají prvními svědky jeho vítězství nad smrtí. Zdá se, že jsou to právě ženy, které kolikrát samy bdí nad náboženskou výchovou dalších generací. Mnozí vzpomínají na zbožné matky a babičky, které je vodily do kostela, modlily se s dětmi a četly jim z Bible. Povzbudme se dnes příkladem prostých žen a pamatujme si, že budeme i my hodnoceni podle míry lásky a věrnosti našemu Pánu. Kéž bychom následovali Pána nejen když se daří, ale i ve chvílích těžkých.

ÚTERÝ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 19. DUBNA 2022

Marie stála venku u hrobky a plakala. Když tak plakala, naklonila se do hrobky a viděla tam sedět dva anděly v bílém rouchu, jednoho v hlavách a druhého v nohách toho místa, kde dříve leželo Ježíšovo tělo. Řekli jí: „Ženo, proč pláčeš?“ Odpověděla jim: „Vzali mého Pána a nevím, kam ho položili.“ Po těch slovech se obrátila a viděla za sebou stát Ježíše, ale nevěděla, že je to on. Ježíš jí řekl: „Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?“ Ona

myslela, že je to zahradník, a proto mu řekla: „Pane, jestliže tys ho odnesl, pověz mi, kam jsi ho položil, a já ho přenesu.“ Ježíš jí řekl: „Marie!“ Ona se k němu obrátila a zvolala hebrejsky: „Rabbuni!“ – to znamená „Mistře“. Ježíš jí řekl: „Nezadržuj mě! Neboť ještě jsem nevystoupil k Otcí. Ale jdi k mým bratřím a oznam jim: 'Vystupuji k svému Otcí a k vašemu Otcí, k svému Bohu a k vašemu Bohu.'“, Marie Magdalská tedy šla a zvěstovala učedníkům: „Viděla jsem Pána!“ a toto že jí řekl. (Jan 20,11-18)

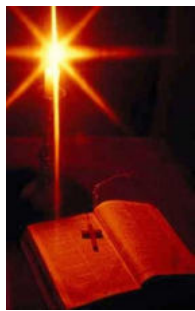

Ženo, proč pláčeš? Kdo by neplakal nad hrobem někoho, koho měl rád? I když je to projev smutku, je ten pláč současně známkou života. Člověk, který leží v hrobě, už nežije, ale současně jsou ještě živé naše vztahy k němu, je živý v našich vzpomínkách. Smrt je nejenom nezničí, ale naopak živí. Nad hrobem matky si syn najednou připomene, co pro něho udělala, co řekla. Chceme tedy mrtvého zadržet tím, že ho pochováme nablízku a že chodíme k hrobu. Mrtví jsou pro nás ve zvláštní situaci: nežijí a žijí současně. K životu však patří styk, dialog. Proto se pokoušejí spiritisté s mrtvými mluvit, ale marně. K útěše nad hrobem není jiné řešení, než zmrtvýchvstání. Pak už se nedivíme otázce: "Proč pláčeš?" Není důvodu. Při pohřbu belgického krále Balduina si královna Fabiola oblékla bílé šaty jako při svatbě, aby byly symbolem víry.

Oznam mým bratřím: „Vystupuji k svému Otcí a k vašemu Otcí“. Patří-li k životu styk s lidmi, s bratřimi, s rodiči, nemůže být věčný život bez živého styku s nebeským Otcem. Je zajímavé pozorovat dobrého člověka, který umírá pomalu, zdlouhavě. Vidíme, jak se pozvolna přerušuje jeho styk s okolím. Obyčejně nejdéle funguje sluch. Umírající slyší, co se u něho říká, ale nemůže už odpovídat. A přesto i v těch posledních okamžicích se oči někdy podivně zalesknou, někteří umírají s krásným úsměvem na rtech. Jsou to slabé náznaky skutečnosti, v kterou věříme. Smrt přerušuje načas styk se světem viditelným, ale otvírá oči do neviditelného. Bývají na hrobě nápisy: „Zde spí spánkem věčným ...“ Otcové církve mluvili opačně. Život zde na zemi je jenom sen, smrtí se probudíme. A po probuzení i vstaneme, ale to až na konci věků. To však je pro mrtvé tak blízko, jako třetí den.

Nedotýkej se mne! Starší exegeti se pokoušeli najít důvod, proč se Marie Magdalská neměla dotýkat Ježíše. Vždyť naopak Tomáš byl vyzván, aby vložil prst do jeho ran (Jan 20,27). Vysvětlují to tak, že její city byly ještě příliš bouřlivé, málo zduchovnělé. Nové překlady se tomuto problému vyhnou. Řecké sloveso, které je tu v textu (haptomai), znamená spíš držet tak, že se zadržuje. Kristus tedy spíš napomenul Marii, aby nezdržovala, ale šla rychle oznámit apoštolům, co viděla. Ale i ten starý, řekněme nesprávný, překlad dal příležitost duchovním autorům k pěkné úvaze. Vzkříšený Kristus je skutečnost, ale ne taková, že by se dala fyzicky zjišťovat. Není to zatím otázka denní zkušenosti, ale víry ve slova těch, kteří dostali privilegium vidět. Protože ta slova jsou obsažena v Písmu, jsou psána z inspirace Ducha svatého, jsou to slova Boží. Božím slovem pak je lepší přístup k poznání skutečnosti než očima, hmatem a smysly všeobecně.

STŘEDA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 20. DUBNA 2022

Ještě ten den (první po sobotě) se ubírali dva z učedníků do vesnice zvané Emauzy, která je vzdálena od Jeruzaléma šedesát honů. Hovořili spolu o tom všem, co se stalo. Jak tak hovořili a uvažovali, přiblížil se k nim sám Ježíš a připojil se k nim. Ale jako by jim cosi zadržovalo oči, takže ho nepoznali. Zeptal se jich: „O čem to cestou spolu rozmlouváte?“ Zastavili se celí smutní. Jeden z nich – jmenoval se Kleofáš – mu odpověděl: „Ty jsi snad jediný, kdo se zdržuje v Jeruzalémě a neví, co se tam tyto dny stalo!“ Zeptal se jich: „A co se stalo?“ Odpověděli mu: „Jak Ježíše z Nazareta, který byl prorok, mocný činem i slovem před Bohem i přede vším lidem, naši velekněží a přední mužové odsoudili k smrti a ukřižovali. My však jsme doufali, že on je ten, který má vysvobodit Izraele. A k tomu všemu je to dnes třetí den, co se to stalo. Některé naše ženy nás sice rozrušily: Byly časně ráno u hrobu, nenalezly jeho tělo, přišly a tvrdily, že měly i vidění andělů a ti prý říkali, že on žije. Někteří z našich lidí odešli k hrobu a shledali, že je to tak, jak ženy říkaly, jeho však neviděli.“ A on jim řekl: „Jak jste nechápaví a váhaví uvěřit tomu všemu, co mluvili proroci! Což to všechno nemusel Mesiáš vytrpět, a tak vejít do své slávy?“ Potom začal od Mojžíše, (probral dále) všechny proroky a vykládal jim, co se ve všech (částech) Písma na něj vztahuje. Tak došli k vesnici, kam měli namířeno, a on dělal, jako by chtěl jít dál. Ale oni na něho naléhali: „Zůstaň s námi, neboť se připozdívá a den se už nachýlil.“ Vešel tedy dovnitř, aby zůstal s nimi. Když byl s nimi u stolu, vzal chléb, pronesl nad ním požehnání, rozlámal ho a podával jim. (Vtom) se jim otevřely oči a poznali ho. On jim však zmizel. Tu si mezi sebou řekli: „Což nám nehořelo srdce, když k nám na cestě mluvil a odhaloval smysl Písma?“ Ještě tu hodinu se vydali na cestu a vrátili se do Jeruzaléma. Tam našli pohromadě jedenáct (apoštolů) i jejich druhy. Ti řekli: „Pán skutečně vstal a zjevil se Šimonovi.“ Oni sami pak vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak ho poznali při lámání chleba. (Lk 24,11-18)

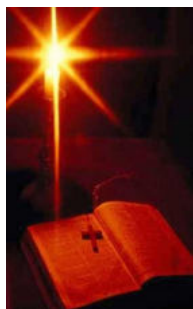
Učedníci jdou do Emauz. Dodnes nevíme, kde vlastně Emauzy byly. V Palestině se ukazují dvě místa. Také nevíme, jestli to byl domov těch dvou učedníků. Dá se však snadno předpokládat, že to byl druh psychologického útěku. Po tom všem, co se stalo, byli rádi, že už mohou z Jeruzaléma pryč a že nemusí s nikým mluvit. Proto se často v rozjímáních předkládá jejich cesta do Emauz jako symbol duševního stavu, kterému se říká hluboká neútěcha. Člověk má dojem, že se sesypalo všecko, na čem budoval, že je iluzí všecko, čemu věřil. Někdy je tento stav způsoben okolnostmi, zkouškami, které dolehly. Jindy to může být jen vnitřní psychologické prázdno.

První myšlenka, která člověka napadne, je utéct někam jinam, nechat všeho. Proto má náš boj proti zoufalosti začít opačným postupem: neměnit ani místo, ani práci ani rozhodnutí, dokud jsme pod vlivem smutku. Tu radu pevně stanoví sv. Ignác v *Duchovních cvičeních*.

Začal jim vysvětlovat smysl Písma. Sv. Augustin prožil zvláštní zkušenost. Když byl ve velmi zlé vnitřní situaci a nevěděl si rady se zmatkem v srdci, jako by uslyšel hlas: „Vezmi Písmo a čti!“ I sv. Jeroným trpěl mnoha pokušeními. Nepomohl mu ani útěk ze světa, ale četba Písma. Tuto zkušenost udělalo už mnoho a mnoho lidí. Origenes nám dokonce vysvětluje, proč tomu tak je. Písmo je totiž Boží slovo. Ale totéž Boží slovo stvořilo i naši

duši a mluví v našem svědomí. Sotva tedy začneme číst texty Svaté knihy, pocítíme jejich příbuznost s naší vlastní duší. A je-li srdce pobouřené, texty Písma působí jako lék, který utěšuje a dává myšlenkám správný směr. Ale stane se i opak, ten, který prožili učedníci jdoucí do Emmauz. Vlastní životní zkušenost, ať už je radostná, nebo tragická, když se promítne do Bible, dává jejím textům hlubší porozumění. Duše a Písmo v souladu nás učí poznávat pravou skutečnost.

Poznali Ježíše při lámání chleba. Učedníci se přiznávají, že jim při výkladu Písma „hořelo srdce“. Cítili tu příbuznost s vlastními nadějemi. Ale poznali Ježíše až při lámání chleba. I tato okolnost je charakteristická. Kristus je přítomen v touze srdce, též Kristus mluví v Písmu a s ním se osobně setkáváme i v eucharistii, která se slouží v církvi. To vše dohromady tvoří jeden velký zážitek křesťana tak, že už nepotřebuje dalších svědectví. Je si jist, že žije v pravdě. Nevěřící se často diví, jak mohou inteligentní katolíci věřit, že je Bůh v kousku chleba a v kalichu vína. Jeden prostý kněz, který neměl rád diskuze, jim dal odpověď po svém: „Těžko byste mně dokazovali, že nabudu sílu jít po cestě, když pojím kousek chleba. Ale to se nedokazuje, to známe ze zkušenosti. Tak tomu je i s přijímáním chleba eucharistického!“ Je to ovšem uvažování velmi jednoduché, ale vyjadřuje zkušenost celé církve: Ve svátostech, zvláště v eucharistii, se setkáváme s Kristem, který je život, přemáhající slabosti a nakonec i smrt.

ČTVRTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 21. DUBNA 2022

Dva učedníci vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak Ježíše poznali při lámání chleba. Když o tom mluvili, stál on sám uprostřed nich a řekl jim: „Pokoj vám!“ Zděsili se a ve strachu se domnívali, že vidí ducha. Řekl jim: „Proč jste rozrušeni a proč vám v mysli vyvstávají pochybnosti? Podívejte se na mé ruce a na mé nohy: vždyť jsem to já sám! Dotkněte se mě a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jak to vidíte na mně.“ A po těch slovech jim ukázal ruce a nohy. Pro samou radost však tomu pořád ještě nemohli věřit a (jen) se divili. Proto se jich zeptal: „Máte tady něco k jídlu?“ Podali mu kus pečené ryby. Vzal si a před nimi pojedl. Dále jim řekl: „To je smysl mých slov, která jsem k vám mluvil, když jsem ještě byl s vámi: že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v Mojžíšově Zákoně, v Prorocích i v Žalmech.“ Tehdy jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmu.

Řekl jim: „Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých a v jeho jménu bude hlásáno pokání, aby všem národům, počínajíc od Jeruzaléma, byly odpuštěny hříchy. Vy jste toho svědky. Hle – já vám pošlu toho, koho slíbil můj Otec. Vy tedy zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti.“ (Lk 24,35-48)

Ze strachu se domnívali, že vidí ducha. Proč mají lidé všeobecně strach z "duchů", i kdyby šlo o ducha osoby, kterou jsme znali a která nám byla milá? Odpověď není těžká. Někdo mezi námi žil. To, čemu se říká jeho "duch", už není skutečnost z tohoto světa. V představě národů se duchové pohybuji v lesích, v bažinách, v začarovaných zámčích. A všem se připisuje zlá vůle přetáhnout živé do této říše stínů a

smrti. Kristus vzkříšený chce, aby se ho dotýkali, a něco před apoštoly sní. Divíme se tomu, že by oslavené tělo mělo hlad. Ale o to tu nejde. Ježíš považuje za nutné přesvědčit apoštoly, že je jeho vzkříšení skutečný návrat do života, do jeho skutečnosti, do vztahů, které byly smrtí přervané. Neláká tedy apoštoly do říše mrtvých, jak je tomu v pověrách, ale ukazuje jim, že království smrti přemohl.

Vy jste svědky všeho toho. Apoštolové skutečně považovali za hlavní téma svých prvních kázání vydat svědectví o tom, že Ježíš vstal z mrtvých. Čteme to v kázání sv. Petra v Jeruzalémě v den seslání Ducha svatého. „Toho Ježíše Bůh vzkřísil a my jsme toho svědky“ (Sk 2,32). Řecké slovo pro svědka je *martys*, polatinštěné *martyr*. To však v křesťanském slovníku začíná označovat mučedníka. Jak vysvětlíme tuto změnu významu? Křesťané mučedníci dobrovolně podstoupili smrt pro Krista. Nesprávně bychom říkali pro ideál. To by znamenalo, že považují zásady za důležitější než život sám. Nikdo nemůže životem pohrdat, byla by to sebevražda. Ať už jsou její motivy víc nebo méně vznešené, je problematičtější. Křesťané mučedníci umírali pro Krista a tím dosvědčovali svou víru, že tou smrtí život neničí, že věří v jeho věčný návrat na obnovenou zemi.

Hle – já vám pošlu toho, koho slíbil můj Otec. Apoštolové dosvědčovali tedy před celým světem, že Ježíš vstal z mrtvých, že žije. Mohli ovšem na každém kroku slyšet otázku: „Kde tedy je, kde žije?“ Nevíme, co říkali v jednotlivých případech, ale kniha Skutků apoštolů je celá odpovědí, která se čte na všech stránkách a dala by se formulovat takto: „Žije v nás, protože nám poslal svého Ducha.“ Ten dostal v Krédu přívlastek oživující, který dává život. Kristus vstal z mrtvých, protože je jedno s Otcem i Duchem svatým. Křesťané dostávají téhož Ducha, aby je spojil s Kristem a Otcem. Mají tedy i oni v sobě už záruku, že je smrt nepřemůže, že i oni vstanou z mrtvých. Slovo „duch“ souvisí s výrazem „dech“. Žije ten, kdo dýchá. Duch svatý je jakoby „dech“ samého Boha. O duších z pohádek a pověr se tvrdí, že přetahují člověka do říše smrti. Duch Boží nás naopak uvádí do života, abychom i my byli „vyzbrojeni mocí z výsosti“.

Každoročně se připomíná o velikonočním oktávu známá událost, která se stala v podvečer velikonoční neděle, jak zklamaní a skleslí Ježíšovi učedníci jdou z Jeruzaléma do Emauz. Ježíš se k nim připojí, oni ho však hned nepoznají, teprve až s nimi zasedne ke stolu, alespoň se jim otevrou oči, oni ho poznají a utíkají zpět do Jeruzaléma, oznámit to apoštolům. Ještě ale nestačili domluvit a Ježíš se nečekaně objevuje mezi nimi. Dává jim důkaz, že není nějaký přízrak, duch, dokonce před nimi pojí. Ve své řeči poukazuje na slova Písma, která se v jeho osobě naplnila a vyzývá je ke svědectví. Apoštolové hlásají tuto pravdu. Ve jménu Ježíšově, nikoli ze své moci či zbožnosti uzdravují nemocné, aby dali důkazy o své pravdě. Jsou ochotni i život položit protože ví, že svůj život neničí, ale budou žít věčně s Kristem. Dnes jsme svědky Zmrtvýchvstalého my, zde přítomní. Máme být svědky více činy než jen slovy.

PÁTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 22. DUBNA 2022

Ježíš se znovu zjevil svým učedníkům, (a to) u Tiberiadského moře. Zjevil se takto: Byli pohromadě Šimon Petr, Tomáš zvaný Blíženec, Natanael z galilejské Kány, synové Zebedeovi a ještě jiní dva z jeho učedníků. Šimon Petr jim řekl: „Půjdu lovit ryby.“ Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou.“ Vyšli tedy a vstoupili na loď, ale tu noc nic nechytili. Když už nastávalo ráno, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on. Ježíš se jich zeptal: „Dítky, nemáte něco k jídlu?“ Odpověděli mu: „Nemáme.“ On jim řekl: „Hod'te síť na pravou stranu lodi, a najdete.“ Hodili ji tedy, a nemohli ji už ani utáhnout pro množství ryb. Tu onen učedník, kterého Ježíš miloval, řekl Petrovi: „Pán je to!“ Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přehodil přes sebe svrchní šaty – byl totiž oblečen jen nalahko – a skočil do moře. Ostatní učedníci dojeli s lodí – nebyli od země daleko, jen tak asi dvě stě loket, a táhli síť s rybami. Když vystoupili na zem, viděli tam žhavé uhlí a na něm položenou rybu a (vedle) chléb. Ježíš jim řekl: „Přineste několik ryb, které jste právě chytili.“ Šimon Petr vystoupil a táhl na zem síť plnou velkých ryb, (bylo jich) stotřiapadesát. A přesto, že jich bylo tolik, síť se neprotrhla. Ježíš je vyzval: „Pojďte snídat!“ Nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi!“ Věděli, že je to Pán. Ježíš přistoupil, vzal chléb a dal jim, stejně i rybu. To bylo už potřetí, co se Ježíš zjevil učedníkům po svém zmrtvýchvstání. (Jan 21,1-14)

Zázrak rybolovu. Kristus mohl své první učedníky vybrat z kteréhokoli jiného prostředí. Ale vybral si rybáře a udivil je jak na počátku tak na konci zázračným rybolovem. Jeho podivnosti oni rozuměli. Věděli, že se ryby zapletou do sítě v noci, za tmy a ne ráno, když už je voda průzračná. Roztahovat síť a vytahovat je do loďky není tak lehká práce, jak by se zdálo. Unaví pořádně. A přece byla nadarmo, až pak najednou se lov nečekaně podařil. V té události je názorně vidět to, co teologové kladou jako problém práce a milosti. Z jedné strany musíme pracovat jakoby všechno záleželo na našem úsilí. Ale z druhé strany nám dává Bůh často na srozuměnou, že je úspěch dar jeho milosti, kterou dává podle svých tajemných úmyslů. Platí-li to při každé práci, tím jasnější je to ve snaze získat Kristu jiné, být rybáři lidí. Ježíš jakoby nám říkal: Snažte se, úspěch vám ukáží já v době, kdy to nečekáte.

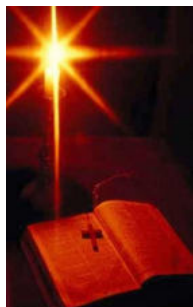
Nemohli síť utáhnout pro množství ryb. Když se díváme na to, co se všecko v církvi podniká, kolik práce a peněz se vynaloží na to, aby se získala kněžská a řeholní povolání, aby se rozšířilo čtení z Písma, aby se zvýšila mravnost atd., napadne nás to, nač si často stěžují kněží: Kolik práce je tu nadarmo! Ale když to říkáme, zapomínáme na druhou stránku téhož problému: Kolik je v církvi dobrých lidí, kterým bychom se měli víc věnovat! Bohužel na to nestačíme, nemůžeme ty povinnosti „utáhnout“. Někdy se položí naivně otázka: Čeho je tedy v životě církve víc: neúspěchů nebo úspěchů? Nedá se na dotaz odpovědět z toho důvodu, že obojí patří k sobě. Úspěch Kristův se dosáhl neúspěchem kříže. To tajemství se promítá do celého života církve a do všech jejích prací.

Přestože ryb bylo tolik, síť se neprotrhla. V technickém světě má všechno míru své výkonnosti. U auta řekneme, jaké nejvyšší rychlosti může dosáhnout, u mostu se označí jeho nosnost. Svou míru má znát i každý člověk. Nemocnice ví, kolik má lůžek a kolik

pacientů může přijmout, aby se mohli léčit. Kolik lidí může přijmout církev? Je určena k tomu, aby spasila všechny. Předpovídají často, že se síť Petrova protrhne při velkých změnách ve světě. Prorokují, že se církev nedokáže přizpůsobit požadavkům nové doby, že tedy spousta lidí od ní odpadne. Zatím však máme zkušenost, že byly odpady na jedné straně hned vyváženy velkým přírůstkem na straně druhé. Jeden bojovný ateista prý řekl před smrtí: „Bojte se církve! My nebudeme a ona zůstane!“ Škoda, že tam nebylo nikoho, kdo by řekl: „Neboj se tedy dát se zahrnout do její sítě a budeš i ty.“

Již potřetí se zjevuje Pán Ježíš svým učedníkům, aby je přesvědčil o tom, že žije, že vstal z mrtvých. Apoštolové však stále jakoby byli zastřeni temnotou, nemohou tomu stále uvěřit. Jejich pochybnosti končí tím, že se vracejí ke svému původnímu řemeslu - rybolovu. Ani to je však nenaplňuje radostí, protože celou noc probdělí a úspěch žádný. Najednou se však objevuje Ježíš a vše se otočí rázem o 180° - nejenže se mohou nadšeně radovat z obrovského a nečekaného úlovku, ale také z rozplynutí pochybností o zmrtevýchvstalém Kristu. Radují se dvojnásob. Všechno je jinak. Myslím, že je tomu tak i v životě jednotlivců a celé Církve. Kostely se vyprazdňují, kněžských povolání ubývá, v našem osobním životě jakoby Kristus mizel - nedaří se nám udělat pokrok v duchovním životě, děti se nám i přes všechno naše úsilí od Boha a pravých hodnot vzdalují. Co tedy dělat? Je třeba trpělivě čekat. Být vytrvalý ve své práci a ono se zase vyjasní. Snažme se vidět Ježíše ve všem, co nás potká, v každém setkání s lidmi. Není třeba se trápit, vždyť růže zase pokvetou. Neutíkat před obtížemi. Obtíže, bolest tvoří nevyhnutelnou součást života. On je s námi, i když se nám nedaří, možná ještě blíže, než když jde všechno hladce, protože víra se zkouškami a utrpením upevňuje a roste.

SOBOTA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 23. DUBNA 2022

Ježíš po svém zmrtevýchvstání ráno první den v týdnu se zjevil nejdříve Marii Magdalské, z které kdysi vyhnal sedm zlých duchů. Ona šla a oznámila to těm, kdo bývali s ním, ale teď truchlili a plakali. Ti, když slyšeli, že on žije a že ho viděla, tomu nevěřili. Potom se v jiné podobě zjevil dvěma z nich na cestě, když šli na venkov. Ti se vrátili a oznámili to ostatním, ale ani jim nevěřili. Konečně se zjevil i jedenácti (apoštolům), když byli právě u stolu, a káral je pro jejich nevěru a tvrdost srdce, že nevěřili těm, kteří ho spatřili vzkříšeného. A řekl jim: „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu!“ (Mk 16,9-15)

Když slyšeli, že on žije a že ho (Maria Magdalská viděla), nevěřili tomu. Učedníci byli ti, kdo uvěřili Ježíšovi, když začal kázat a uzdravovat. Opustili domovy a chodili s ním. Ale nyní, když se stal největší zázrak, zmrtevýchvstání Kristovo, nevěřili. Díváme-li se na situaci z lidského stanoviska, přirozeně psychologicky, vůbec se tomu nedivíme. Ale je možné posuzovat tuto událost jenom přirozeně? Jde tu o článek víry. U každého článku víry pak jsou tři prvky: svědectví, milost Boží a osobní postoj, vůle přijmout za pravdu, co Bůh zjevuje. Která z těch podmínek u učedníků

chyběla? Snad jim nebylo dost věrohodné svědectví Marie Magdalské. Ale v témže textu evangelia se dodává, že nevěřili ani učedníkům, kteří viděli Ježíše na cestě do Emauz. Hlavní potíže však byla jistě ta třetí: ochota přijmout to, co přesahuje normální lidské zkušenosti. Ovšem takové jsou všechny pravdy víry. Jako rozum není proti poznání smyslů, ale je nad nimi, tak i víra není proti rozumu, ale je nad rozumem, vyšší osvícení.

Zjevil se samým jedenácti. Čemu říkáme zjevení? České slovo souvisí se slovesem jevit se, stát se viditelným. Latinské revelatio znamená, že se sejme rouška z toho, co bylo zahalené. Máme však i výraz „objev“. Jde tu o podobnou zkušenost, ale v tomto případě jsme vzali iniciativu my sami a hledali jsme, jak se lidově říká, „co je za tím“. Zjevení naopak přichází samo. Pravdy Boží jsou všechny zjevení. My sami bychom je nikdy neobjevili. Zjevení zmrtvýchvstalého Krista apoštolům bylo viditelné. Setkali se s ním, mluvili s ním, dotýkali se ho. Můžeme říci, že k nim přišel? Toho výrazu evangelium neužívá. Ježíš přicházel na jistá místa a odcházel ze svého pozemského života. Ale po zmrtvýchvstání se zjevuje. To znamená, že je u nich, že je s nimi, ale oni ho nevidí. To však platí i o nás. Kristus je s námi, je na dosah ruky, i když ho nevidíme. Proto se doporučuje vzbuzovat často vědomí jeho přítomnosti.

Káral je pro jejich nevěru a tvrdost srdce, že nevěřili těm, kteří ho spatřili živého. Všecko, co věříme, víme ze zjevení, a přece jsme to neviděli. Kdo z nás viděl Nejsvětější Trojici, Pannu Marii atd. Zjevení jsou pro nás slova církve, slova svědků. Proč jim věříme? Tzv. apologetická metoda se pokoušela postupovat vědecky. Nejdříve se ukáže, že kázání dnešní církve odpovídá tomu, co je v Písmu. Pak se dokáže, že je Písmo hodnověrný historický pramen. Proto nemohu popírat to, co tam stojí, ale uznat to za pravdu. Nedá se říci, že je tato metoda falešná. Ale přece se nikdo nestává věřícím tímto vědeckým studiem. To jsou důkazy vnější. Ale víra má hlavní důkaz vnitřní, hlas svědomí. Ten pak mě ujišťuje, že je dobré přijmout hlas církve a že je zlé její svědectví odmítat. Kdo tento vnitřní hlas Ducha v srdci uslyší, nemůže se stát nevěřícím, leda svou vlastní vinou.

Evangelista Marek stručně popisuje události po vzkříšení Pána Ježíše. Jedna věc je společná pro Ježíšova zjevení: apoštolát. Maří Magdaléna je poslána k Ježíšovým učedníkům; ostatní ženy dostávají tentýž úkol, podobně i učedníci jsou do Emauz se vrací do Jeruzaléma k ostatním učedníkům, aby se s nimi podělili o radost ze vzkříšení. A nakonec on sám se zjevuje všem jedenácti a dává jim poslání: "Jděte do celého světa...". My víme, že tato věta se týká každého z nás. Všichni věřící, od papeže až do posledního pokřtěného mají účast na stejném poslání. Naše svědectví nebude snadné. I apoštolové byli pronásledováni, jak jsme slyšeli nakonec i mučednictví podstoupili. I my dnes se budeme potýkat s nezájmem a nevšímavostí našeho okolí, s velkou nevědomostí i jinými těžkostmi. To všechno nutně přijde. Apoštolové toho museli také hodně vytrpět, ale jejich působení přineslo velký užitek. Evangelium se šířilo za hranice Palestiny do malé Asie, Řecka, Itálie, ... Chceme-li někoho přivést k Bohu, Kristu, pak je zapotřebí navázat užší kontakt, projevit porozumění, vytvářet přátelství. To však dokáže jen ten, kdo je úzce spojen se zdrojem - tedy naším Pánem. Každodenní pravdivé setkání s ním nás nutně musí vést k apoštolátu i za cenu různých obětí.

Nemlčte o těchto zločinech

Kyjevsko-haličský řeckokatolický arcibiskup větší Svjatoslav Ševčuk prostřednictvím virtuálního spojení vystoupil na setkání zorganizovaném na Papežském východním institutu v Římě za účasti kardinála Sandriho, prefekta Kongregace pro východní církve, ukrajinského velvyslance při Svatém stolci Andrije Juraše.

Drama války se svými drásavými pravdami vstoupilo do ztišeného sálu Papežského východního institutu. Slova arcibiskupa Ševčuka, provázená těžko skrývaným dojetím slzami a místy přerývaná zvukem sirén, promlouvala nejprve o vděčnosti. „Děkujeme, že jste nás nenechali samotné v naší bolesti, děkujeme, že s námi sdílíte naši bolest, že jste solidární.“ Nikdo, není připraven na válku, kromě těch, kdo ji rozpoutali, pokračoval kyjevsko-haličský arcibiskup, nikdy jsem si nedokázal představit, že na naše hlavní město budou padat rakety; nikdy jsem si nedokázal představit, že budu hlavou řeckokatolické církve na Ukrajině v době války; nikdy jsme si nedokázali představit, že se krypta naší katedrály stane protiletectvým krytem. Když k vám dnes mluvím z Kyjeva, je to zázrak,“ dodal arcibiskup Ševčuk - a vysvětlil, že jeho jméno, stejně jako jména dalších náboženských představitelů, figuruje na seznam osob, které mají být “odstraněny”.

Arcibiskup Ševčuk zmínil také svá každodenní videoposelství, do kterých zahrnuje vedle zpráv o aktuální situaci také duchovní slova povzbuzení. V Kyjevě, který měl před válkou kolem tří milionů obyvatel, jich dnes zůstala asi třetina. Biskupové a kněží však zůstali zpravidla na svých místech. V Charkově, uprostřed zničeného a ostřelovaného města, je místní biskup, v Kyjevě, odkud všichni diplomaté odešli, zůstává apoštolský nuncius - který o sobě řekl, že spíše než diplomat je biskup a papežův zástupce - pokračoval arcibiskup Ševčuk. „Jsme skutečně vděční za tuto jeho útěšnou přítomnost. A zvláštním způsobem jsem vděčný Svatému otci za mimořádnou událost, kterou bylo zasvěcení Ruska a Ukrajiny Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Přežíváme díky

neustálému zázraku.” Je důležité, že se církev v této chvíli bolesti nepřestává modlit, je důležité zůstat jako svědkové pravdy, je důležité mluvit a svědčit o tom, co se děje - zdůraznil.

Také ve svém střeďečném videoposelství apeloval arcibiskup Ševčuk, na svět, aby se mlčením a strachem říkat pravdu nestal spoluodpovědným za zločiny spáchané na Ukrajině. Zvláště poděkoval médiím a všem novinářům, kteří za cenu vlastního života informují o utrpení Ukrajiny. S odvoláním na principy duchovního boje vysvětlil, že zlo je důležité odhalovat, protože se vždy skrývá ve tmě, a pokud je odhaleno, ďábel ztrácí svou moc, světlo Boží pravdy ho oslabuje a odzbrojuje. Děkuji všem, kteří mají odvahu mluvit, a nejen slyšet, pravdu o Ukrajině - řekl představitel ukrajinské řeckokatolické církve.

„Stále více začínáme pociťovat důsledky této války, která vedla k masovým zločinům. Vidíme, jak nepřítel nemilosrdně ničí naše města a vesnice, střílí do civilistů a znevažuje duchovní a kulturní dědictví ukrajinského lidu. Teprve nyní si začínáme uvědomovat další důsledky této války. Válka vždy přináší zkázu. (...) Válka vždy přináší hlad, zbídačení lidí. Musíme být připraveni se s tím tak či onak vyrovnat. Již nyní vidíme, že miliony lidí opustily své domovy. Dnes se hovoří o čtyřech milionech uprchlíků, kteří opustili Ukrajinu. Přibližně šest milionů lidí opustilo svá města a vesnice a polovinu z nich tvoří děti. Ukrajina ztratila 50 % své ekonomiky. To znamená, že nadcházející měsíc bude pravděpodobně jedním z nejtěžších. Ukrajina se však brání. Ukrajina se brání. Ukrajina vítězí a překvapuje svět. Všichni hledají důvody, proč mají Ukrajinci takovou sílu, proč tak statečně nasazují své životy. A dnes můžeme říci: Ukrajina hájí pravdu, bojuje za pravdu. Bojuje za to, že lidský život má svou důstojnost, která je nedocenitelná.”

Nejvyšší představitel ukrajinských řeckokatolíků zdůrazňuje, že stejně jako v duchovním boji nestačí jen bojovat proti zlu, ale je třeba konat dobro. Když nás nepřítel zabíjí, rozsévá smrt, my máme sloužit životu. Když vidíme, že nepřítel loupí, drancuje, buďme štědrí, podporujme potřebné. Když vidíme, že nepřítel všechno ničí, budujme, dejme se do práce," apeluje arcibiskup Ševčuk. Zdůrazňuje také, že Ukrajina, chce-li zvítězit, musí přežít nejen na bojišti, ale také obnovit svou ekonomiku, která je z 50% zničená. Proto žádá, aby se vytvořila pracovní místa pro vnitřně vysídlené a nezanedbávalo se osévání polí.

„Hory mrtvých, řeky krve, moře slz - to jsou tři slova, která vystihují obraz současné Ukrajiny. A míra, hloubka této bolesti každým dnem roste. Válka pokračuje, na severu, východě a jihu Ukrajiny se odehrávají krvavé boje. Raketový terorismus pokračuje. Každou noc jsou naše města ostřelována ruskými řízenými střelami, které ničí domy, zabíjejí lidi a ničí klíčovou infrastrukturu ukrajinské ekonomiky. Dnes v noci byly zasaženy Ternopil, Oděsa, Nikolajev... Ukrajina trpí, ale Ukrajina se brání. Ukrajina ukazuje celému světu, že existují takové hodnoty jako láska k vlasti, láska k bližnímu, za které stojí za to položit život, protože je to cesta k nesmrtelnosti. Stále více pociťujeme, že boj o Ukrajinu je duchovním bojem proti zlu, proti ďáblu a jeho sluhům. A vidíme, že všechny zásady duchovní, neviditelné války jsou dnes každodenní realitou ukrajinských křesťanů. Dobře víme, že k překonání zla nestačí bojovat s hříchem. Nezbytné je upevňovat a konat dobro.“

„Čiňme dobro, a tak bude zlo překonáno“, apeloval dále nejvyšší představitel ukrajinských řeckokatolíků a poděkoval všem, kteří podporují Ukrajinu a jsou s ní solidární. „Kéž vás Pán Bůh stonásobně odmění“.

„Odkud se bere síla Ukrajinců? Ve jménu čeho obětují své životy?“

Ukrajina již 35 dní s vypětím všech sil houževnatě vzdoruje ruské invazi. „Odkud se bere síla Ukrajinců? Ve jménu čeho obětují své životy?“ – ptá se ve videoposelství hlava Ukrajinské řeckokatolické církve Svjatoslav Ševčuk. Kyjevsko-haličský vyšší arcibiskup, který každý den promlouvá lidem odkazy přes video, na položenou otázku odpovídá: „Ukrajina brání pravdu. Bojuje za pravdu. Bojuje, protože lidský život má svoji důstojnost a je nezaplacitelný. Je nepřijatelné zničit ho nebo jej učinit nástrojem, rukojmím politiky nebo politických zločinců.“

Jako duchovní pastýř vladyka Ševčuk připomíná věřícím potřebu odolávat i v duchovním zápase: „Dnes vám chci připomenout další pravidlo tohoto duchovního zápasu. Zlo vždy vyhledává tmu. ... Světlo Boží pravdy ho oslabuje a odzbrojuje. Proto skrýváme-li nebo zatajujeme své hříchy, své chyby, stávají se silnějšími, ovládají nás. Ale když je vyneseme na světlo, jdeme na zpověď, upřímně si povídáme sami se sebou a otevíráme své srdce svému duchovnímu otci, je to, jako bychom vynesli ďábla na světlo a vzali mu jeho moc.“

Svjatoslav Ševčuk v této souvislosti vyslovil i zvláštní poděkování novinářům, kteří se nasazují ve službě pravdivého informování: „Když uvažuji o těchto pravidlech duchovního boje, o potřebě vyvracet, demaskovat zlo, chci dnes zvlášť poděkovat všem médiím. Děkujeme všem novinářům, kteří říkají pravdu i za cenu vlastního života. Říkají pravdu o utrpení a bolesti Ukrajiny. Víme, že některá slova jsou dnes v Rusku zakázána, například slovo „válka“. Děkuji všem, kteří mají odvahu mluvit pravdu. Kteří nejen poslouchají pravdu o Ukrajině, ale také ji odhalují světu. Tímto způsobem demaskují, vynášejí na světlo ďábla, odzbrojují ho. To nám dává sílu zvítězit.“

„Krutá válka, jedna z nejabsurdnějších a nejnesmyslnějších v dějinách Evropy“

Jezuitský kněz páter Zelinskij je kromě služby hlavního vojenského kaplana poradcem hlavy Ukrajinské řeckokatolické církve, a zároveň přednáší na Ukrajinské katolické univerzitě. Je politologem a autorem několika knih o spiritualitě v době války. Jak páter Zelinskij říká v úvodu rozhovoru, pro něj a pro ukrajinské vojáky začala válka před 8 lety, z nich strávil 4 roky ve válečné zóně a 3 v zákopech. Konflikt však do konce února probíhal na relativně malém území a lidé se vždy mohli přesunout do jiných částí země, aby si trochu odpočinuli.

„Je to krutá válka a jedna z nejabsurdnějších a nejnesmyslnějších válek v dějinách Evropy,“ říká páter Zelinskij a vyjadřuje smutek nad ztrátami na životech a obrovskou devastací včetně Mariupole, Charkova a Kyjeva. Podle něj „na násilí není žádný důvod“ a 40 milionový ukrajinský národ je mírumilovný, avšak schopen vzdorovat agresí, když si to situace vyžaduje. Jezuitský kněz poznamenává, že to vše klade společnosti filozofické otázky: *„Kde jsme selhali? ... Jako Evropané? Jako křesťanská tradice?... Jak mohou lidské bytosti z kultury Dostojevského a Tolstého vytvářet takový druh násilí?“*

Na otázku jakou službu nabízí vojákům, zejména mladým, na válečné frontě, kteří čelí vysokému riziku smrti, páter Zelinskij odpovídá: *„Vše závisí na jednotce, se kterou pracujete, na vojácích, se kterými pracujete. Léta jsem pracoval s profesionálními vojáky, ale v současnosti musíme pracovat i s těmi, kdo byli mobilizováni, s těmi, kdo jsou v armádě v důsledku národního odvodu... Ale je velmi důležité vědět, že ukrajinská armáda je velmi motivovaná tím, že brání rodiny. Brání svou zemi.“*

Vojenský kaplan strukturuje svou službu podle tří hlavních všeobecných linií. Za prvé, vytváření duchovní a psychologické odolnosti jednotek, kterým hrozí vyčerpání z

neúnavných bojů, které pokračují již druhý měsíc. Dalším těžištěm služby je budování týmu, respektu a zodpovědnost jeden za druhého, protože „*bližní je nejdůležitějším prostředkem vaší bezpečnosti a jistoty*“. A třetím těžištěm je naděje. Udržování naděje, že válka skončí a „*zlo nikdy nezvítězí*“, zejména tváří v tvář smrti a ztrátě lidí, kteří přispívají ke kultuře a společnosti, mimo jiné herce, básníky.

Dále páter Zelinskij poznamenává, že služba vojákům je podporována duchovními prostředky: modlitbami, přítomností pro ty, kteří hledají svátost smíření, posloucháním těch, kteří chtějí mluvit, a všeobecnou službou přítomnosti.

Tváří v tvář válce a obrovské uprchlické a humanitární krizi, kterou způsobila, byla církev přítomna a spojila své síly se státními agenturami, dobrovolnickými podpůrnými skupinami a nevládními organizacemi, aby reagovala na situaci. Páter Zelinskij dodává, že ani jezuitská komunita ve Lvově, kde působí, nezůstala v tomto směru stranou. Komunita má centrum pro uprchlíky, kde přijímá a poskytuje pomoc Ukrajincům prchajícím před válečnými zvěrstvy. Na závěr 15-minutového rozhovoru vojenský kaplan vyzývá všechny ke spolupráci navrátit se k lidskosti „Nacházíme se v době, kdy je ohrožen největší dar, který máme, tedy naše lidskost, vraťme se k tomuto daru lidskosti, protože je to něco, co si musíme vážít ... Spolu jsme silnější!“.

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (3. 4. 2022)

PUSTIMĚŘ: 3.400,-Kč; DRYSICE: 3.700,-Kč; PODIVICE: 1.750,-Kč; TOPOLANY: 750,-Kč
Pán Bůh zaplat' vám všem, kdo pamatujete na potřeby své farnosti!

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.+záznam. 517356351, Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „*Příspěvky na Farní Informátor*“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Díky sponzorům dotovaná cena: **25,-Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

PAPEŽ FRANTIŠEK NA MALTĚ

2.-3. dubna 2022

PAPA FRANCESCO

A MALTA

"Ci trattarono con rara umanità" At 28,2

2-3 aprile 2022

"Chovali se k nám mimořádně laskavě" (Sk 28,2) – tak zní motto dvoudenní cesty, popisující způsob, jakým Maltané roku 60 nakládali se ztroskotanci, mezi nimiž bylo též řada vězňů, včetně sv. Pavla. František na Maltu přijíždí jako třetí papež, po návštěvách sv. Jana Pavla II. v

letech 1990 a 2001 a Benedikta XVI. roku 2010. V předvečer odletu na ostrov Malta se papež František odebral do římské baziliky Panny Marie Větší, aby svěřil nadcházející pouť po stopách svatého Pavla do rukou Matky Boží.

Před zahájením šestatřicáté cesty svého pontifikátu papež František přijal v Domě sv. Marty několik rodin ukrajinských uprchlíků, které hostí komunita Sant'Egidio. Doprovázel je papežský almužník, kard. Konrad Krajewski. Mezi hosty byla též sedmatřicetiletá matka a dvě holčičky ve věku 5 a 7 let, které přicestovaly do Itálie ze Lvova asi před 20 dny. Mladší

z dcer podstoupila kardiologickou operaci a je pod lékařským dohledem v Římě. Dále dvě matky se svými čtyřmi dětmi ve věku od 10 do 17 let, ubytované v bytě, který jim nabídla jedna Italka. Pocházejí z Ternopilu a do Říma přijely před více než 20 dny. Nezletilé děti z obou těchto rodin již navštěvují školu. Třetí rodina dorazila do italské metropole před třemi dny přes Polsko. Je to šest lidí z Kyjeva: matka a otec se třemi dětmi ve věku 16, 10

a 8 let a jejich 75letá babička. I oni žijí v bytě, který jim nabídla jedna italská paní.

Airbus společnosti Ita Airways odstartoval krátce po půl deváté ráno z římského letiště Fiumicino, aby kolem desáté hodiny dopolední přistál na maltském mezinárodním letišti Luqa. Z bezpečnostních důvodů a kvůli silnému větru nastoupil pspež František do letadla pomocí

speciálního výtahu, aniž by se mohl podívat ven ze dveří letadla a pozdravit přítomné, mezi nimiž byly různí náboženští a občanskí představitelé. S papežem cestuje asi sedmdesátičlenný novinářský doprovod.

Během letu papež pozdravil přítomné novináře. Jedna členka novinářského doprovodu (Eva Fernandézová) papeži darovala obraz. Jeho autorem je migrant Daniel, který ztvárňuje ztroskotání migrantského člunu, během něhož se mu bohužel nepodařilo zachránit ostatní cestující. Papež již v minulosti obdržel jeden takovýto obraz, ihned rozpoznal malířův rukopis a vzpomněl si na

autora. Daniel Jude Okeoguale bude jedním z migrantů, kteří v neděli odpoledne pozdraví papeže Františka. Na Maltě mu poskytla pomoc Jezuitská služba uprchlíků. Svě dilo doprovodil krátkým vzkazem, adresovaným papeži: “Nejsem si jist, zda tento obraz zrcadlí to, co skutečně cítím, protože mé srdce krvácí. Onen den ztroskotání ze mne totiž vyrval část duše. Jakkoli jsem natahoval ruce, nemohl jsem zachránit své bratry před smrtí. Jediný z nich, kterého jsem mohl přitáhnout na člun, nechtěl, abych ho zachránil, když pochopil, že nebudu schopen učinit totéž pro druhé. Toužil po tom, že v Evropě vydělá peníze, aby mohl pomoci své matce v Nigérii. Jiný z mých bratrů se chtěl stát profesionálním hráčem kopané, další snil o tom, že bude umělcem. Oné noci před mýma očima utonuli ve Středoziemním moře. Prožívám velký smutek, ale slibuji, že se nedám do pláče.”

Jinému z novinářů papež na přímý dotaz odpověděl, že zvažuje případnou cestu do Kyjeva.

Airbus společnosti Ita Airways přistál v 9.50 hodin po přibližně půldruhé hodině letu. Na středomořském ostrově se na tuto dvoudenní papežovu pouť čeká s velkým napětím. Silný středomořský vítr přivítal příjezd papeže Frangisku, jak se jmenuje v místním jazyce, na Maltu, souostroví, které si Jorge Mario Bergoglio vybral jako cíl 36. apoštolské cesty svého pontifikátu. Pouť potrvá necelých osmačtyřicet hodin a bude "krátká, ale krásná", jak řekl sám papež v letadle. František navštíví Vallettu, Rabat, Florianu a ostrov Gozo. Airbus A320 společnosti Ita Airways s papežem na palubě přistál v 9.50 hodin na mezinárodním letišti v Luqa, kde Františka přivítal prezident republiky George William Vella s manželkou. Zatímco František obcházel letadlo, z něhož sestupoval v otevřeném výtahu, aby pozdravil hlavu státu a příslušné delegace, zavlály maltská červeno-bílá vlajka a vatikánská žluto-bílá vlajka a kapela provedla hymny obou zemí. Maltský prezident objal maltského kardinála Maria Grecha, emeritního biskupa ostrova Gozo a současného generálního sekretáře biskupské synody, zatímco papež se zastavil, aby

promluvil s arcibiskupem metropolitou maltským Charlesem Sciclunou. Dvě děti přistoupily k papeži, aby mu předaly květinový dar. Spolu s prezidentem Vellou pak František prošel po dlouhém červeném koberci do prezidentského salonku. Poté odjel do paláce velmistra ve Vallettě. V budově, která byla kdysi sídlem velmistrů rytířského řádu johanitů, kteří ji postavili v roce 1571, proběhne zdvořilostní návštěva prezidenta Maltské republiky a krátké soukromé setkání s premiérem Robertem Abelou a jeho rodinou, po němž je naplánováno setkání se státními představiteli a diplomatickým sborem v sále Velké rady. Papež František k nim pronese svůj první veřejný projev.

„V noci války, která se snesla na lidstvo, nedovolme, aby se rozplynul sen o míru“

Malta, kterou lze nejen díky její poloze označit za „srdce Středomoří“, je křižovatkou, která „dokázala přijmout a sladit vlivy přicházející z mnoha částí“. Rozmanitost těchto vlivů, podotkl František, připomíná různorodost větrů, které charakterizují tuto zemi. Nikoli náhodou byla na starověkých kartografických vyobrazeních Středomoří větrná růžice často umístěna poblíž ostrova Malta, dodal.

Severní vítr připomíná Evropu, zejména domov Evropské unie, který byl vybudován tak, aby v něm mohla žít velká lidská rodina sjednocená v ochraně míru a stvoření, vysvětloval František s poukazem na maltskou státní hymnu, která vybízí k míru a jednotě. „Připomíná, že je důležité spolupracovat, upřednostňovat soudržnost před rozdělením a posilovat společné kořeny a hodnoty, které utvářely jedinečnost maltské společnosti“. K zajištění dobrého

společenského soužití „nestačí jen upevnit pocit sounáležitosti, ale je třeba posílit základy společného života založené na právu a zákonnosti. Čestnost, spravedlnost, smysl pro povinnost a transparentnost jsou základními pilíři občansky vyspělé společnosti“.

Vítr ze severu „se často mísí s větrem ze západu“. Malta, zejména její mládež, sdílí „západní životní styl a způsob myšlení“, pokračoval papež, což s sebou přináší velká dobra, například hodnoty svobody a demokracie, ale také rizika, která je třeba hlídat, aby touha po pokroku nevedla k odtržení od kořenů. Pro zdravý vývoj je důležité zachovat paměť a s úctou sprádat harmonii mezi generacemi, aniž bychom se nechali pohltit umělou homologací a ideologickou kolonizací, nabádal František a vyzdvihl, že solidní růst se zakládá na úctě k životu a důstojnosti každého muže a ženy.

Při pohledu na jih papež zmínil přicházející bratry a sestry, kteří putují za nadějí a poděkoval Malt'ánům „za přijetí, kterého se jim dostalo ve jménu evangelia, lidskosti a smyslu pro pohostinnost“. Podle fénické etymologie znamená Malta „bezpečný přístav“. Tváří v tvář rostoucímu přílivu migrantů v posledních letech však „obavy a nejistota

vyvolávají znechucení a frustraci“. Svatý otec prohlásil, že pro správné řešení „složité otázky migrace je nutné zasadit ji do širší časové a prostorové perspektivy“.

„Není možné, aby některé země převzaly celý problém za lhostejnosti ostatních! Středomoří potřebuje evropskou spoluodpovědnost, aby se opět stalo dějištěm solidarity, a ne výspou tragického ztroskotání civilizace a největším evropským hřbitovem“, zdůraznil papež a dodal: „Druhý člověk není virem, kterému je třeba se bránit, ale osobou, kterou je třeba přijmout. Křesťanský ideál nás bude vždy vybízet k překonání

podezíravosti, trvalé nedůvěry, strachu z napadení, obranných postojů, které nám dnešní svět vnucuje. Nedovolme, aby lhostejnost zničila sen o společném životě!“

Východní vítr, zakončil papež, nás zahalil do válečné temnoty: „Mysleli jsme si, že invaze z jiných zemí, brutální pouliční boje a atomová hrozba jsou temnými vzpomínkami na vzdálenou minulost. A zatímco jakýsi mocnář, žalostně uvězněný v anachronických nárocích nacionalistických zájmů, opět vyvolává a podněcuje konflikty, obyčejní lidé cítí potřebu budovat budoucnost, která buď bude společná, nebo nebude. Nyní, v noci války, která se snesla na lidstvo, prosím, nedovolme, aby se sen o míru rozplynul“, vyzýval František. „Potřebujeme soucit a péči, nikoli ideologické vize a populismus, které se živí slovy nenávisti a neberou si k srdci konkrétní životy běžných lidí“.

V závěru papež připomněl slova italského politika Giorgia La Piry, který před šedesáti lety prohlásil: „Historická konjunktura, kterou prožíváme, střet zájmů a ideologií, které otrásají lidstvem v zajetí neuvěřitelného infantilismu, vracejí Středomoří velkou odpovědnost: nově definovat měřítka, v nichž člověk, ponechaný blouznění a nestřídmosti, může poznat sám sebe“.

Tento „infantilismus“ bohužel nezmizel, komentoval papež. Znovu se mocně objevuje ve svodech autokracie, v nových imperialismech, v rozšířené agresi, v neschopnosti stavět mosty a začít od nejchudších. Zvykli jsme si myslet logikou války, která se připravuje již dlouhou dobu, s velkými investicemi a obchodem se zbraněmi. A je smutné vidět, jak nadšení pro mír, které se zrodilo po druhé světové válce, v posledních desetiletích slábne, stejně jako cesta mezinárodního společenství, kdy si několik mocných lidí jde svou vlastní cestou a hledá prostor a zóny vlivu. A tak nejen mír, ale i mnoho důležitých otázek, jako je boj proti hladu a nerovnosti, byly ve skutečnosti odsunuty z hlavních politických agend. Pomozme si navzájem naslouchat touze lidí po míru, snažme se položit základy pro stále širší dialog, vraťme se k setkávání na mezinárodních mírových konferencích, kde je otázka odzbrojení ústředním tématem, s

ohledem na budoucí generace! A necht' jsou obrovské finanční prostředky, které jsou stále vynakládány na zbrojení, převedeny na rozvoj, zdravotnictví a výživu“, naléhal papež ze středomořského ostrova Malta.

Hlas vyzýval lidi, aby odříkali "tři Zdrávasy, jeden za každý den, kdy mé tělo zůstalo v hrobě". Dne 22. června 1883 ho slyšela Carmela Grima, rolnice z ostrova Gozo. Se zázračnou událostí se svěřila svému příteli Francescovi Portellimu, který dívka řekl, že slyšel stejná slova a poblíž stejného místa: kostela Ta 'Pinu, který je nyní svatyní a který dnes odpoledne navštívil papež František v rámci druhé etapy své apoštolské cesty do Maltské republiky. Byl založen jako malá kaple v roce 1500 a tehdejší apoštolský vyslanec Pietro Duzina ho v roce 1575 nařídil zbourat kvůli jeho značnému zanedbání. Zranění dělníka, který si při bouracích pracích zlomil ruku, bylo vykládáno jako znamení a práce byly přerušeny, dokud ho nekoupil jistý Pino Gauci, obnovil ho a umístil tam ikonu Panny Marie. Kostelu se říkalo "Pinùv" - maltsky "ta 'Pinu" - a poté, co byl asi dvě stě let zavřený, znovu vzkvétal, protože se rozšířila zpráva o události, která se stala dvěma vizionářům, jimž se mezitím dostalo zázračného uzdravení. Svatyně je dnes nejvýznamnějším poutním místem na souostroví, je postavena z typických maltských žlutých kamenů vytěžených ze skalních stěn ostrova Gozo a od roku 2017 ji zdobí mozaiky otce Marka Ivana Rupnika, S.J. - žáka Tomáše kardinála Špidlíka, které na náměstí před bazilikou zobrazují dvacet růžencových tajemství. Papež František, který je po Janu Pavlu II. druhým papežem, který svatyni navštívil v roce 1990, zahájil své modlitební setkání odříkáním tří Zdrávasů, jak to dělají maltské poutníky, a pronesl homilii:

Malý ostrov s velkým srdcem

U Ježíšova kříže stojí Maria a Jan. Matka, která porodila Božího Syna, truchlí nad jeho smrtí, zatímco svět obklopuje temnota; milovaný učedník, který opustil všechno, aby ho následoval, nyní stojí u nohou ukřižovaného Mistra. Vše se zdá být ztraceno, vše se zdá být navždy ukončeno. A když na sebe bere rány lidstva, Ježíš se modlí: "Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?". (Mt 27,46; Mk 15,34). To je také naše modlitba ve chvílích života poznamenaných utrpením; je to modlitba, která denně stoupá k Bohu z vašich srdcí, Sandi a Domenico: děkujeme vám za vytrvalost vaší lásky a za vaše svědectví víry!

Ježíšova hodina – v Janově evangeliu hodina jeho smrti na kříži – však není koncem dějin, ale začátkem nového života. Na kříži totiž rozjímáme o milosrdné lásce Krista, který nám doširoka otevírá svou náruč a svou smrtí nám otevírá radost z věčného života. Od hodiny konce začíná život, od hodiny smrti začíná jiná hodina plná života: je to čas rodící se církve. Z této původní církve Pán shromáždí lid, který bude pokračovat

v cestě po drsných cestách dějin a v srdci si ponese útěchu Ducha, s nímž bude utírat slzy lidstva.

Bratři a sestry, v této svatyni Ta' Pinu můžeme společně rozjímat o novém začátku, který vychází z Ježíšovy hodiny. I zde se před dnešní velkolepou stavbou nacházela jen malá kaple v dezolátním stavu. Byla nařízena demolice: zdálo se, že je konec. Ale řada událostí změnila běh věcí, jako by Hospodin chtěl tomuto obyvatelstvu říci: "Už nikdy o tobě neřeknou: Opuštěná. A nikdy o tvé zemi neřeknou: Zpustošená. Budou tě nazývat: Oblíbená a tvou zemi: v manželství daná" (Iz 62,4). Tento kostelík se stal národní svatyní, cílem poutníků a zdrojem nového života. Připomněla jsi nám to, Jennifer: mnozí zde svěřují svá utrpení i radosti Panně Marii a všichni se cítí vítáni. Svatý Jan Pavel II. sem také přišel jako poutník a dnes si připomínáme výročí jeho smrti. Místo, které se zdálo ztracené, nyní obnovuje víru a naději v Boží lid.

V tomto světle se snažme pochopit i pro nás pozvání Ježíšovy hodiny, hodiny spásy. Říká nám, že k obnově naší víry a poslání společenství jsme povoláni vrátit se k onomu počátku, k rodící se církvi, kterou vidíme u kříže v Marii a Janovi. Co ale znamená vrátit se na začátek? Co znamená návrat k počátkům?

Především jde o to, abyste znovu objevili to podstatné z víry. Návrat k církvi počátků neznamená ohlížet se zpět a kopírovat církevní model prvního křesťanského společenství. Nemůžeme "přeskočit dějiny", jako by Pán nemluvil a nepůsobil velké věci v životě církve i v pozdějších staletích. Neznamená to ani být příliš idealistický a představovat si, že v tomto společenství nebyly žádné potíže; naopak, čteme, že se učedníci mezi sebou hádali a dokonce se i přeli a že ne vždy rozuměli Pánovu učení. Vrátit se k počátkům znamená spíše obnovit ducha prvního křesťanského společenství, tedy vrátit se k srdci a znovu objevit střed víry: vztah s Ježíšem a hlásání jeho evangelia celému světu. To je to podstatné! To je radost církve: evangelizovat.

Vidíme totiž, že po hodině Ježíšovy smrti první učedníci, stejně jako Marie Magdaléna a Jan, když spatřili prázdný hrob, neztráceli čas a s dychtivým srdcem běželi zvěstovat radostnou novinu o vzkříšení. Výkřik bolesti na kříži se mění v radost z radostného zvěstování. Myslím také na apoštoly, o nichž se píše: "Každý den v chrámě i ve svých domovech nepřestávali učit a hlásat, že

Ježíš je Kristus" (Sk 5,42). Hlavním zájmem Ježíšových učedníků nebyla prestiž obce a jejich služebníků, společenský vliv, vyspělost bohoslužeb. Ne. Jejich zájmem bylo hlásání a svědectví o Kristově evangeliu (srov. Řím 1,1), protože radostí církve je evangelizovat.

Bratři a sestry, maltská církev má vzácnou historii, z níž může čerpat mnoho duchovního a pastoračního bohatství. Život církve však – mějme to stále na paměti – není nikdy jen "minulostí, na kterou se vzpomíná", ale "velkou budoucností, kterou je třeba budovat", poddajnou Božím plánům. Nestačí mít víru tvořenou předávanými zvyky, slavnostními oslavami, krásnými lidovými příležitostmi, silnými a emotivními momenty; potřebujeme víru, která je založena a obnovována v osobním setkání s Kristem, v každodenním naslouchání jeho slovu, v aktivní účasti na životě církve, v lidové zbožnosti.

Krize víry, apatie věřících, zvláště po pandemii, a lhostejnost tolika mladých lidí k Boží přítomnosti nejsou problémy, které bychom měli "oslazovat" a myslet si, že určitý náboženský smysl stále odolává. Někdy se totiž může stát, že lešení je náboženské, ale za tímto pláštěm víra zestárne. Elegantní šatník řeholního oděvu totiž ne vždy odpovídá živé víře oživené dynamikou evangelizace. Musíme bdít nad tím, aby se náboženské praktiky neomezily na opakování repertoáru z minulosti, ale aby vyjadřovaly živou víru, otevřenou a šířící radost evangelia, protože radostí církve je evangelizovat.

Vím, že jste prostřednictvím synody zahájili proces obnovy, a děkuji vám za tuto cestu. Bratři a sestry, nyní je hodina, kdy se můžeme vrátit k onomu počátku pod křížem, kdy se ohlížíme zpět k prvnímu křesťanskému společenství. Být církví, které záleží na přátelství s Ježíšem a na hlásání jeho evangelia, a ne na hledání prostoru a pozornosti; církví, která má ve svém středu svědectví, a ne nějaké náboženské zvyklosti; církví, která chce vyjít vstříc

všem s rozsvícenou lampou evangelia, a ne být uzavřeným kruhem. Nebojte se vydat, jak už to děláte, na nové, i když riskantní cesty evangelizace a hlásání, které se dotýkají života, protože radostí církve je evangelizovat.

Podívejme se znovu na počátek, na Marii a Jana u kříže. U pramene církve je jejich vzájemný akt svěření. Pán totiž svěřuje jednoho druhému do péče: Jana Marii a Marii Janovi, takže "od té hodiny se jí učedník ujal" (J 19,27). Návrat na začátek znamená také rozvíjet umění přijímat. Mezi posledními Ježíšovými slovy z kříže jsou slova adresovaná jeho Matce a Janovi, která nás nabádají, abychom se stali učedníky ve stylu přijetí. Ve skutečnosti nešlo o pouhé gesto zbožnosti, kterým Ježíš svěřil svou matku Janovi, aby po jeho smrti nezůstala sama, ale o konkrétní ukázkou toho, jak žít nejvyšší přikázání, přikázání lásky. Uctívání Boha prochází blízkostí k bratrovi.

Jak důležité je v církvi milovat jeden druhého a přijímat bližního! Pán nám to připomíná v hodině kříže při vzájemném přijetí Marie a Jana a nabádá křesťanské společenství všech dob, aby tuto prioritu neztrácelo. "Hle, tvůj syn", "hle, tvá matka" (vv. 26.27); je to jako říci: jste spaseni stejnou krví, jste jedna rodina, tak se navzájem přijímejte, milujte se, hojte si navzájem rány. Bez podezírání, rozdělení, pomluv, drbů a nedůvěry. Dělejte "synodu", to znamená "jděte spolu". Bůh je totiž přítomen tam, kde vládne láska!

Drazí přátelé, přijímat se navzájem, ne z pouhé formality, ale ve jménu Krista, je trvalou výzvou. Je to především výzva pro naše církevní vztahy, protože naše poslání přináší ovoce, pokud pracujeme v přátelství a bratrském společenství. Jste dvě krásné komunity, Malta a Gozo: stejně jako dva byli Marie a Jan! Kéž jsou slova Ježíše na kříži vaší vůdčí hvězdou, abyste se navzájem přijímali, vytvářeli důvěrné vztahy, pracovali ve společenství! A stále pokračovat v evangelizaci, protože radostí církve je evangelizovat.

Přivítání je však také lakmusovým papírkem, podle něhož se pozná, nakolik je církev skutečně prostoupena duchem evangelia. Maria a Jan se nepřijímají v teplém úkrytu večeřadla, ale na kříži, na temném místě, kde byl člověk odsouzen a ukřižován jako zločinec. A ani my se nemůžeme přijímat jen mezi sebou, ve stínu našich krásných kostelů, zatímco venku tolik bratří a sester trpí a je ukřižováno bolestí, bídou, chudobou a násilím. Nacházíte se v klíčové zeměpisné poloze, s výhledem na Středozemní moře, které je přitažlivým pólem a útočištěm záchrany pro mnoho lidí zmítaných bouřemi života, kteří z různých důvodů připlouvají k vašim břehům. Ve tvářích těchto chudých lidí se vám představuje sám Kristus. Takovou zkušenost měl apoštol Pavel, kterého po strašlivém ztroskotání vřele přivítali vaši předkové. Ve Skutcích apoštolů se píše: "Vesničané nás všechny přivítali u ohně, který zapálili, protože přšelo a byla zima" (Sk 28,2).

To je evangelium, které máme žít: přijímat, být experty na lidskost, zapalovat ohně laskavosti, když na trpící doléhá chlad života. I v tomto případě se z dramatického zážitku zrodilo něco důležitého, protože Pavel hlásal a šířil evangelium a později v jeho stopách šlo mnoho hlasatelů, kazatelů, kněží a misionářů. Vedeni Duchem svatým, aby evangelizovali, aby pokračovali v radosti církve, kterou je evangelizace. Rád bych jim vyjádřil zvláštní poděkování: mnoha maltským misionářům, kteří šíří radost evangelia po celém světě, mnoha kněžím, řeholníkům a řeholnicím a vám všem. Jak řekl váš biskup Teuma, jste malý ostrov, ale s velkým srdcem. Jste pokladem v církvi a pro církev. Abychom ji zachovali, musíme se vrátit k podstatě křesťanství: k lásce k Bohu, která je hnací silou naší radosti a díky níž se vydáváme na cestu světem, a k přijetí bližního, které

je naším nejjednodušším a nejkrásnějším svědectvím ve světě, a tak jít vpřed po cestách světa, protože radostí církve je evangelizovat.

Kéž vás na této cestě provází Pán a kéž vás vede Nejsvětější Panna. Kéž ona, která nás požádala, abychom se pomodlili tři "Zdravas Maria", aby nám připomněla své mateřské srdce, v nás, svých dětech, roznítí oheň poslání a touhu starat se jeden o druhého. Ať vám Panna Maria chrání a doprovází vás při evangelizaci!

Na několika místech se připomíná pobyt apoštola pohanů, který přistál kolem roku 60 n. l. po ztroskotání lodi, která ho vezla do Říma. Jak uvádí evangelista Lukáš, Maltáné Pavla přivítali "se vzácnou lidskostí" a Pavel zde zůstal tři měsíce. Zasloužil se o počátek křesťanství na ostrově.

"Jakmile jsme byli v bezpečí, dozvěděli jsme se, že ostrov se jmenuje Malta": takto Lukáš ve 28. kapitole

Skutků apoštolů líčí ztroskotání lodi, na které Pavel cestoval do Říma. V Římě měl být souzen, protože ho Židé obvinili, že kázal proti Zákonu. Apoštol národů přistál kolem roku 60 n. l. v místě, které je dnes známé jako záliv svatého Pavla. Ke ztroskotání lodi údajně došlo před skalami Ostrovů svatého Pavla, nedalekými malými ostrůvky. Na největším z nich, Selmunettu, "ostrůvku ztroskotání", byla postavena socha apoštola a oltář, kde se slouží mše. V zátocce se podle tradice nachází pramen (Ghajn Razul), který uhasil Pavlovu žízeň, jakmile přistál na pláži. "Domorodci se k nám chovali se vzácnou lidskostí; přivítali nás u velkého ohně, který zapálili, protože pršelo a byla zima," píše Lukáš, který také vypráví o tom, jak si Maltáné Pavla brzy vážili. Stalo se totiž, že když apoštol sbíral větve na oheň, uštkla ho zmije, ale nic se mu nestalo. Obyvatelé ostrova byli překvapeni a považovali ho za velmi výjimečnou osobu.

Pavla v Medíně připomíná místo, kde byl Pavel údajně přijat s veškerou lidskou péčí místodržitelem Publiem a Maltány, zatímco malý kostel v archeologickém nalezišti svatého Pavla Milqi prý stál na místě místodržitelství vily, kde byl apoštol původně ubytován. Z Lukášova vyprávění lze usuzovat, že Pavel se poté přestěhoval do dnešního Rabatu, hlavního města ostrova. Ve městě se nachází místo, které je velmi uctíváno a kde Pavel údajně žil během tří měsíců, které strávil na ostrově spolu se svými společníky Lukášem, Aristarchem, Trofímem a dalšími: je to jeskyně přeměněná na kapli, tzv. Jeskyně svatého Pavla. Po apoštolovi je pojmenován také nedaleko postavený kostel, dnes bazilika minor, a katakomby, které uchovávají různé křesťanské památky. Právě pohostinnost

Malt'anů umožnila Pavlovi evangelizovat ostrov a jeho ztroskotání představuje počátek křesťanství na Maltě, která ho 10. února oslavuje titulem Svatý Pavel trosečník.

O Pavlově pobytu v Rabatu byly vysloveny různé hypotézy. Podle té nejvíce uznávané se jednalo o vězení, kde byl apoštol zadržován, zatímco si však užíval svobody kázat, poučovat, křtít a uzdravovat ostrovany. Skutky apoštolů uvádějí i epizodu, která o tom svědčí: "Publiův otec ležel s horečkou a úplavicí. Pavel přišel k němu, pomodlil se, vložil na něj ruce a uzdravil ho. A potom začali přicházet i jiní nemocní z ostrova a Pavel je uzdravoval."

Říká se také, že po této události se místodržící Publius obrátil a stal se prvním maltským biskupem. Jeskyně sv. Pavla se v průběhu staletí stala poutním místem, místem bohoslužeb a modliteb a její přírodní elementy jsou považovány za zázračné. Pamětní deska z roku 1743 dokládá, že navzdory značnému množství odstraňované zeminy a kamení zůstalo místo stále stejné. V 18. století byla na památku pobytu svatého Pavla na ostrově v jeskyni umístěna bílá mramorová socha apoštola, který zde kázal. Dnes se k jeskyni z kostela schází po schodech a stále si zachovává skalní stěny, které se střídají s barokními architektonickými prvky. Grottu navštívil 27. května 1990 Jan Pavel II. a 17. dubna 2010 Benedikt XVI. u příležitosti 1950. výročí ztroskotání lodi svatého Pavla. František zde stanul v neděli ráno v modlitbě a zapálil votivní lampu.

Slavnostní atmosféra přivítala Františka na náměstí u baziliky svatého Pavla v Rabatu. Několik minut se zdržel v kostele a pak se odebral do Jeskyně, kterou tradice označuje za dům, kde apoštol pohanů žil během tří měsíců, které strávil na ostrově po ztroskotání lodi, která ho vezla do Říma. Událost připomíná reprodukce lodi, na které hoří svíčka.

Během této hluboké chvíle modlitby se papež usebral v malé místnosti se skalními stěnami, kam se svatý Pavel každý den po kázání odebíral, poučoval katechumeny a vzýval Boží všemohoucnost nad nemocnými. Pak pomalu přistoupil k soše apoštola pohanů a zapálil votivní lampu z postříbřené mosazi, na jejímž podstavci byla medaile s papežským erbem a vyrytým nápisem "Pax". Je to dar, který František zanechává na místě, a pak se obrací s modlitbou k

Bohu a připomíná přijetí, kterého se dostalo svatému Pavlovi na Maltě. A právě příklad "vzácné lidskosti", kterou Malt'ané projevíli neznámým trosečníkům, vedl papeže k prosbě o pomoc z nebes, aby "zdálky rozpoznal potřeby těch, kteří se zmitají ve vlnách moře, sražení na skaliska neznámého břehu", a žádal, aby se "náš soucit nevyčerpal v planých slovech", ale nabyl konkrétní podoby v jejich přijetí.

Bože milosrdenství, ve své obdivuhodné prozřetelnosti jsi chtěl,
aby apoštol Pavel zvěstoval tvou lásku obyvatelům Malty, kteří tě ještě neznali.
On jim hlásal tvé slovo a uzdravoval jejich neduhy.

Svatý Pavel a jeho společníci cesty, vysvobození ze ztroskotání,
zde našli pohanský lid dobrého srdce, který s nimi jednal s mimořádnou lidskostí,
vědom si toho, že potřebují útočiště, bezpečí a pomoc.

Nikdo neznal jejich jména, původ nebo společenské postavení,
věděli pouze jedno: že potřebují pomoc.

Nebyl čas na diskuze, posudky, analýzy a propočty: byla to chvíle poskytnutí pomoci;
nechali stranou svá zaměstnání a tak učinili.

Zažehli velký oheň a nechali je, aby se vysušili a zahřáli. Přijali je s otevřeným srdcem
a spolu s Publiem, prvním ve vládě a v milosrdenství, pro ně našli ubytování.

Otče dobrý, uděl nám milost dobrého srdce, které bije pro bratrskou lásku.
Pomoz nám zdáli poznat potřeby těch, kdo bojují uprostřed mořských vln,
vrženi na skály neznámého břehu.

Dej, ať se náš soucit nevyčerpává v prázdných slovech, ale roznítí oheň přijetí,
jež dá zapomenout na nečas, zahřeje srdce a spojí je: krb domu, zbudovaného na skále,
jediné rodiny tvých dětí, kde všichni jsou bratři a sestry.

Ty je miluješ bez rozdílu a chceš, aby se stávali jedno s tvým Synem,
Ježíšem Kristem, našim Pánem, mocí ohně seslaného z nebe, tvého Ducha Svatého,
který stravuje každé nepřátelství
a v noci osvěcuje cestu k tvému království lásky a pokoje.

Amen.

Na závěr své modlitby papež usedl, aby zapsal své myšlenky do Čestné knihy: "Na tomto posvátném místě, které připomíná svatého Pavla, apoštola pohanů a otce víry tohoto lidu, děkuji Pánu a prosím ho, aby Malt'ánům vždy uděloval Ducha útěchy a zápal pro hlásání." Poté byla papeži nabídnuta pokrývka hlavy totožná s jeho vlastní. František si ji nasadil, podepsal a vrátil, aby si ji ponechal jako památku na svou návštěvu.

Putování Petrova nástupce na místa, která navštívil Pavel, pokračuje v bazilice svatého Pavla, kde papež společně s věřícími, kteří se s ním shromáždili, pronese další modlitbu:

„Bože, tvé milosrdenství je nekonečné a pokladnice tvé dobroty nevyčerpatelná: posiluj laskavě víru tobě zasvěceného lidu, aby všichni moudře pochopili, jaká láska je stvořila, jaká krev je vykoupila, jaký Duch je obnovil.“

Před odjezdem z baziliky se František pozdravil a promluvil s nemocnými z farností, s bezdomovci, z nichž někteří jsou ubytováni v "Domě papeže Františka" v Santa Venera, a s asi 30 drogově závislými z rehabilitačních center. O všechny tyto lidi se stará Caritas Malta, která koordinuje 26 církevních humanitárních organizací na ostrově.

Druhý den své apoštolské cesty na Maltu sloužil papež mši svatou ve Florianě za účasti asi 20 000 věřících a zástupců křesťanských církví a dalších náboženských vyznání: „V každé době hrozí nebezpečí nepochopení Ježíše, a to i vyvěšováním praporů s křížem.“

Ježíš "ráno opět vešel do chrámu a všechen lid se k němu shromažďoval". (Jan 8,2). Takto začíná epizoda o cizoložné ženě. Pozadí je klidné: ráno na svatém místě, v srdci Jeruzaléma. Protagonistou je Boží lid, který na nádvoří chrámu hledá Ježíše, Mistra: chtějí mu naslouchat, protože to, co říká, je osvěcuje a zahřívá. Jeho učení není nic abstraktního, dotýká se života a

osvobozuje ho, proměňuje ho, obnovuje. Je to "čich" Božího lidu, který se nespokojí s kamenným chrámem, ale shromažďuje se kolem Ježíšovy osoby. Na těchto stránkách zahlédneme lid věřících všech dob, svatý Boží lid, který je zde na Maltě početný a živý, věrný ve svém hledání Pána, spojený s konkrétní, žitou vírou. Děkuji vám za to.

Před lidmi, kteří se k němu hrnou, Ježíš nespěchá: "Posadil se", říká evangelium, "a začal je učit" (v. 2). Ale v Ježíšově škole jsou prázdná místa. Chybějí: žena a její žalobci. Nešli k Mistrovi jako ostatní a důvody jejich nepřítomnosti jsou odlišné: zákoníci a farizeové si myslí, že už všechno vědí, že Ježíšovo učení nepotřebují; žena je naopak ztracený člověk, který sešel na scestí a hledá štěstí na špatné cestě. Jejich absence je

tedy způsobena různými motivacemi, stejně jako je odlišný výsledek jejich příběhu. Zastavme se u těchto nepřítomných.

Především žalobci oné ženy. Vidíme v nich obraz těch, kteří se chlubí tím, že jsou spravedliví, dodržují Boží zákon, jsou dobrými a slušnými lidmi. Nevěnují pozornost svým vlastním chybám, ale velmi pečlivě hledají chyby druhých. Takto jdou za Ježíšem: ne s otevřeným srdcem, aby ho vyslechli, ale "aby ho zkoušeli a měli důvod ho obvinít" (v. 6). Je to záměr, který odhaluje nitro těchto kultivovaných a zbožných lidí, kteří znají Písmo, navštěvují chrám, ale vše podřizují svým vlastním zájmům a nebojují proti zlým myšlenkám, které se v jejich srdcích probouzejí. V očích lidí se zdají být odborníky na Boha, ale sami Ježíše neuznávají, naopak v něm vidí nepřítele, kterého je třeba odstranit. Za tím účelem před něj postavili osobu, jako by to byla věc, s opovržením ji nazývali "tato žena" a veřejně odsuzovali její cizoložství. Prosazují, aby byla žena ukamenována, a vylévají si na ní odpor k Ježíšovu soucitu. To vše dělají pod pláštíkem své pověsti zbožných lidí.

Bratři a sestry, tyto postavy nám říkají, že i do naší religiozity se může vplížit červ pokrytectví a neřest ukazování prstem. V každém věku, v každé komunitě. Vždy hrozí nebezpečí, že si Ježíše budeme vykládat špatně, že budeme mít jeho jméno na rtech, ale ve skutečnosti ho budeme popírat. A to lze provést i vyvěšením praporů s křížem. Jak si tedy můžeme ověřit, zda jsme učedníky v Mistrově škole? Naším pohledem, tím, jak se díváme na své bližní a jak se díváme sami na sebe. To je bod, který definuje naši přínáležitost.

Podle toho, jak se díváme na své bližní: zda tak činíme, jak nám to dnes ukazuje Ježíš, tedy s pohledem milosrdenství, nebo odsuzujícím, někdy až pohrdavým, jako žalobci z evangelia, kteří se staví do role Božích věrných, ale neuvědomují si, že šlapou po svých bratrech a sestřích. Ti, kdo se domnívají, že hájí víru tím, že ukazují prstem na druhé, mají možná náboženskou vizi, ale nezastupují ducha evangelia, protože zapomínají na milosrdenství, které je Božím srdcem.

Abychom pochopili, zda jsme opravdovými učedníky Mistra, musíme si také ověřit, jak se díváme sami na sebe. Ti, kdo ženu obviňují, jsou přesvědčeni, že se nemají co učit. Ve skutečnosti je jejich vnější aparát dokonalý, ale chybí jim pravda srdce. Jsou portrétem

těch věřících, kteří v každé době dělají z víry fasádu, kde vyniká jen slavnostní zevnějšek, ale chybí vnitřní chudoba, která je nejcennějším pokladem člověka. Ve skutečnosti je pro Ježíše důležitá ochotná otevřenost těch, kteří se necítí být dokonalí, ale potřebují spásu. Je tedy dobré, abychom se při modlitbě a také při účasti na krásných bohoslužbách ptali sami sebe, zda jsme v souladu s Pánem. Můžeme se ho přímo zeptat: "Ježíši, jsem tu s Tebou, ale co ode mě chceš? Co chceš, abych změnil ve svém srdci, ve svém životě? Jak chceš, abych viděl ostatní?" Bude dobré, když se budeme takto modlit, protože Mistr se nespokojí se zdáním, ale hledá pravdu srdce. A když mu v pravdě otevřeme svá srdce, může v nás konat zázraky.

Vidíme to na příkladu cizoložné ženy. Její situace se zdá být ohrožena, ale v jejích očích se otevírají nové, dříve nemyslitelné obzory. Zасыпána urážkami, připravena přijmout nesmiřitelná slova a přísné tresty, s údivem vidí, jak ji Bůh osvobozuje a otevírá jí nečekanou budoucnost: "Copak tě nikdo neodsoudil? - Ježíš jí říká: "Ani já tě neodsuzuji; jdi a od nynějška už nehřeš" (vv. 10.11). Jaký rozdíl mezi Mistrem a žalobci! Citovali Písmo, aby ji odsoudili; Ježíš, samo Boží slovo, ženu zcela rehabilituje a vrací jí naději. Z tohoto příběhu se dozvídáme, že každá poznámka, pokud není motivována láskou a neobsahuje lásku, toho, kdo ji přijímá, ještě více trápí. Bůh naproti tomu vždy nechává otevřenou možnost a pokaždé umí najít způsoby osvobození a záchranu.

Díky odpuštění se ženě změnil život. Milosrdenství a bída se setkaly. Milosrdenství a bída. A žena se změní. Mohli bychom si dokonce myslet, že když jí Ježíš odpustil, ona se naučila odpouštět. Možná, že ve svých žalobcích už nebude vidět tvrdé a zlé lidi, ale ty, kteří jí umožnili setkat se s Ježíšem. Pán chce, abychom se my, jeho učedníci, my jako církev, které bylo odpuštěno, stali neúnavnými svědky smíření: svědky Boha, pro kterého neexistuje slovo "nenapravitelný"; Boha, který vždy odpouští, vždy. Bůh vždy odpouští. Jsme to my, kdo se unavuje prosit o odpuštění. Bůh, který v nás stále věří a pokaždé nám dává šanci začít znovu. Neexistuje žádný hřích nebo selhání, které by se po přivedení k němu nemohly stát příležitostí začít nový, jiný život ve znamení milosrdenství. Neexistuje hřích, který by nemohl jít touto cestou. Bůh odpouští všechno. Všechno.

To je Pán Ježíš. Skutečně ho poznávají ti, kdo zakoušejí jeho odpuštění. Ti, kteří podobně jako žena v evangeliu objevují, že Bůh nás navštěvuje skrze naše vnitřní zranění. Právě tam je Pán rád přítomen, protože nepřišel pro zdravé, ale pro nemocné (srov. Mt 9,12). A právě tato žena, která ve své bídě poznala milosrdenství a která jde do světa uzdravená Ježíšovým odpuštěním, nám dnes jako církvi naznačuje, že bychom se měli vrátit do školy evangelia, do školy Boha naděje, který vždy překvapuje. Pokud ho budeme napodobovat, nebudeme se soustřeďovat na odsuzování hříchů, ale budeme v lásce hledat hříšníky. Nebudeme sčítat přítomné, ale budeme hledat nepřítomné. Nevrátíme se k ukazování prstem, ale začneme naslouchat. Nebudeme zavrňovat opovrhované, ale budeme se nejprve věnovat těm, kteří jsou považováni za poslední. To nás, bratři a sestry, dnes učí Ježíš svým příkladem. Nechme se jím ohromit a přijměme jeho novost s radostí.

Před modlitbou Anděl Páně na závěr mše na náměstí Piazzale dei Granai ve Florianě František poděkoval Malťanům za přijetí, kterého se mu dostalo, a znovu připomněl "humanitární tragédii" sužované Ukrajiny. Mladým lidem řekl: Zamilujte se do Krista a nezapomeňte na své prarodiče, čas strávený v lásce vás osvobodí.

„Nezapomínejte na své kořeny“

„Rád bych vyjádřil vděčnost prezidentu republiky a úřadům, svým bratrům biskupům, vám, drazí kněží, řeholníci a řeholnice, a všem občanům a věřícím Malty a Goza za přijetí a náklonnost, které se mi dostalo. Dnes večer, po setkání s bratry a sestrami migranty, nadejde už čas návratu do Říma. Ponesu sebou však mnoho okamžiků a slov těchto dnů. Tolik gest. Především si uchovám v srdci tolik tváří a zářnou tvář Malty! Děkuji také těm, kteří se zasloužili o tuto návštěvu, a rád bych srdečně pozdravil bratry a sestry různých křesťanských vyznání a náboženství, s nimiž jsem se setkal. Všechny prosím, aby se za mne modlili, a já tak budu činit za vás. Modleme se za sebe navzájem!

Na těchto ostrovech dýchá cit Božího lidu. Takto pokračujte a pamatujte, že víra roste v radosti a posiluje se v dávání. Pokračujte v řetězci svatosti, který vedl tolik Malt'anů k

tomu, aby se s nadšením věnovali Bohu a druhým. Mám na mysli Georgia Precu, kanonizovaného před patnácti lety. A nakonec bych chtěl říci pár slov mladým lidem, kteří jsou vaší budoucností. Milí přátelé, dělím se s vámi o to nejkrásnější v životě. Víte, co to je? Je to radost stravovat se v lásce, která nás osvobozuje. A tato radost má jméno: Ježíš. Přeji vám krásu zamilování se do Ježíše, který je Bohem milosrdenství - slyšeli jsme to dnes v evangeliu -, který ve vás věří, sní s vámi, miluje vaše životy a nikdy vás nezklame. A abyste stále kráčeli s Ježíšem kupředu, také s rodinou, s Božím lidem, nezapomínejte na své kořeny. Mluvte s kmety, mluvte s prarodiči, mluvte se starými!

Ať vás Pán provází a Panna Maria chrání. Modleme se k ní nyní za mír a myslíme na humanitární tragédii sužované Ukrajiny, která je stále pod bombardováním této svatokrádežné války. Neustávejme v modlitbách a pomoci těm, kdo trpí. Pokoj s vámi!“

„Zapalme ohně bratrství, u kterých se lidé mohou zahřát, povznést, oživit naději“

Papež František zakončil svou cestu na Maltu setkáním se zhruba dvěma stovkami migrantů ve středisku papeže Jana XXIII., které je součástí maltského imigračního centra zvaného Hal Far, vzdáleného asi čtrnáct kilometrů od apoštolské nunciatury. “Nepohlízejte na lidi jako na čísla. Pomysleme na to, kdyby na oněch člunech byly naše děti”, vyzval. Papež vyslechl dvě svědectví: “Připomínají příběhy tisíců lidí, kteří utíkají z

Ukrajiny kvůli nespravedlivé a kruté válce”.

Pane Bože... Osvobod' nás od strachu a předsudků, abychom mohli vzít na sebe jejich utrpení a společně bojovat proti nespravedlnosti, aby se tak utvářel svět, v němž bude respektována nedotknutelná důstojnost každého člověka”. Tuto modlitbu papež František pronesl před sochou Panny Marie v centru „Peace Lab Jana XXIII.” společně s jednou rodinou migrantů a jejich čtyřmi dětmi. V této modlitbě za všechny migranty, kteří prošli ostrovem Malta, papež poukázal na porušování jejich práv, které se někdy děje „za spoluúčasti příslušných orgánů”. Poté zapálil bílou svíci, symbol víry a naděje, ale také plamene, který je třeba znovu zažehnout v duši Evropy sužované bratrovražedným rozdělením. V lidskosti “je budoucnost lidské rodiny v globalizovaném světě”, řekl papež ve své poslední promluvě na maltské půdě. Konkrétní podoby nabývá, když na lidi pohlížíme nikoli jako „na čísla, nýbrž jako na to, čím skutečně jsou, tedy jako na tváře, příběhy, muže a ženy, bratry a sestry.

A když vidíme v televizi nebo na nějaké fotografii člun na moři, pomysleme si, že na místo oněch lidí jsem tam mohl být já, můj syn, moje žena nebo moje děti“, dodal.

Papež připomněl ztroskotání lodi u libyjských břehů, při němž se zachránili pouze čtyři migranti z devadesáti. Modlil se “za tyto naše bratry, kteří našli smrt tímto způsobem” a varoval před jiným ztroskotáním, stejně dramatickým a nebezpečným, jímž je “ztroskotání civilizace”.

„Ztroskotání je zkušenost, kterou ve Středozezemním moři v průběhu posledních let zažily tisíce mužů, žen a dětí. A bohužel pro mnohé z nich to bylo tragické. Ale je tu ještě jiné ztroskotání, které se odehrává v téže době: ztroskotání civilizace, které ohrožuje nejen

uprchlíky, ale nás všechny. Jak se můžeme zachránit před ztroskotáním, které může potopit loď naší civilizace? Lidským chováním“.

Migrační jevy jsou znamením doby, v níž je v sázce civilizace, pokračoval František a vyzdvihl, že pro křesťany je “v sázce také věrnost evangeliu”. Hrozí zde riziko “ztroskotání civilizace”, zopakoval František varování, které již vyjádřil loni v prosinci na ostrově Lesbos, kdy svět ještě nemohl předvídat “svatokrádežnou válku” na Ukrajině. “Vaše příběhy připomínají příběhy tisíců lidí, kteří byli v posledních

dnech nuceni uprchnout z Ukrajiny kvůli nespravedlivé a kruté válce,” řekl papež Danielovi a Sirimanovi, uprchlíkům z Afriky, kteří se podělili o své dramatické svědectví: “Otevřeli jste před námi své srdce a svůj život”, poděkoval jim František.

Těmto dvěma mužům, ale symbolicky všem migrantům na světě, papež vyslovil svou blízkost: „Jsem vám nablízku... Jsem tu, abych viděl vaše tváře, abych se vám podíval do očí. Ode dne, kdy jsem se vydal na Lampedusu, jsem na vás nikdy nezapomněl. Stále vás nosím ve svém srdci a jste stále přítomni v mých modlitbách“. Tato slova plná něhy zaznívají v divadle pod širým nebem, které založil v roce 1971 františkán Dionýsos Mintoff a pojmenoval je po papeži Janu XXIII. Setkání se Svatým otce zahájil svým pozdravem právě staříčkový otec Dionýsos.

František ve své promluvě připomněl motto apoštolské cesty: “Chovali se k nám mimořádně laskavě” (Sk 28,2), tedy citát ze Skutků apoštolů vztahující se k tomu, jak Maltané přijali apoštola Pavla a jeho společníky, kteří na ostrově ztroskotali: „Přeji Maltě, aby se vždy chovala takto ke všem, kdo přistávají u jejích břehů, a aby pro ně byla skutečně bezpečným útočištěm“. Poté se papež obrátil na Sirimana, který hovořil o “snu o svobodě a demokracii”, který doprovází cestu těch, kteří opouštějí svou zemi. Sen, který se “střetává s drsnou, často nebezpečnou realitou, která někdy bývá strašná, nelidská“, poznamenal papež. „Propůjčil jsi hlas volání milionů migrantů, jejichž základní práva jsou pošlapávána, bohužel někdy za spoluúčasti příslušných orgánů. Poukázal jsi na klíčový bod: důstojnost člověka. Opakuji tvými slovy: Nejste čísla, ale lidé z masa a kostí, tváře, sny, které někdy nedojdou naplnění“, obrátil se k mladému muži.

Odsud můžeme a musíme začít znovu: “od lidí a jejich důstojnosti”, vyzýval František.

„Nedejme se oklamat těmi, kdo říkají: 'Nemůžeme nic dělat', 'Jsou to problémy, které nás přesahují, musíme si hledět svého'. Nesmíme se chytit do této pasti. Odpovězme na výzvu migrantů a uprchlíků ve stylu lidskosti. Zapalme ohně bratrství, u kterých se lidé mohou zahřát, povznést se, oživit naději“.

Papež František pak obrátil pozornost k současnému dění: „Možná i v tuto chvíli, zatímco jsme tady, se po moři plaví další čluny“ a vyzval k modlitbě za všechny bratry a sestry, „kteří riskují své životy na moři při hledání naděje“. Je příliš mnoho lidí, „kteří byli při hledání bezpečného místa nuceni opustit své domovy a svou půdu v Asii, Africe a Americe. Mám na mysli Rohingy“, vyzval František.

„Každý z vás má zkušenost s odchodem, s vytržením z kořenů. Je to roztržka, která zanechává stopu. Nejde jen o chvilkovou, emocionální bolest. Zanechává hlubokou ránu na cestě růstu mladého muže, mladé ženy. Je třeba čas, aby se tato rána zahojila; vyžaduje to čas a především prožitky bohaté na lidskost: setkání s přívětivými lidmi, kteří jsou vstřícní, umějí naslouchat, chápat porozumět, doprovázet; a také společný život spolu s ostatními druhy z cesty, abyste se mohli sdílet, nést břemeno společně...To pomáhá hojit rány.“

Papež František se poté svěřil se svým snem, podle něhož se migranti, kteří zažili přijetí “bohaté na lidskost a bratrství”, mohou stát “animátory vstřícnosti a bratrství”.

“Jakmile se rána po této roztržce, po vykořenění, zahojí, můžete vyjevit bohatství, které v sobě nosíte, velmi cenné dědictví lidskosti, a podělit se o ně s komunitami, do kterých jste se začlenili, a v prostředí, do kterého jste zasazeni. To je ta správná cesta! Cesta bratrství a sociálního přátelství”.

Papež proto vyzval, aby přijímací střediska pro migranty byla “místy lidskosti”, navzdory možnému “napětí a rigiditě”, a aby se posilovala “struktura sociálního přátelství a kultura setkávání, počínaje místy, jakým bylo to navštívené, která jistě nejsou dokonalá, ale jsou laboratoří míru.” Míru, o němž papež Jan XXIII. hovoří ve své encyklice Pacem in terris, z níž papež citoval rozsáhlé výňatky: „Nechť on vymaže ze srdce lidí vše, co může mír ohrozit. Kéž všechny lidi přetvoří ve svědky pravdy, spravedlnosti a bratrské lásky. Kéž kromě toho osvítlí ty, kdo vládou národům, aby spolu s patřičným blahobytem zabezpečili svým občanům i překrásný dar míru“.

„Děkuji všem, kteří se o tuto apoštolskou cestu zasloužili, a občanům Malty za přijetí. Odvážím si s sebou zářivou tvář Malty! Jste pokladem v církvi a pro církev. Nezapomínejte, že radostí církve je evangelizovat“. *Tímto tweetem z účtu @Pontifex papež František pozdravil ostrov Malta, kde se se zakončila jeho 36. apoštolská cesta.*

Letadlo A320neo/Air Malta odstartovalo v 19.15, tedy asi s hodinovým zpožděním. Při rozlučkovém ceremoniálu na mezinárodním letišti se papež stejně jako při přiletu krátce soukromě setkal s prezidentem republiky Georgem Williamem Vellou a jeho manželkou v prezidentském salonku. Poté zazněly hymny, pozdravy jednotlivých delegací a následovalo loučení se středomořským ostrovem, který Františka přivítal asi na 48 hodin jako třetího papeže, který jej navštívil. Během letu proběhla obvyklá tisková konference s více než 70 novináři na palubě, kteří papeže doprovázeli na jeho apoštolské cestě.

TISKOVÁ KONFERENCE NA PALUBĚ LETADLA

Andrea Rossitto (TVM): *Děkujeme vám za vaši přítomnost na Maltě. Moje otázka se týká dnešního ranního překvapení v kapli, kde je pohřben svatý Giorgio Preca: Co vás motivovalo k tomu, abyste Malt'any překvapil, a co si budete pamatovat ze své návštěvy Malty? A jak je na tom vaše zdraví? Viděli jsme vás během této velmi intenzivní cesty. Můžeme říci, že to dopadlo dobře. Děkuji mnohokrát.*

Můj zdravotní stav je trochu rozmarný, mám problém s kolenem, které mi dělá problémy při chůzi, je to trochu nepříjemné, ale zlepšuje se to, alespoň můžu chodit. Před čtrnácti dny jsem nemohl dělat nic. Je to pomalé, uvidíme, jestli se to vrátí, ale je tu pochybnost, že v tomto věku nevíte, jak ta hra skončí, doufejme, že to dopadne dobře.

A pak na Maltě: byl jsem s návštěvou spokojen, viděl jsem maltské reálie, viděl jsem působivé nadšení lidí, jak na Gozu, tak ve Vallettě a na dalších místech. Velké nadšení v ulicích mě ohromilo, bylo to trochu krátké - ten problém jsem viděl u vás - a také jedním z problémů je migrace.

Problém migrantů je vážný, protože Řecko, Kypr, Malta, Itálie, Španělsko, to jsou země, které jsou nejbližší Africe a Blízkému východu, a oni zde přistávají, přicházejí sem, migranty je třeba vždy přijímat! Problém je v tom, že každá vláda musí říct, kolik jich může normálně přijmout k pobytu. To vyžaduje dohodu s evropskými zeměmi, a ne všechny jsou ochotny migranty přijmout. Zapomínáme, že Evropu vytvořili migranti, že? Ale tak to prostě je, ale alespoň nenechávejte všechnu zátěž na sousedních zemích, které jsou tak štedré, a Malta je jednou z nich. Dnes jsem byl v přijímacím středisku pro migranty a to, co jsem tam slyšel, je strašné, to utrpení těch lidí, když se sem dostanou, a pak ty lágry, jsou tam lágry, které jsou na libyjském pobřeží, když je posílají zpátky. To se zdá být trestné, že? Proto si myslím, že je to problém, který se dotýká srdce každého z nás. Stejně jako Evropa velkoryse přijímá Ukrajince, kteří klepou na její dveře, stejně velkoryse přijme i ostatní, kteří přicházejí ze Středomoří. Tímto bodem jsem návštěvu ukončil a velmi se mě to dotklo, protože jsem slyšel svědectví, utrpení, která jsou víceméně podobná těm, o kterých jsem vám myslím říkal, že jsou v té malé knížce "Hermanito", španělsky "malý bratr", a všechny Via Crucis těchto lidí. Jeden, který dnes mluvil, musel zaplatit čtyřikrát... Prosím vás, abyste se nad tím zamysleli. Děkuji

Jorge Antelo Barcia (RNA): *Během letu na Maltu jste kolegovi řekl, že se uvažuje o cestě do Kyjeva, a už na Maltě jste se zmínil o své blízkosti k ukrajinskému lidu a v pátek v Římě vám polský prezident nabídl otevřené dveře k cestě na polské hranice. Dnes nás zaujaly záběry z vesnice Buča nedaleko Kyjeva, kterou opustila ruská armáda a kde Ukrajinci našli desítky mrtvol pohozených na ulici, některé se svázanýma rukama, jako by byly "popraveny". Zdá se, že dnes je Vaše přítomnost tam stále potřebnější. Myslíte*

si, že je taková cesta proveditelná? A jaké podmínky by musely být splněny, abyste tam mohl jet?

Děkuji, že jste mi řekl tuto zprávu, kterou jsem ještě nevěděl. Válka je vždycky krutost, nelidská věc, která jde proti lidskému duchu, neříkám křesťanskému, lidskému. Je to duch Kainův, duch "kainovský"... Jsem ochoten udělat všechno, co je třeba, a Svatý stolec, zejména diplomatická část, kardinál Parolin a monsignore Gallagher, dělají všechno, ale všechno - nemůžeme zveřejnit z opatrnosti, z důvodu důvěrnosti všechno, co dělají -, ale jsme na limitu naší práce. Mezi možnostmi je i cesta; jsou dvě možné cesty: jedna byla žádána polským prezidentem, abych poslal kardinála Krajewského navštívit Ukrajince, kteří byli přijati v Polsku; už tam byl dvakrát, přivezl dvě sanitky a zůstal tam s nimi, ale udělá to ještě jednou, je ochoten to udělat. Na druhou cestu, na kterou se mě někdo nejdříve ptal, jsem upřímně řekl, že jsem měl na mysli jet, že jsem vždycky k dispozici. Není žádné ne, jsem k dispozici.

Co si myslíte o cestě - takhle zněla otázka: "Slyšeli jsme, že uvažujete o cestě na Ukrajinu." Řekl jsem, že je to na stole, je to tam jako jeden z návrhů, který přišel, ale nevím, jestli se to dá udělat, jestli je to vhodné udělat a jestli by to bylo nejlepší. Také jestli je to vhodné udělat a zda to musím udělat, to všechno je ve vzduchu. Pak se nějakou dobu uvažovalo o setkání s patriarchou Kirillem. Na tom pracujeme. Přemýšlíme o tom udělat to na Blízkém východě. Je to v tomto stádiu.

Gerry O'Connel (America Magazine): Během této cesty jste několikrát hovořil o válce. Všichni se ptají, zda jste od začátku války mluvil s prezidentem Putinem, a pokud ne, co byste mu řekl dnes?

Věci, které jsem řekl autoritám na obou stranách, jsou veřejné. Nic z toho, co jsem řekl, pro mě není důvěrné. Když jsem mluvil s patriarchou, tak on pak pěkně popsal, co jsme si řekli. Na konci roku se mi ozval ruský prezident, když mi zavolal, aby mi popřál vše dobré. Prezident Ukrajiny se mi ozval dvakrát. První den války jsem si řekl, že bych měl jít na ruské velvyslanectví a promluvit si s velvyslancem, který je zástupcem lidu, a zeptat se ho na otázky a sdělit mu své dojmy. Toto jsou oficiální kontakty, které jsem měl. S Ruskem jsem to udělal přes ambasádu. Vyslechl jsem také vyššího kyjevského arcibiskupa, monsignora Ševčuka. Pak se mi pravidelně každé dva nebo tři dny ozve jedna z vás, Elisabetta Piqué, která byla ve Lvově a nyní je v Oděse. Říká mi, jak se věci mají. Mluvil jsem také s rektorem semináře. Ale jak jsem řekl, jsem také v kontaktu s jednou z vás. Když už jsme u toho, rád bych vyjádřil soustrast vašim kolegům, kteří padli. Nezáleží na tom, na čí straně byli. Vaše práce je pro společné dobro a oni padli ve službě pro společné dobro. Kvůli informacím. Nezapomínejme na ně. Byli odvážní a já se za ně modlím, aby Pán jejich práci odměnil. To jsou dosavadní kontakty.

Ale jaký by byl vzkaz Putinovi, kdyby měl možnost (s ním mluvit)?

Zprávy, které jsem předal všem orgánům, jsem předal veřejně. Neříkám nic dvojitým způsobem. Vždycky dělám totéž. Myslím, že ve vaší otázce je také pochybnost o spravedlivých a nespravedlivých válkách. Každá válka se rodí z nespravedlnosti, vždy. Protože je tu vzorec války. Nemáme ale žádný vzorec míru.

Například investice do nákupu zbraní. Říkají: "Ale my je potřebujeme, abychom se mohli bránit." To je vzorec války. Když skončila druhá světová válka, všichni si přáli "nikdy válku" a mír. Vlna práce pro mír začala také dobrou vůlí nedávat zbraně, tehdy atomové, pro mír po Hirošimě a Nagasaki. Byla to velká dobrá vůle. O sedmdesát let později jsme na to všechno zapomněli. Takto se prosazuje vzorec války. Do práce OSN se tehdy vkládalo tolik naděje. Válečný vzorec se však znovu prosadil. Nemůžeme myslet na jiný vzorec, nejsme již zvyklí myslet na vzorec míru. Byli tu velcí lidé jako Ghándí a další, které zmiňují na konci encykliky *Fratelli tutti*, kteří vsadili na myšlenku míru. Ale my jako lidstvo jsme tvrdohlaví. Jsme zamilovaní do válek, do Kainova ducha. Ne náhodou se na začátku Bible objevuje tento problém: "kainovský" duch zabíjení namísto ducha pokoje. Otče, to nejde! Řeknu vám něco osobního: když jsem v roce 2014 jel do Redipuglie a viděl jména těch chlapců, rozplakal jsem se. Opravdu jsem brečel z hořkosti. O rok nebo dva později, na Den zemřelých, jsem šel do Anzia a viděl jsem jména chlapců, kteří tam padli. Všichni mladí muži a já jsem tam také plakal. Opravdu. Je nutné plakat na hrobech. Respektuji to, protože jde o politický problém. Když se konala vzpomínková akce na vylovení v Normandii, sešli se k ní předsedové vlád. Ale nevzpomínám si, že by někdo mluvil o 30 000 mladých lidí, kteří zůstali na těch plážích. Na mladých nezáleží. To mě nutí přemýšlet. Je mi smutno. Neučíme se. Kéž se nad námi Bůh smiluje, nad námi všemi. Všichni jsme vinni!

Apoštolská cesta na Maltu

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI. Vatikán, 6. dubna 2022)

Drazí bratři a sestry, dobrý den a vítejte!

Minulou sobotu a neděli jsem se vydal na Maltu, na apoštolskou cestu, která byla v plánu již delší dobu: před dvěma lety byla odložena kvůli kovidu apod. Málokdo ví, že Malta, přestože je ostrovem uprostřed Středoziemního moře, přijala evangelium velmi brzy. Proč? Protože apoštol Pavel ztroskotal u jejích břehů a zázračně se zachránil spolu se všemi, kdo byli na palubě, více než dvě stě sedmdesát lidí. Kniha Skutků apoštolských nám vypráví, že Maltané je všechny přijali, a doslova říká: "se vzácnou lidskostí" (28,2). A to je důležité, nezapomínejme: "se vzácnou lidskostí". Právě tato slova: "se vzácnou lidskostí" jsem si zvolil jako motto své návštěvy, protože ukazují cestu, kterou se musíme ubírat nejen při řešení fenoménu migrantů, ale obecněji, aby se svět stal bratrštějším, snesitelnějším pro život a byl zachráněn před "ztroskotáním", které ohrožuje nás všechny, kteří jsme – jak již víme - na jedné lodi. V tomto smyslu je Malta klíčovým místem.

Je jím především geograficky, protože leží uprostřed moře mezi Evropou a Afrikou, které však omývá také Asii. Malta je jakousi "větrnou růžicí", kde se setkávají národy a

kultury; je privilegovaným bodem, z něhož lze pozorovat Středomoří z perspektivy tří set šedesáti stupňů. Dnes často hovoříme o "geopolitice", ale tím, co převládá, je bohužel logika strategií nejmocnějších států, které se snaží prosadit své zájmy rozšířením oblasti svého ekonomického, ideologického nebo vojenského vlivu. Vidíme to na válce! V tomto rámci představuje Malta právo a sílu těch "malých", malých národů, které jsou však bohaté svou historií a civilizací a které by měly rozvíjet jinou logiku: logiku úcty ke svobodě, logiku úcty a svobody, soužití v různorodosti, která je v protikladu ke kolonizaci ze strany nejmocnějších. Jsme toho svědky právě teď a nikoli jen na jednom místě, ale na mnoha... Po II. světové válce byly učiněny pokusy položit základy nových dějin míru, ale bohužel - nepoučíme se, že? - pokračoval starý příběh soupeřících velmocí. A v současné válce na Ukrajině jsme svědky nemohoucnosti OSN.

Druhý aspekt: Malta je klíčovým místem, pokud jde o fenomén migrace. V přijímacím centru Jana XXIII. jsem se setkal s mnoha migranty, kteří po strastiplné cestě dorazili na tento ostrov. Nikdy bychom neměli ochabovat v naslouchání jejich svědectvím, protože jen tak se můžeme vyhnout zkreslenému pohledu, který často koluje v masmédiích, a poznat tváře, příběhy, zranění, sny a naděje těchto běženců. Každý z nich je jedinečný: není to číslo, je to člověk, je jedinečný jako každý z nás. Každý migrant je člověk se svou důstojností, svými kořeny a kulturou. Každý z nich je nositelem nekonečně většího bohatství, než jsou problémy, které přináší. A nezapomínejme, že Evropa vznikla v procesu migrace.

Přijetí musí být samozřejmě organizováno - to je pravda - musí být řízeno a nejprve, mnohem dříve, musí být plánováno společně, na mezinárodní úrovni. Migrační fenomén nelze totiž redukovat na mimořádnou událost, je znamením naší doby. A jako takový musí být čten a interpretován. Může se stát znamením konfliktu nebo znamením míru. Záleží na tom, jak se k němu postavíme, záleží na nás. Ti, kdo založili Centrum Jana XXIII. na Maltě, se rozhodli pro křesťanskou volbu, a proto ho nazvali "Laboratoř míru". Chtěl bych však říci, že Malta je jako celek laboratoř míru! Celý národ je svým postojem, svým vlastním postojem laboratoř míru. A toto poslání může plnit, když ze svých kořenů čerpá mízu bratrství, soucitu a solidarity. Maltané tyto hodnoty přijali spolu s evangeliem a díky němu si je budou moci uchovat.

Proto jsem - jako římský biskup - šel utvrdit tento lid ve víře a společenství. Třetím aspektem je totiž skutečnost, že Malta je klíčovým místem také z hlediska evangelizace. Z Malty a Goza, dvou diecézí této země, vyšlo mnoho kněží, řeholníků i laiků, kteří vydávají křesťanské svědectví po celém světě. Jako by odchod svatého Pavla zanechal misijní poslání Maltanům v jejich DNA! Proto byla moje návštěva především projevem vděčnosti, vděčnosti Bohu a jeho svatému věřícímu lidu na Maltě a Gozu.

Také na Maltě však vane vítr sekularismu a globalizované pseudokultury založené na konzumu, neokapitalismu a relativismu. I tady nadešel čas nové evangelizace. Má návštěva Jeskyně svatého Pavla, ve stopách mých předchůdců, byla čerpáním z pramene, aby evangelium na Maltě vytrysklo ve své původní svěžesti a oživilo velké dědictví lidové zbožnosti. Jeho symbolem je národní mariánská svatyně Ta' Pinu na ostrově Gozo, kde jsme slavili intenzivní modlitební setkání. Tam jsem cítil, jak bije srdce maltského lidu, který tolik důvěřuje své svaté Matce. Maria nás vždycky přivádí zpátky k tomu podstatnému, ke Kristu ukřižovanému a vzkříšenému, k jeho milosrdné lásce. Maria nám pomáhá oživit plamen víry skrze oheň Ducha svatého, který oživuje radostné hlásání evangelia z generace na generaci, protože radostí církve je evangelizovat! Nezapomínejme

na tuto větu svatého Pavla VI.: Povoláním církve je evangelizovat, radostí církve je evangelizovat. Nezapomínejme na to již více, protože je to nejkrásnější definice církve.

Využívám této příležitosti, abych znovu poděkoval prezidentovi Maltské republiky, který je tolik zdvořilý a bratrský: děkuji jemu i jeho rodině, premiérovi a dalším občanským představitelům, kteří mě přijali s velkou laskavostí, a také biskupům a všem členům církevního společenství, dobrovolníkům a všem, kdo mě doprovázeli v modlitbě. Nerad bych opomenul zmínit přijímací středisko Jana XXIII. pro migranty: františkánskému bratru [otci Dionisiovi Mintoffovi], který ho vede, je 91 let a přece tam se spolupracovníky z diecéze nepřestává pracovat. Je to příklad dnes tolik potřebné apoštolské horlivosti a lásky k migrantům. My touto návštěvou zaséváme, avšak je to Pán, kdo dává

růst. Kéž jeho nekonečná dobrota dopřeje drahému maltskému lidu hojné plody míru a všeho dobra! Děkuje maltskému lidu za jeho tolik lidské a křesťanské přijetí. Děkuji mnohokrát.

Poslední zprávy o válce na Ukrajině namísto úlevy a naděje svědčí o nových zvěrstvech, jako byl masakr v Buče: stále děsivější krutosti páchané rovněž na bezbranných civilistech,

ženách a dětech. Jsou to oběti, jejichž nevinná krev volá do nebe a prosí: ukončete tuto válku! Umlčte zbraně! Přestaňte rozsévat smrt a zkázu! Modleme se za to společně...

A včera mi právě z Buči přivezli tuto vlajku. Tato vlajka pochází z války, přímo z tohoto zmučeného města Buči. A také jsou tu s námi ukrajinské děti. Pozdravme je a pomodleme se s nimi. Tyto děti musely uprchnout a dostat se do cizí země. To je jeden z plodů války. Nezapomínejme na ně a nezapomínejme na ukrajinský lid. Je těžké být vykořeněn z vlastní země kvůli válce.

SVATÝ TÝDEN

s Tomášem kardinálem Špidlíkem, S.J.

čestným občanem Pustiměře

+16. dubna 2010

KVĚTNÁ NEDĚLE

Vjezd do Jeruzaléma

„Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně“. Známe ikony, které tu scénu zpřítomňují, zatímco na Západě jsou tato zobrazení poměrně řídká. Zapomnělo se na biblickou souvislost, která naopak zůstala živá v tzv. židokřesťanské teologii. Proroci, zvláště Zachariáš (9,9), oznámili slavnostní den, kdy vstoupí Mesiáš do svého města, aby ustanovil předpověděné království. Bude tedy přivítán jako ten, kdo přichází ve jménu Páně.

I svěští vládci často vstupovali slavnostně tam, kde měli zasednout na trůn. Pomazání olejem a korunovace se konávaly podle zvláštních obřadů. Ohlas toho nacházíme v životě Ježíšově, ale uskutečňuje se to paradoxním, naprosto nečekaným způsobem. Pomazání v Betánii bylo obřad k smrti. Korunovace bude následovat brzy, ale trnovou korunou. Vystoupení na trůn se uskuteční vyzvednutím na dřevo kříže. Všechna proroctví se tedy uskutečňují, ale obráceným způsobem, než si to lidé představovali. To, co bylo předpověděno jako vrchol úspěchu, se stalo vrcholným neštěstím, úplným neúspěchem.

Jak na to reagovali židovští předáci? Všecko to, co tu na vlastní oči viděli, se jim jevilo jako jasné znamení: Ježíš Nazaretský se nemůže považovat za židovského krále, kterého předpověděli proroci, není to ten Mesiáš, kterého očekává lid. Prohlásili to tedy svorně už při jeho vjezdu do Jeruzaléma a nakonec jakoby úředně na Kalvárii: „Je židovským králem? Ať sestoupí z kříže a uvěříme mu!“ (Mt 27,42).

Co si přitom mysleli jeho věrní a učedníci? V okamžiku, kdy se to dělo, tomu nemohli rozumět. Pochopili to až po seslání Ducha svatého. Stará proroctví se doopravdy uskutečnila. Bylo to v okamžiku, kdy Ježíš definitivně započal kralovat. Ale učinil to způsobem naprosto nečekaným. Vrchol jeho úspěchu je vítězství nad smrtí. On toho vítězství dosáhl zbraněmi svého protivníka: přemohl smrt smrtí, svým utrpením spasil všechny trpící, kteří byli před ním a měli přijít i po něm a jeho království nebude mít konce.

Kristus kraluje z kříže. Jsou to slova středověkého hymnu. Latinská liturgie zavedla svátek Krista Krále na konci liturgického roku jako slavnostní závěr dějin spásy. Ale intronizace, nastolení tohoto království je v tajemství Kristova utrpení. V očích Božích je začátek i konec přítomný, spojuje se tedy v jedno to, co je pro nás protikladné: porážka a vítězství. Nejstarší realistické zobrazení ukřižování známe ze syrského Rabdullova rukopisu. Tam vidíme Krista na kříži, oblečeného v bílém šatě. Na hlavě má korunu, ale

ne trnovou, nýbrž pravou. Z jedné strany svítí slunce, z druhé strany měsíc, obojí současně, protože nad jeho říší slunce nezapadá. Bok Ježíšův je proboden kopím. Je to důkaz, že skutečně zemřel. Ale oči jsou široce otevřené jako známka života. Staří autoři tu říkali něco, čemu my nevěříme přírodovědecky, ale co je pěkné obrazně: lev, když spí, prý má otevřené oči a všechno vidí.

Rabdullův obraz, i když se snaží být realistický, překračuje hranice realismu viditelného a vyjadřuje to, co vidíme očima víry. Je současně programem duchovního života. Kristus vešel do Jeruzaléma v jistém okamžiku dějin, v době, kdy spravoval zemi Pontský Pilát. (Tak se totiž ve staré době označovala data: bylo to za vlády toho a toho). Ale to, co je pro nás v jistém čase, který pomíjí, je pro Boha věčné. Je to skutečnost, která zůstává na trvalo, mysticky prostupuje celé dějiny. Jak se to tedy uskutečňuje pro nás?

I dnes Ježíš vstupuje do světa, který je jeho město, kde se má ujmout vlády. A způsob, jakým to dělá, je stejný jako tehdy: vstupuje do svého království cestou kříže. Proto ho nepřijímají ti, kdo se nad touto metodou pohoršují. Rádi se mu i vysmívají, že už ztratil autoritu, že za ním dnešní lidé už nepůjdou, že si je svými neúspěchy nemůže získat na svou stranu. Je při něm jenom malá hrstka věrných, kteří se přesvědčili, že jediná cesta, která vede ke konečnému vítězství, je jenom ta, co zvolil on sám: dosáhnout úspěchu neúspěchem.

Je tedy tajemství Kristova kříže i symbol rozdvojení mezi lidmi. Dělí se na ty, kdo kříž přijímají, a ty, kdo jej odmítají. Albrecht Dürer měl namalovat obraz všech svatých. Jak to udělat? Obyčejně se volí cesta reprezentativního zastoupení. Zobrazí se jeden svatý biskup, jeden svatý kněz, jeden mnich atd. Náš umělec to udělal jinak. Namaloval uprostřed kříž a všichni, kdo jsou pod ním - je jich tam zástup - na něj upírají oči s obdivem. Jsou tedy svatí, profánní člověk to nemůže pochopit. Osoby na Dürerově obraze jsou různé, ale ta různost nevyniká. Umělcovi šlo spíš o to, co tak různé typy dokáže spojit v jedno.

Řekli jsme, že je Ježíšův vjezd do Jeruzaléma zobrazen často na ikonách. Neodborníkovi tu však obyčejně unikne několik zajímavých symbolických prvků. Město Jeruzalém je tu představeno jako vyvýšený, těžko dobytý pevný hrad. Má pevné zdi. Je to symbol nebeského království. Kristus tam směřuje se spěchem. Je tu pohyb, který na ikonách nebývá. Chce se tím říci, že on sám má velkou touhu, aby se Boží království co nejdříve uskutečnilo. Ale úzkou bránu zatarasili vousatí farizeové. Sami nejdou dovnitř, ale jiným vstoupit brání.

Naopak na stromech před hradbami vidíme děti, jak lámou ratolesti a házejí je Kristu na přivítanou. Jejich obličeje však nebývají dětské, mívají tváře dospělých lidí, ačkoli jsou postavy maličké. Origenes je nazval ?filozofickými chlapci?. Pro svou nevinnost se ukázali moudřejšími než staří vousatí farizeové a učitelé zákona. K pochopení tajemství, se kterým se setkávají, je daleko důležitější jednoduchost srdce než rozumové úvahy a lidské motivy. Je tedy i tato ikona programem duchovního života.

Květné neděli jsme dříve nepřikládali velký význam. Světily se "kočičky", ale nehledala se tu souvislost s tajemstvím pašijového týdne. Nyní se liturgisté právem snaží o to, aby tato neděle dostala plnost duchovního významu, který obsahuje

Zpověď

Nevím jaké byla národnosti a náboženství, ale chovala se nevychovaně jistá dáma, která si prohlížela římskou baziliku Panny Marie Sněžné. Viděla tam řadu lidí před zpovědníci. Ukazovala na ně prstem a smála se. Jaké asi měla ponětí o zpovědi? To snad není ani zajímavé vědět. Daleko vážnější je otázka katolíka, který už nebyl dlouhá léta u zpovědi, chtěl to napravit, proto se ptal, čeho je zapotřebí k tomu, aby se vyzpovídal. Dostal stručnou odpověď: lítost nad minulými hříchy a předsevzetí pro budoucnost. Příliš z té odpovědi nezmoudřel. Jak bychom mu to lidštěji vysvětlili?

Nezačínejme katechismem, ale obyčejným životem. Často je nám něčeho líto. Přiznal se mně např. jeden známý: „Pořád a pořád lituji jedné nehorázné hlouposti, kterou jsem udělal před několika léty. Byl tu na prodej pěkný byt za slušnou cenu. Já jsem si pořád říkal, že si to rozmyslím, byt koupili jiní, já dnes tu už nic tak dobrého neseženu ani za dvojnásobnou cenu. Jak by mně toho nebylo líto!“ Ten člověk tedy uznává že udělal něco, co neměl. Je to na poli ekonomickém. Může to být i na technice. Staviteli je líto, že nepočítal s pohybem půdy, když se dal do stavby domu. Ale všem dobrým lidem je líto i toho, že se např. zachovali hrubě k někomu, že okřikli někoho, kdo za nic nemohl. Umět litovat svých chyb je začátek moudrosti. Jenom tak platí to, co se říká, že se totiž člověk chybami učí. Udělá si totiž předsevzetí, že už podruhé totéž neudělá. To mi potvrdil např. jeden lékař, který řekl: „Dal jsem nemocnému tu a tu injekci na utěšení bolesti, ale už to nikdy neudělám, i kdyby mně o to na kolenu prosil; vím, jak je to škodlivé.“

Díváme-li se na zpověď z tohoto hlediska, musíme uznat, že je to opravdová škola moudrosti a to v nejdůležitějším oboru, tj. na poli mravní dokonalosti, na cestě k tomu, abychom se stali dobrými lidmi. Ale je to, k čemu vede, vždycky snadné? Lituje se chyby snadno, když se zjistí, jak jsme si uškodili. Máme i dobrou vůli postarat se o to, aby se to už neopakovalo. Ale ta dobrá vůle se ukáže někdy velmi slabou. Nemocný na ledviny zjistí citelně, jak si uškodí, když si pochutná s přáteli na slivovičce, ale přes všecku špatnou zkušenost, zase si s přáteli popije a znovu nařiká. V této situaci rozlišujeme lidi silné vůle od slabochů. Silní dovedou své předsevzetí dodržet, slabí jenom na čas, někdy i jenom velice krátce. Proto vede dobrá výchova k tomu, aby se posilovala vůle, aby se umělo dodržet slovo, aby byla předsevzetí pevná. Psychologové a pedagogové dávají dobré rady, jak posilovat vůli. Povzbuzují: Stačí chtít, opravdu chtít a všechno se poddá.

Jsou toho názoru i křesťané? Mluví někdy dost rozdílně. Z katechismu víme, že první hřích našich prarodičů a další hříchy osobní vůli oslabili. Nakolik? To je různé u různých lidí. Ale naopak zase Boží milost vůli stále posiluje. Nakolik? I to je různé. Tak píše např. svatý Jan Zlatoústý: „S pomocí Boží milosti stačí jenom chtít. Neříkej, že nemůžeš, řekni upřímněji, že se nechceš napravit!“ Jiní se naopak cítili velmi slabí. Byli mezi nimi i světci, kteří se podle charakteru jevíli velmi silní, jako např. sv. Ignác z Loyoly, který přesto tvrdil, že neví, jakého hříchu by se nedopustil, kdyby ho milost Boží stále podivuhodně nechránila. Nakonec pak uvedeme sv. Claudia Colombièra, který nachází svou pevnost jenom ve víře, že mu Pán Bůh vždycky odpustí, kdykoli se znovu a znovu dopouští morálních poklesků.

Ten třetí postoj je pro nás obyčejné lidi jakoby nejpříjemnější. Je to ten, který vede k časté a pravidelné zpovědi. Ale když se hlásá povrchně, dělá dojem náboženské lhostejnosti. Víme, že T. G. Masaryka v době studentských let pohoršil zvyk časté zpovědi. Zdálo se mu, že takoví lidé nedovedou opravdu litovat špatných skutků, kterých

se dopouštějí. Vždyť jim Pán Bůh tak snadno odpustí! Dá se to zase osvětlit příkladem. Je nám líto, že jsme ztratili peněženku na cestě. Ale lítost přestane v tom okamžiku, když ji znovu najdeme. Když se to pak stane častěji, budeme dávat větší pozor, aby se to neopakovalo. Co bychom na tu námitku odpověděli? Je důležité si uvědomit velký rozdíl mezi chybami mravními a ostatními. Ztratit a znovu najít peněženku je zážitek, který se týká jenom mne samého. Ztratit peníze je moje škoda, nalezení ji docela napraví. Jinak je tomu na poli mravním. Začněme zase příkladem. Dorůstající chlapec se zachoval hrubě k matce. Zjistil, že ona tím trpí, že zaplakala. Litoval tedy své hrubosti, odprosil matku. Ta mu odpustila. Je tedy zase všecko v pořádku. Ale protože je chlapec v době puberty často podrážděný, dopustí se hrubosti zase znova. Zase odprosí a zase je všecko v pořádku. Ale když se to stane potřetí, dobře si uvědomí, že takto nemůže pokračovat. Pokazil by se tím poměr v rodině, trpěl by tím on sám a trpěli by ostatní.

Ten příklad nám osvětlí, proč někdy vede častá zpověď k lehkomyšlnosti. Je to jenom pro ty, kdo zůstávají egoisty i na tomto poli tak svatém. Chtějí odpuštění hříchů jenom proto, aby se vyhnuli trestům a výčitkám svědomí. Modlitba k dokonalé lítosti ukazuje jiný motiv: „Je mně líto hříchu proto, že jsem tebe, Bože, urazil“. Svatí lidé tedy často a se slzami litovali i svých malých provinění. Byli si vědomi, že urážejí nebeského Otce a že škodí i ostatním lidem a celému světu. Toto vědomí je bolestné. Ale stává se něco docela neočekávaného. V duchovním životě se opačná hlediska podivuhodně smíří. Tak i zde se bolest mění v radost. Ta pramení z pevné víry, že Bůh každý hřích odpustí a napraví. To, co jsme zkazili, je nakonec k dobru nám i ostatním. To nedokáže nikdo jiný než on. Proto Bible od počátku vyznává, že hříchy může plně odpustit jenom Bůh. Když Ježíš odpouštěl už za živa hříchy, židé z toho uzavírali, že se buď rouhá, nebo že je tu s námi Bůh.

Pro křesťany je dobrá zpověď právě tento druhý zážitek: jsme sice slabí, jsme hříšní, ale je tu s námi Bůh. Jenom tak porozumíme výrazům, které se často opakují v mnišské literatuře: Nikde nenajdeš větší útěchy než v lítosti nad vlastními hříchy, je to radostná bolest. Té pak potřebujeme mnoho v našem životě, který je často bolestný pro naše slabosti a radostný z vědomí, že nás Bůh neopouští.

ZELENÝ ČTVRTEK

Chléb a vzpomínka

Smutná pouliční scéna. Je mlha, vlhko. Čekám na autobus. Najednou vidím, že se blíží pomalu nějaká starší ženská osoba. Bude žebrot. Ne, mine mne bez povšimnutí a jde ke košíku na odpadky, připevněnému na železné tyči. Chvíli se tam hrabe a pak vytáhne kus chleba, očistí jej špinavým papírem a dává se do jídla. Jde mně mráz po zádech. Jdu k ní blíž a nabízím jí bankovku. Podívá se na mě, ale otočí se zády. Nic nevezme. Ale pozoruje nás sympatický pán. Přijde ke mně a pošeptá mně do ucha: „Nedá se nic dělat, je pomatená.“ Zřejmě tomu tak je. V dnešní konzumní společnosti už nikdo normální nesbírá chleba pohozený v odpadcích. Byly i v Evropě doby hladu a bídy, kdy to chudáci dělali, ale v té době také nikdo lehko neházel kusy chleba na chodník nebo do odpadků. Pohrdat chlebem, Božím darem, se považovalo za hřích, za nevděčnost k Bohu i lidem.

Kousek chleba je vlastně podivuhodná věc. Jeho geneze je dlouhá. Městský člověk ji už dnes nezná. Zrnko pšenice je malé. Ale kolik bylo třeba biologických reakcí, aby vzniklo. Vytvořilo se vysoko nad zemí v klasu a přece potřebovalo brát ze země množství látek, dokonce i voda shůry k němu přicházela skrze kořeny v půdě. Byla to práce skoro roční a stále ohrožená okolnostmi, kdyby pochybělo deště nebo slunce. Když vidíme zrnko, myslíme na začátek nového života, zase vzklíčí a poroste, dozraje. Ale semena rostlin nejsou jenom začátek, jsou i konec dlouhého procesu jednotlivé rostliny a jejich celých biologických dějin. Kdy se objevila na naši planetě poprvé pšenice? Nevíme. Jen o tom nemůžeme pochybovat, že jeden konkrétní klas shrnuje v sobě minulost mnoha a mnoha staletí. Z tohoto hlediska je příhodným symbolem eucharistické liturgie.

Podstata liturgie je totiž *anamnesis*. Překládáme to slovo vzpotníka, památka. Ne dost si však uvědomujeme plnost významu tohoto termínu. Příkladem jeho zlehčení je např. tvrzení, které jsem četl v jedné starší knížce o eucharistii. Autor tam mluvil o rozdílu mezi katolickou mší a protestantskou „večeří Páně“. Pokusil se jej vyjádřit v těchto slovech: My, katolíci, věříme, že je na oltáři skutečně přítomen Kristus, že je mše opravdová oběť Spasitele. Pro protestanty je to, bohužel, pouhá památka na to, co Ježíš vykonal před dvěma tisíci lety. Je to pietní vzpomínka a nic víc. Tímto tvrzením autor křivdí zřejmě evangelickým křesťanům, když „památku“ smrti Kristovy tak zlehčuje. Ale daleko víc zkresluje svou jednostranností tajemství katolické mše. Copak i nám Kristus neřekl: „To čiňte na mou památku“? A nerecitujeme snad při mši slova hned po proměňování: „Proto na památku spasitelné smrti tvého Syna i jeho slavného vzkříšení a nanebevstoupení a v očekávání jeho druhého příchodu, přinášíme Ti, Bože, toto díkyvzdání, tuto oběť živou a

svatou.“ Ta slova stojí za to, abychom si uvědomili jejich plný význam. Křesťanská liturgie totiž pokračuje ve způsobu starých židovských modliteb. V synagogách se čítalo Písmo a pak se vzdávaly díky za všechno to, co Hospodin svému lidu prokázal v dějinách

Izraele. Vzpomínaly se velké Boží skutky, vyvolení Abraháma, vysvobození z Egypta, pomoc k utvrzení Davidova království, návrat ze zajetí atd. K těmto velkým Božím skutkům měli ovšem křesťané nové, které se ke starým přiřadí a nakonec je úplně nahradí. Jsou daleko větší než předcházející; je to smrt, vzkříšení, nanebevstoupení Ježíše Krista. A žili-li Izraelité v očekávání budoucího mesiášského království, očekávání křesťanů je daleko větší: druhý příchod Kristův. Vzpomínka na to všechno patří k podstatě křesťanské liturgie. Proto nazýváme první modlitbu, která v mešním kánonu následuje po proměňování, *anamnesí*, vzpomínkou. Vzpomínáme, abychom poděkovali, vzdávali díky.

Ale naše vzpomínka je docela zvláštní. Katolická víra je, že je to vzpomínka svátostná. Není to jenom nějaké pietní sentimentální sdružení věrných. Slova vzpomínky pronáší posvěcený kněz jménem samého Ježíše Krista. Jsou to slova lidská, ale ve svátostech mají lidská slova a skutky Boží moc. Když Bůh něco vysloví, stává se to realitou. To tedy věříme o svátostné památce při mši. Vyslovené se stává skutečností, minulost se zpřítomňuje, vzdálené je na dosah ruky: Kristus a jeho dílo je tu mezi námi. A spolu s ním tedy přinášíme Bohu Otci „oběť živou a svatou“.

Není tedy správné klást proti sobě vzpomínku a skutečnou přítomnost. Mše, jak jsme řekli, je vzpomínka, ale je to vzpomínka svátostná, která uskutečňuje to, co říká, stává se skutečnou přítomností Krista. Svátosti pak doprovázejí svá slova viditelným symbolem. V tomto případě je to kousek chleba a vína. Sotva by se našel symbol příhodnější. I v chlebě i ve víně se zpřítomňuje pro nás všechno to, co v přírodě rostlo a žilo, krása a síla polí. Bůh zvolil tento obraz, aby nám přinesl všechno to, co vyrostlo na lánech spásy Ježíše Krista.

VELKÝ PÁTEK

Mystika utrpení Páně

Na Velký pátek a na Bílou sobotu se navštěvují tzv. Boží hroby. V Římě poutníci hledají mnoho relikvií na umučení Páně, které sem v různých dobách byly přeneseny ze Svaté země. Místo Ježíšova hrobu bylo identifikováno krátce před r. 326. Z r. 333 máme zprávu poutníka z Bordeaux, že je v Jeruzalémě v úctě sloup, u kterého byl Ježíš přivázán při bičování. Dnes je umístěn v boční kapli baziliky sv. Praxedy v Římě. Nebylo snadné určit, kde sídlil při svém pobytu v Jeruzalémě římský správce Pilát. Schody paláce, po kterých byl Ježíš veden k odsouzení, později převezli také do Říma a jsou umístěny v blízkosti lateránské baziliky v budově zvané Scala santa, svaté schody; poutníci po nich vystupují na kolenou. Spolu s křížem Kristovým našli ve stejné době i destičku s nápisem, který byl na kříži umístěn; její značná část je dnes také v Římě v kostele Sv. kříže Jeruzalemského. S tím souvisí také trnová koruna, hřeby atd. V pozdějších dobách se rozmnožily mnohé jiné památky, které ze Svaté země přivezli křižáci a vznešení poutníci a doma pro ně vybudovali kostely a kaple. Historikové jsou ovšem skeptičtí v otázce pravověrnosti těchto relikvií. Jisté je, že není možné zaujmout jednotný postoj. Je potřeba vidět případ od případu, kde jde o starou hodnověrnou tradici a kde naopak pracovala obrazotvornost a dokonce i podvody. Snadno bylo totiž oklamat důvěřivé poutníky, kteří chtěli mít pěknou památku z daleké a nebezpečné pouti do Ježíšovy vlasti.

Ale to není podstatné, díváme-li se na to z hlediska křesťanské zbožnosti. Nemodlíme se k trnu z koruny Pána nebo ke hřebu z ukřižování, ale k osobě Ježíše Krista. Konkrétní památka na jeho umučení, ať je autentická nebo méně, dává této pobožnosti jistý směr. Jsou tu vystaveny k úctě tzv. nástroje umučení. Ten název už dnešní doba dobře nechápe. Je proto potřeba se vžít do dob, kdy vznikl.

Ve středověku bylo mnoho světců, kteří prožívali mysticky umučení Páně. Vžívali se, nakolik je to možné, do myšlenek a citů samého Ježíše při vrcholném činu vykoupení lidstva. Schématicky se je pokoušeli zařadit do tří hlavních postojů: 1) láska, která je poslušná až k smrti, 2) láska bliženská, schopná krajní oběti, 3) ponížení až k smrti kříže.

Co tedy máme říci o poslušnosti Kristově? Vyjadřuje jeho základní postoj k Otci, kterého miluje celou svou bytostí. Když se Bůh Otec rozhodl zjevit svou lásku k lidem, Ježíš přijímá z lásky celý Otcův úmysl. To přijetí nemůže být částečné, přikývnutím, intelektuálním souhlasem, ale děje se celou bytostí. Stal-li se Kristus poslušným až k smrti, znamená to, že neměl nic svého vlastního, že celý život daroval Otci. Smrt je ovšem bolestná, ale prožívá-li se tu úplné spojení s Otcem, je to současně vrchol blaženosti. Z tohoto hlediska můžeme pochopit věty mystiků, jako např. sv. Terezie z Avily, která prohlásila: „Bud' trpět nebo umřít“. Profánní pozorovatel to možná hodnotí jako nenormální bolestinství. Vidí jenom jednu stránku skutečnosti, jenom prostředek a ne cíl, ke kterému vede, tj. jistotu, že je duše v úplné jednotě s nebeským Otcem.

Druhý prvek v postoji mystiků utrpení je bliženská láska schopná krajní oběti. Všichni pravověrní křesťané jsou zajedno, že je dokonalost v lásce. Je však dvojí láska: lidská, která miluje dostávání darů, a láska božská, která miluje, protože dává ze svého. Dokonalost je ovšem v té lásce druhé. Je-li to dokonalost božská, je v tom i božské štěstí a věčná blaženost. Dal-li Ježíš z lásky k lidem všechno, co měl, celý svůj život, bylo v tom i jeho nejvyšší štěstí. Sv. Lidwina holandská, patronka nemocných, si chtěla zoufat, když upadla do těžké bolestné nemoci. Zpovědník ji dal do ruky kříž se slovy: „Čti tuto knihu, ta tě poučí“. Výsledek mystické četby kříže byl takový, že světice prohlásila: „Kdybych věděla, že si pomodlením jednoho Zdravas vyprosím zdraví, tak bych se ten Zdravas nepomodlila“. Je to řečeno bizardně, ale jaké hluboké zážitky duchovní se za tím skrývají.

Jako třetí a poslední bod jsme označili ponížení až k smrti kříže (Fil 2,7-8). Psychologové uvádějí příklady, jak časté ponižování ničí člověka, jak mu bere odvalu žít a vede často až k nenormálnosti. Ponížení ničí, protože se jeví jako padnutí, z kterého se nemůže povstat. Evangelium nás učí jinému pohledu: „Kdo se ponižuje, bude povýšen“ (Mt 18,4). Kdy? Až po smrti? Jistě a definitivně. Ale u Boha je všechno současné a mystici prožívají budoucí věčný život už jako přítomný. Světci to tak prožívali. Mladý důstojník francouzské armády Karel Foucauld byl nemálo ctižádostivý a jeho plán byl ovšem udělat kariéru pokud možná nejvyšší. Ale četba evangelia o posledním místě jej uvedla na jinou cestu. Ježíš došel nejvýš tím, že se nejhluběji ponížil, a to až k smrti. Ježíš si tedy zvolil poslední místo mezi lidmi. To poslední místo je tedy už obsazené. „Já, Karel Foucauld, budu hledat alespoň místo předposlední.“ Jeho životní pouť se řídila tímto předsevzetím, až je nakonec našel dobrovolnou smrtí ve spojení s nejdostřednějším kmenem beduínů na Sahaře.

To všechno jsou ovšem příklady vzaté ze života mystiků. Ale nemysleme si, že jsou tak daleko od normálního života. Ty matky, které chodí na pouti k bolestné Matce Boží, ti smutní, kteří se zastavují nenápadně v polích u Božích muk, sotva by dovedli své city

navenek vyjádřit, ale podvědomě cítí, že v opravdovém utrpení je nejlepším lékem zamyslet se nad utrpením Kristovým. Liturgický hymnus to vyjadřuje slovy: „V kříži je spása, v kříži je naše spasení“. Kdo to může chápat a prožívat, pochop! Zdá se to pošetilé, ale může se k tomu dodat: „Najdeš útěchu, stupeň blaženosti nedosažitelným pro jiné.“

BÍLÁ SOBOTA

Tajemství Bílé soboty

„Je možné, že církev zrušila vzkříšení?“, psal mně jeden člověk před desítkou let. Vždyť to byla ta nejkrásnější slavnost v církevním roce. Jak jsme se na to vždycky těšili! Boží hrob, ozdobený květinami a svíčkami, stráž u něho. V sobotu večer přišel kněz v pluvíálu a zazpíval: „Vstal jest této chvíle!“ A pak se šlo s hudbou po celé vesnici. Dnes prý se má slavit vigílie, čtení, dlouhé obřady. Proč to všechno?“

Všichni víme, že obřady Svatého týdne potřebovaly reformy, zvláště Bílá sobota. Slavnost vzkříšení je „svátek všech svátků“, nejdůležitější den liturgického roku. Velké svátky se vždycky připravovaly tzv. vigilií, postem, nočním bděním. Tyto noční modlitby před velikonoční nedělí jsou plny tajemného symbolismu. Když se konaly v sobotu ráno, ztrácely mnoho ze své poezie a výmluvnosti. Nač svítit oheň a rozzíhat svíce ráno? Nač slavit vzkříšení v sobotu ráno, když Ježíš vyšel z hrobu první den po velké Sobotě?

Reforma latinské liturgie se tedy vrátila k původnímu schématu Svatého týdne, který odpovídá evangeliu: Velký pátek je památka Kristovy smrti. Bílou sobotu nazvali neliturgickým dnem. Ježíš leží v hrobě mrtvý. Je to den velkého ticha, očekávání, tajemství velikonoční noci, den mlčení a touhy. Podle vypravování Genese Bůh sedmého dne odpočinul a požehnal tomuto dni (Gn 2, 1).

Byl to den mlčení, když skončil Bůh dílo stvoření. Analogický den mlčení líčí v homiliích Otcové církve při ukončení díla vykoupení. Tak píše např. sv. Epifán: „Co se tu děje? Velké mlčení, protože Král spí. Země se třásla, Ale utišila se, protože Bůh v těle usnul, aby šel vzbudit ty, kteří spali už celé věky. Bůh v těle zemřel a podsvětí se zachvělo, Bůh na chvíli usnul, aby probudil ze sna ty, kteří v podsvětí spali.“

Symbol mlčení a klidu znamená přechod: ukončení jednoho věku a začátek věku nového. Před stvořením světa panovalo velké mlčení, když Duch Boží se vznášel nad vodami. Podle apokryfů se celý vesmír zastavil, když měl nastat okamžik zrození Božího Syna v Betlémě. Dokončení pozemského života Kristova a začátek jeho díla v církvi je symbolizován mlčením v hrobě. Na konci věků pak, podle slov Apokalypsy (8, 1) spoutá archanděl Michael všechny síly zla v době velkého mlčení na nebi i na zemi.

Nikdo z nás nepochybuje o tom, že je mlčení krásný symbol očekávání a nedivíme se, že ho hledí využít i liturgie zející prázdnotou kostelů na Bílou sobotu. Ten den, až do večera, působí chrámy skutečně bezútěšně: zhaslá světla, prázdné svatostánky otevřené dokořán, holé oltáře. A nic se tu neděje.

Ve skutečnosti však je i tato prázdnota plná naděje. V kostelích se nic neděje. Ale přesto se nezavírají, neboří, neruší, neproměňují na něco jiného. V domě, kde umřel majitel, je po

pohřbu také prázdnou. Ale pak se začnou čekat noví obyvatelé. V kostele se nečeká někdo nový, ale ten, jehož smrt se právě připomínala. Psychologicky se projevuje první stupeň křesťanské naděje přesvědčením, že smrt není konec.

Setkání se smrtí dalo ve světových literaturách vznik tragédiím. Bible tragédie nezná, protože nevěří v definitivnost smrti. Tato víra se po celou dobu Starého zákona nedala vyjádřit jinak než mlčením. Proroci jakoby se všichni dohodli: Nevíme, jak to říci, nevíme, do jakého obrazu to vložit, ale jsme zajedno v tom, že když se všechno skončilo, něco se musí ještě stát; mlčíme a čekáme. Mlčení Bílé soboty je hlasitým a výmluvným křikem naděje. Naděje pak je zvláštní ctnost. Má dvojí oči: lidské a Boží. Lidskýma hledí do budoucnosti a Božíma do přítomnosti. Zatímco my v běhu života a historie čekáme, Bůh ve svém kruhu věčnosti už jedná.

Kdy nastal okamžik vzkříšení z mrtvých? Jedna antifona z byzantské liturgie zní: „Ó Kriste, svým tělem jsi v hrobě, svou duší v podsvětí, v ráji s lotrem (kajícím) a na trůně s Otcem i Duchem svatým.“ Smrt znamená rozklad složek lidské osobnosti. Ale síla Krista je taková, že všechny složky zachovávají svou jednotu i v rozpadu. Tajemným a neviditelným způsobem je tu už vzkříšení. Stará církev a dodnes církve východní to vyjadřují obrazem, který se západnímu člověku zdá paradoxní. Obraz vzkříšení není Ježíš z hrobu vystupující, ale naopak do něho vstupující, sestup do pekel, do údolí stínů a smrti (sr. Z 22, 4). Pavel Evdokimov to vysvětluje disharmonií času a věčnosti. V podsvětí byly velikonoce už na Velký pátek, v hodině Kristovy smrti, na zemi až v nedělní jitra.

„V kolik hodin?“, ptávají se děti při katechismu. Týž autor odpovídá: „Vypravování evangelia nám neříká nic o okamžiku zmrtvýchvstání. Ikonografie respektuje s úctou toto tajemství. Tak se stalo, že máme (a tu myslí autor ovšem na východní církev) dvojí zobrazení vzkříšení: sestup do pekel a ženy přinášející masti ke hrobu. Jenom tyto dvě ikony zobrazují velikonoce.“

Víme dobře, že se nedá vysvětlit v několika slovech celý poměr času a věčnosti. Zkrácené výroky nejsou definicemi, ale spíše duchaplnými aforismy, které nutí k zamyšlení. V tomto případě nás jistě zaujmou dvě podstatné složky křesťanské naděje.

Je to ctnost, která se rodí v rozporu, v protikladu mezi dvojí zdánlivě nesmiřitelnou skutečností. Ve viditelném světě spatřujeme zánik. Všechno nenávratně směřuje k tragédii. Vnitřní pohled víry vidí opak: sílu a stále rostoucí dynamismus nového Božího života. Z konkrétního smyslového pozorování roste zkušenost, organizovaná zkušenost pak je věda. Ta se pak dostane do rozporu s vírou u lidí, kteří nemají naději. Tak totiž Sv. Pavel charakterizoval všechny národy na rozdíl od Židů, kteří žijí z Božích příslibů, tj. z naděje (EJ 2, 14), z přesvědčení o realitě toho, co smyslové oko nevidí (sr. Řím 8, 24).

Vitalisté minulého století zpívali chvály na věčnost a nezničitelnost života vesmíru. Možná si ještě někdo z nás vzpomene na Vrchlického verše o potopě. Jahve chtěl lidi zahubit, ale Noe, který se svou ženou přežil vlny, se mu posmívá. I čistě básnicky to vyznělo falešně a verše zapadly. Jsme si příliš vědomi, že všechno viditelné spěje ke konci. *Nos omnes serius aut citius sedem appropinquamus ad unam*. Dřív nebo později spějeme všichni k jednomu sídlu, píše latinský básník. A náš Mácha se hluboko dotkne každého: „Miluji květinu, že uvadne, miluji zvíře, že zahyne, miluji člověka, že umře a nebude.“

Ale nad touto experimentální zkušeností je jiný zážitek, typicky duchovní: stálého a trvalého povstání ze všech pádů a zániků. Anthony Cutler, autor knihy o byzantském umění (*Transfigurations*, Pennsylvania State University 1975), vidí tento zvláštní protiklad

v postavách Adama a Evy na obrazech Kristova sestupu do pekel. Padají před Ježíšem na kolena a přitom jakoby vstávali. Autor vidí v tomto gestu typický výraz křesťanské naděje. Padá na zem a přitom pevně věří, že ho někdo zvedne, proto i sám už napolo vstává. Tento symbol Bílé soboty má být tedy charakteristický pro celý náš život plný pádů, ale stále zaměřený ke vzkříšení.

ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ

Vidění Zmrtvýchvstalého

„Co by se bylo stalo, kdyby se byl Kristus po svém zmrtvýchvstání zjevil Pilátovi, Annášovi, Kaifášovi, před celou veleradou? To by byl důkaz o vzkříšení, který by nikdo nemohl popřít! Takhle se bude stále namítat, že je to mýtus, že to byla halucinace zbožných žen, že jsou zjevení zmrtvýchvstalého Krista málo průkazná, že jsou vlastně soukromá zjevení! To ve Fatimě se dal sluneční zázrak fotografovat a spousta lidí mohla pozorovat výraz tváře dětí, které měly zjevení Panny Marie. A přece církev říká, že jsou fatimská, lurdská a jiná zjevení soukromá, zatímco zmrtvýchvstání Kristovo je zázrak zázraků, nejpádnější důkaz pravosti Ježíšova poselství.“

Jistě není příklad dobré teologické úvahy začínat předpokladem: Co by bylo, kdyby... Ale zkusme se přece jenom vžít do této situace. Členové synedria, velerady, farizeové a zákoníci sedí pospolu a diskutují o tom, co se stalo. Dopadlo to dobře, mělo to být jinak? Nemůže to být klidná úvaha. Vražda nikdy vrahům mír nepřinesla. Tu najednou někdo vejde, hlídka u dveří ho nezadržela. Postaví se doprostřed a pozdraví typicky semitsky: „Šálem aleikum“ - „Pokoj vám“. Po prvním překvapení nastane zděšení. Kdo je to? Ježíš Nazaretský!

Uvažujme logicky. Jaké vysvětlení by se mohlo zrodit v hlavě těch, kdo by měli toto vidění. První reakce by byla jistě ta, která se projevila u apoštolů: Strašidlo, přízrak, halucinace (srov. Lk 24,37). Ježíš by musel tedy i zde, podobně jako před apoštolů, buď pojist nebo se hmotně dotýkat jednotlivců, aby je přesvědčil, že není přízrak. Hned nato by přišla další hypotéza, předpoklad, že byla Kristova smrt jenom zdánlivá. Sňali jej z kříže předčasně, rány nebyly smrtelné, fingovali pohřeb. Ve skutečnosti ho z hrobu odnesli, rány ošetřili a on tu dnes po nezdařilé popravě zase stojí živý!

I tu by asi musel Ježíš, podobně jako při zjevení apoštolu Tomášovi (Jan 20,24 násl.) ukázat probodnuté srdce, ránu v boku, která vylučuje zdánlivou smrt. Jistě by někdo mohl pronést domněnku o hypnóze, o nečekaném dvojníku a cokoliv jiného. Ale všechny ty námítky by jedna po druhé neobstály před evidentní skutečností: Ježíš tu stojí živý. Měli bychom, jak kdosi řekl, fyzický důkaz zmrtvýchvstání.

Ale teď přichází závažná otázka: Uvěřili by mu farizejové a zákoníci? Odpověď se zdá jednoduchá: Museli by! Přece není možné v rámci normálnosti se bránit evidenci. Co vidím, vidím. Čeho se dotýkám, toho se dotýkám. Slyším mluvit živého, který přede mnou stojí, tedy žije. Členové velerady mohli mít tisíce předsudků, inspirovala je k vraždě

vášnivá zloba, ale přesto se dá předpokládat, že byli lidé normální. Tedy by uvěřili evidenci, že Ježíš žije.

Tedy však si položme nejdůležitější otázku, v pravém slova smyslu teologickou: Uvěřili by velikonočnímu poselství ve smyslu křesťanském? Bylo by jejich přesvědčení totožné s vírou ve zmrtnýchvstání?

Odpověď nemůže být jiná než záporná. Fyzická evidence, zřejmost, nám dává jenom fyzickou jistotu. Viděli by Ježíše, tedy Ježíš tu je, žije. Smrt ho nedokázala zabít. Bude tedy znovu učit, chodit po Palestině, shromažďovat davy. Možná na něj udělají znovu atentát, ale zase to bude bezvýsledné. Jeho život je silnější než smrt. Stává se Ahasverem, věčným Židem, ne ve smyslu prokletí, ale jako poselství požehnání Božího.

Byla by tato nesmrtelnost totéž co poselství věčného života, velikonoční tajemství? Jistě ne. Věčný život v Bohu a s Bohem je skutečnost, o které platí, že ji ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo (srov. 1 Kor 2,9). Bůh ji připravil těm, kdo ho milují a kdo mu věří. Bůh ji poodhaluje svým svatým. Ne nadarmo srovnává Origenes vzkříšení z mrtvých s proměněním Páně na hoře Tábor (Mk 9,1 násl.). Horské zjevení bylo přípravou apoštolů na umučení a smrt Kristovu. Mělo posílit jejich víru. Ale nepodařilo se to docela. Jinak je tomu při zjeveních Zmrtvýchvstalého. Tu jim Ježíš otevřel oči (srov. Lk 24,31), aby uviděli, aby definitivně uvěřili a stali se svědky toho, co viděli.

Toto otevření očí apoštolům a jiným svědkům vzkříšení je jemnější historický fakt zjevení než fyzická skutečnost prázdného hrobu na Kalvárii. Tu si mohli ověřit všichni, i nevěřící. Prázdný hrob byla skutečnost všem zřejmá. Proto se ji ani Židé nepokoušeli popírat, ale dali jí své vysvětlení: učedníci potají tělo ukradli (Mt 28,13).

Oči otevřel Ježíš jenom těm, které pak posílá do celého světa. Není to útěcha, odměna za svatost, za vytrvalost v lásce, jak tomu někdy bývá v životopise svatých, kteří měli vidění. Vidění apoštolů je úřední posláni. Proto vyžadují víru od jiných. Jaký je tu rozdíl, když to srovnáme s viděním tzv. omilostněných osob. Sestra Faustina Kovalská se po tolika zjeveních stále bojí. Při exerciciích prosí exercitátora, aby jí před Bohem řekl, je-li to pravda nebo ne, má-li svým zjevením věřit, nebo je-li snad obětí halucinace. Tato pokora, nedůvěra k sobě a ke svým viděním se dokonce považuje za známku jejich pravosti. Situace apoštolů je docela jiná. Oni uvěřili Kristu a Kristus je posílá, aby se věřilo jim. Ale také jim k tomu dává Ducha svatého, aby otevřeli oči jiným, podobně jako Ježíš otevřel oči jim.

Proč tedy věří dnešní křesťan ve vzkříšení Kristovo? Chce-li postupovat vědecky, může zkoumat hodnověrnost evangelií, může uvažovat o tom, je-li možné, aby v tak krátké době vznikl mýtus. Může říci, je-li upřímný, že z vědeckého stanoviska není námitky, proč bychom zprávy apoštolů popírali. Přijímáme-li svědectví Caesarovo o galské válce, které psal jeden člověk o sobě, proč by mělo být historicky slabší svědectví tolika osob Nového zákona? Ale to všechno je jenom historická stránka skutečnosti. Kdybychom zůstali při tom, podobali bychom se veleradě, které by se zjevil Zmrtvýchvstalý. My se však chceme podobat apoštolům, proto prosíme Ježíše, aby nám otevřel oči k pochopení hloubky, šířky a délky velikonočního poselství.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 9. - 16. dubna 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 9. dubna	SOBOTA PO 5. NEDĚLI POSTNÍ	PODIVICE 8.00	za Boží požehnání pro rodinu MADEJOVU, PICHLEROVU a duše v očistci
	TOPOLANY - 17.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	TOPOLANY 18.00	za +Josefa a Marii BUGNEROVY, rodiče a Boží požehnání pro rodinu BUGNEROVU a PROCHÁZKOVU
NEDĚLE 10. dubna	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za +rodinu LOUBALOVU, POSPÍŠILOVU, živou a + rodinu NOVOTNOU
	KVĚTNÁ NEDĚLE PŘINESTE SI RATOLESTI	DRYSICE 9.30	za + Helenu MARKOVOU, manžela, živou a + rodinu
	PUSTIMĚŘ: 14.00-16.00 VELIKONOČNÍ SV. SMÍŘENÍ /CIZÍ ZPOVĚDNÍK/	PODIVICE 11.00	za + Františka ZAKOPALA, + rodiče, sestru Marii a Boží požehnání pro rodinu
PONDĚLÍ 11. dubna	PONDĚLÍ SVATÉHO TÝDNE	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Františku ŠIMKOVOU, manžela, dva syny a živou rodinu
PODIVICE: ÚTERÝ - 17.00-18.00: VELIKONOČNÍ SVÁTOST SMÍŘENÍ /CIZÍ ZPOVĚDNÍK/			
ÚTERÝ 12. dubna	ÚTERÝ SVATÉHO TÝDNE	PODIVICE 18.00	za + Bohuslava PUČANA, manželku, + rodinu PUČANOVU a GALANDROVU
DRYSICE: STŘEDA - 17.00-18.00: VELIKONOČNÍ SVÁTOST SMÍŘENÍ /CIZÍ ZPOVĚDNÍK/			
STŘEDA 13. dubna	STŘEDA SVATÉHO TÝDNE	DRYSICE 17.30	POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY
		DRYSICE 18.00	za živou a +rodinu POLÁ- CHOVU a NAVRÁTILOVU
STŘEDA DOPOLEDNE - NÁVŠTĚVA NEMOCNÝCH VE FARNOSTECH			
ČTVRTEK 14. dubna	ZELENÝ ČTVRTEK MŠE SVATÁ NA PAMÁTKU VEČEŘE PÁNĚ	PODIVICE 15.00	za + P. Františka BENÍČKA, P. PETRŮ, P. FERDU, P. BRŠLICU a P. RYBNÍKÁŘE
		DRYSICE 17.00	za nová kněžská a řeholní povolání
		PUSTIMĚŘ 19.00	za + Marii a Karla SLÁMOVY, +r. SLÁMOVU a JANÁKOVU
PÁTEK 15. dubna	VELKÝ PÁTEK DEN PŘÍSNÉHO POSTU SBÍRKA PRO SVATOU ZEMI /POKLADNA U SVATÉHO HROBU/	PODIVICE 15.00	PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ
		DRYSICE 17.00	PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ
		PUSTIMĚŘ 19.00	PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ
SOBOTA 16. dubna	BÍLÁ SOBOTA VELIKONOČNÍ VIGILIE	PUSTIMĚŘ 20.00	za + Vlastu HALAMKOVOU, manžela, vnuka Petra, živou a +rod.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 17. - 24. dubna 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.	
NEDELE 17. dubna	ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ ŽEHNÁNÍ POKRMŮ 12.00: URBI ET ORBI POŽEHNÁNÍ SVATÉHO OTCE	PODIVICE 7.30	za +rodiče MALOVY, syna, dceru, vnoučata a duše v očistci	
		DRYSICE 9.00	za +rodinu DOBEŠOVU, MICHÁLKOVU, CHARVÁTOVU, HODULÍKOVU a Boží požehnání pro živou rodinu	
		SVÁTOST KŘTU: Jakub SEKANINA		
		PUSTIMĚŘ 10.30	za +Ludmilu MIKULKOVOU, syna, rodiče, živou a + rodinu	
		TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice	
PONDĚLÍ 18. dubna	PONDĚLÍ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Josefa SUMCE, duše v očistci a Boží požehnání pro rodinu	
		DRYSICE 9.30	za dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro rodinu KLUDÁKOVU	
		PODIVICE 11.00	za + Rudolfa POSPÍŠILA a Boží požehnání pro rodinu POSPÍŠILOVU a ŠMEHLÍKOVU	
ÚTERÝ, 19. dubna: ÚTERÝ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM				
STŘEDA 20. dubna	STŘEDA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	DRYSICE 18.00	za + Aloise ČTVRTNÍČKA, rodiče ČTVRTNÍČKOVY a ZAREMBOVY	
ČTVRTEK 21. dubna	ČTVRTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PUSTIMĚŘ 18.00	za + rodinu MUSILOVU, KÜHNDLOVU a duše v očistci	
PÁTEK 22. dubna	PÁTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Jiřího HELBICHA a rodiče	
SOBOTA 23. dubna	SOBOTA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PODIVICE 8.00	za farnosti Podivice, Pustiměř, Drysice a Topolany	
	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za + Františka PANÁKA, manželku a rodiče z obou stran	
NEDELE 24. dubna	2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Kristýnu a Jana PROCHÁZKOVY a dceru Marii	
		DRYSICE 9.30	za + Jana KREJČÍHO, rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu	
		PODIVICE 11.00	za + dominikánky, kněze a za nová kněžská a řeholní povolání	
PŘÍLEŽITOST ZÍSKAT PLNOMOCNÉ ODPUSTKY				
kdo s duší zcela odvrácenou od jakéhokoli hříchu, i všedního, se zúčastní pobožnosti ke cti Božího milosrdenství, nebo se před Nejsvětější svátostí pomodlí Otče náš, Věřím v Boha a invokaci: „Ježíši, důvěřuji Ti!				

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.+záznam. 517356351, Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Díky sponzorům dotovaná cena: **25,-Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.